

Open Universiteit

Jaarverslag 2024

Jaarverslag 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord	5	4 Onderzoek	24
1 Open Universiteit	6	Innovating for Resilience	24
Missie	6	Kwaliteitszorg onderzoek	24
Organisatiestructuur	6	Promoties en PhD zaken	25
Lustrumjaar: 40 jaar Open Universiteit	7	Wervingskracht & onderzoekssubsidies	25
Strategische uitvoeringsagenda	8	Open Science	26
Financiële ontwikkeling	8	Wetenschappelijke integriteit & ethiek	27
Kengetallen (feiten en cijfers 2024)	10	Kennisveiligheid en WetenschapVeilig	27
2 Onderwijs & Studenten	12	5 Bestuursakkoord hoger onderwijs	29
Onderwijs	12	Starters- en stimuleringsbeurzen	29
Ontwikkeling onderwijsportfolio	12	Sectorplannen	29
Onderwijsinnovatie deskundigheidsbevordering	12	6 Impact & Samenwerking	30
Beleidsontwikkelingen	13	Regionaal	30
Leven Lang Ontwikkelen	14	Nationaal	31
Contractonderwijs	14	Internationaal	31
Docentprofessionalisering	15	7 Community	33
Kwaliteitszorg	15	HRM beleidsontwikkelingen	33
Commissie voor de Examens	16	Ziekteverzuim	34
Studenten	17	Werkdruk	34
Ontwikkeling studentenpopulatie	17	Loopbaanontwikkeling	34
Studenttevredenheid	18	Erkennen & waarderen	34
Studentenbegeleiding	18	Diversiteit en inclusiviteit	35
Kortingsregeling	19	Vrouwelijke hoogleraren	35
Profileringsfonds	19	Leiderschapsontwikkeling	35
3 Kwaliteitsafspraken	22	Sociale veiligheid	35
Medezeggenschap en eindevaluatie	22	Vertrouwenspersonen en ongewenste omgangsvormen	36
Financiën	23	Ombudsfunctionaris	37
Vervolg	23	Participatie	37

8 Duurzaamheid	40	Jaarrekening	79
Algemeen	40		
Green Office	40		
9 Bedrijfsvoering van de OU	42		
Digitalisering	42		
Informatieveiligheid	43		
Bescherming persoonsgegevens	43		
Huisvesting	44		
Facilitaire zaken	44		
Inkoop	45		
Wet Open Overheid	45		
10 Financiën	47		
11 Compliance en governance	61		
Helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs	61		
Beleidsregel publiek-privaat	61		
Regeling beleggen, lenen en derivaten	68		
Governance	68		
Besluiten experimenten	68		
Beleid voor beheersing uitgaven inzake uitkeringen na ontslag	69		
Afhandeling klachten van studenten	69		
12 Verslag van de Raad van toezicht	71		
13 De Open Universiteit in cijfers	75		
Bijlage	77		
Nevenfuncties College van bestuur	77		
Nevenfuncties Raad van toezicht	77		

Voorwoord

2024 was een bijzonder jaar voor de Open Universiteit, waarin we ons 40-jarig jubileum vierden. Als jongste universiteit van Nederland en de enige instelling die afstandsonderwijs op academisch niveau aanbiedt, hebben we niet alleen met trots teruggekeken op ons verleden, maar ook met vastberadenheid de blik naar de toekomst gericht. Dit jaarverslag biedt een gedetailleerd overzicht van onze belangrijkste prestaties, de initiatieven die we hebben geïmplementeerd en de strategische koers die we willen varen.

Dit jubileumjaar markeerde een bijzonder hoogtepunt: de Open Universiteit werd uitgeroepen tot de beste universiteit van Nederland in de Keuzegids Universiteiten. Deze prestatie vormt een mooi bewijs van onze voortdurende inzet voor kwalitatief hoogwaardig onderwijs. Daarnaast hebben we belangrijke stappen gezet op het gebied van duurzaamheid, sociale veiligheid, onderzoek en digitale transformatie. Met de verdere digitalisering van onze onderwijs- en bedrijfsprocessen zijn we een stap dichterbij onze visie op de “digitale OU” gekomen, hoewel de programmaresultaten ons aansporen tot herziening en verfijning in 2025. Ook in de samenwerking met andere kennisinstellingen hebben we belangrijke vooruitgangen geboekt, onder meer met de toekenning van het nationale groeifondsproject Npuls aan het Centre for Teaching and Learning (CTL). Daarnaast hebben we onze strategische samenwerking met Zuyderland voortgezet en uitgebreid. Onze regionale impact hebben we ook versterkt via onze bijdragen aan de Einstein Telescope en Nationaal Programma Heerlen Noord. In het kader van dit laatste hebben we in 2024 met trots de Rechtswinkel Heerlen geopend. Ook internationaal is de Open Universiteit in 2024 succesvol geweest, onder meer door de

toekenning van subsidie aan de alliantie OpenEU in het kader van de Europese Universiteiten Alliantie.

Ondanks deze prestaties staan we, net als veel andere universiteiten, voor aanzienlijke financiële uitdagingen. In 2024 hebben we maatregelen genomen om onze financiële positie te versterken, terwijl we tegelijkertijd onze strategische focus op onderwijs, onderzoek en maatschappelijke impact verder uitbouwen. Het jaar 2025 wordt een periode van verandering en reflectie voor onze universiteit. Onze nieuwe Strategische uitvoeringsagenda vormt daarbij het kompas. Deze geeft concreet aan waar de Open Universiteit in 2030 wil staan en hoe onze unieke positie in het Nederlands hoger onderwijsstelsel in de komende jaren verder versterkt kan worden.

De Open Universiteit blijft een dynamische en toekomstgerichte gemeenschap, waarin we gezamenlijk werken aan de vooruitgang van de samenleving. Samen bouwen we aan een inspirerende en impactvolle toekomst voor onze universiteit.

Het College van bestuur bedankt studenten en alumni voor hun betrokkenheid bij de Open Universiteit en medewerkers voor hun inzet in 2024.

Heerlen, juni 2025

College van bestuur
dr. Nicole Ummelen, voorzitter
prof. dr. Theo J. Bastiaens, rector magnificus

Hoofdstuk 1

Open Universiteit

Missie

De Open Universiteit is dé universiteit in Nederland en Vlaanderen voor gepersonaliseerd academisch afstandsonderwijs. De missie van de Open Universiteit is wetenschappelijk onderwijs toegankelijk maken voor iedereen die wil studeren. Studenten volgen bachelor- en masteropleidingen waar en wanneer ze willen in een tempo dat aansluit op hun (werkende) leven. Bovendien gelden voor de bachelors geen vooropleidingseisen, iedereen boven de achttien jaar kan beginnen.

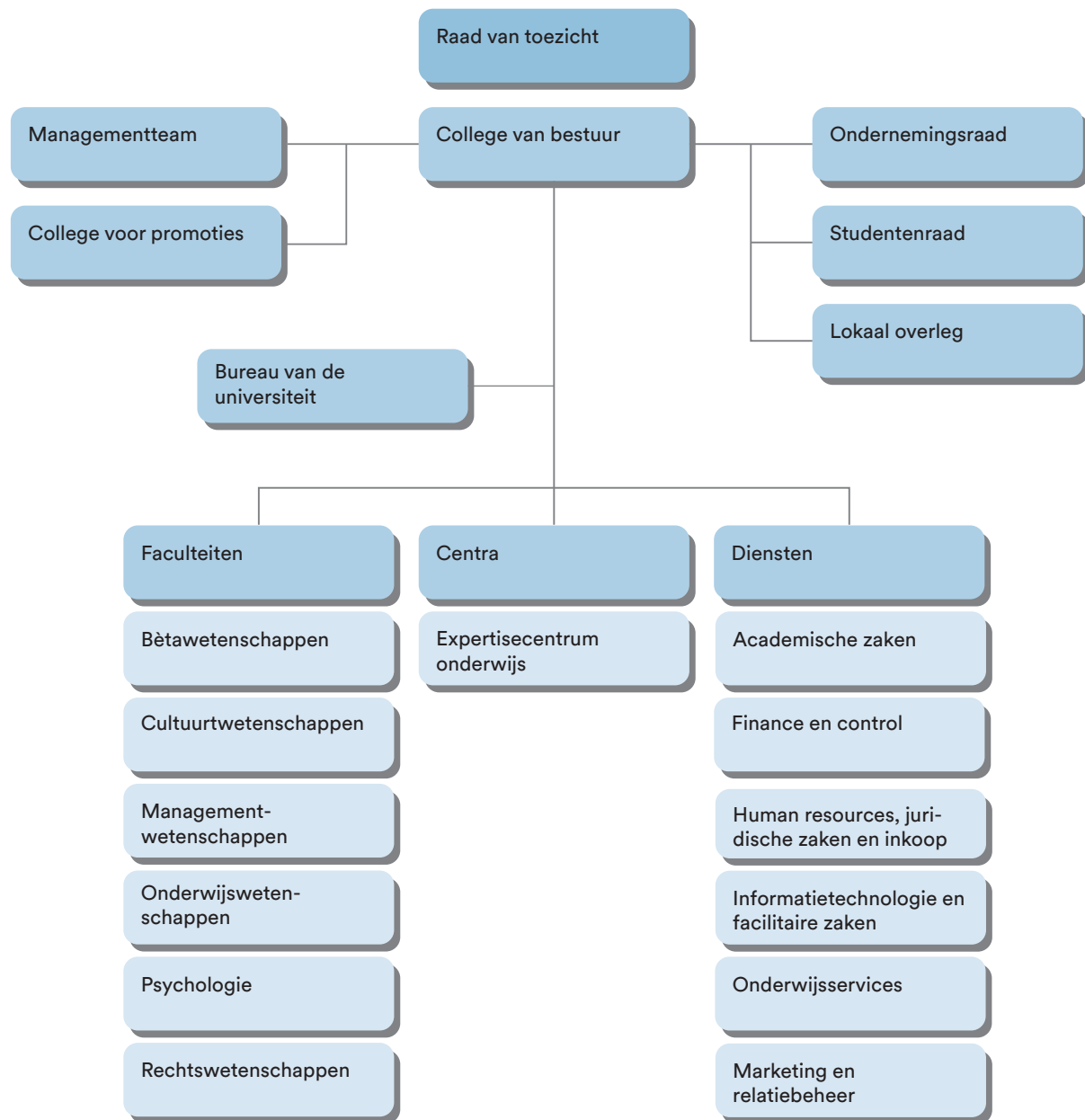
Aanvullend worden er korte, hoogwaardige programma's, met specifieke certificering aangeboden die inspelen op de arbeidsmarktbehoeften. Zo helpt de Open Universiteit mensen om zich steeds te blijven ontwikkelen in hun carrière en als persoon.

Het onderwijs is sterk verweven met maatschappelijk relevant (inter-)disciplinair onderzoek. Samenwerkend met regionale en (inter-)nationale partners wordt er bijgedragen aan oplossingen voor de complexe vraagstukken van deze tijd. Zo wordt een sterke community gevormd met studenten, docenten, onderzoekers en partners, zodat een waardevol netwerk opgebouwd wordt.

Organisatiestructuur

De Open Universiteit bestaat uit zes faculteiten, het expertisecentrum onderwijs, zeven diensten, en wordt bestuurd door het College van bestuur. Het expertisecentrum onderwijs en de diensten werken samen met de faculteiten om de beste kwaliteit in onderwijs en onderzoek te bereiken. De diensten zorgen tevens voor een solide basis hiervoor in de bedrijfsvoering van de universiteit. Er is een managementteam, waarin strategische en beleidsmatige zaken besproken worden door het College van bestuur en de decanen en directeuren van de Open Universiteit. Het College voor promoties, bestaande uit de rector en decanen, kent doctoraten en eredoctoraten toe en fungeert als overlegorgaan voor interfacultaire afstemming van onderwijs en onderzoek.

De Raad van toezicht houdt toezicht op het bestuur en beheer van de universiteit. De Ondernemingsraad en Studentenraad zijn het medezeggenschapsorgaan van respectievelijk de medewerkers en de studenten. De Ondernemingsraad en de Studentenraad vormen samen de Gezamenlijke vergadering. Het Lokaal overleg bespreekt met het College van bestuur en medewerkers zaken zoals de arbeidsvoorwaarden en rechtspositie.

Lustrumjaar: 40 jaar Open Universiteit

De officiële opening van de Open Universiteit vond plaats op 26 september 1984 door koningin Beatrix. Vele tienduizenden studenten vonden sindsdien hun weg naar de universiteit, hetzij voor het volgen van een of meer cursussen, hetzij als student met de ambitie een academische graad te behalen. Gedurende de daaropvolgende vier decennia is het zogeheten afstandsonderwijs van de Open Universiteit tot volle

wasdom gekomen. De Open Universiteit heeft zich ontwikkeld als dé universiteit voor gepersonaliseerd academisch afstandsonderwijs en daarmee een unieke universiteit in het hoger onderwijsstelsel.

Op 26 september 2024 was het 40 jaar geleden dat de Open Universiteit feestelijk geopend werd door koningin Beatrix. De universiteit vierde haar lustrum niet alleen tijdens de officiële dies natalis maar het hele jaar door. Een instellingsbrede programmacommissie had een aansprekend programma opgesteld met

diverse evenementen en activiteiten. Dat gebeurde in overleg met alle faculteiten, diverse eenheden en een brainstormcommissie. Het uitgangspunt daarbij was om, daar waar mogelijk, een lustrumstempel te drukken op de bestaande of al geplande activiteiten en evenementen voor de studenten, medewerkers, alumni en partners. Denk aan evenementen zoals de open studenten- en promovendidagen, de jaarlijkse opening van het nieuwe academisch jaar en de nieuwjaarsactiviteit.

Daarnaast vond nog een tiental extra lustrumactiviteiten plaats. Deze varieerden van events in het Weekend van de Wetenschap en een expositie over 40 jaar OU voor medewerkers tot het realiseren van een Open Universiteit Spotify Playlist en lustrumbroodjes in bedrijfsrestaurant La Cour.

Strategische uitvoeringsagenda

In 2024 is de strategie van de Open Universiteit zoals beschreven in het instellingsplan verder aangescherpt en vertaald naar een strategische uitvoeringsagenda voor 2025-2030. Actuele ontwikkelingen in het onderwijs en de samenleving maakten het noodzakelijk om de strategie aan te scherpen en verder vorm te geven. De totstandkoming van de agenda in 2024 was een gezamenlijke inspanning. Via strategiesessies met het College van bestuur, het managementteam en veel collega's uit alle faculteiten en diensten is de inhoud van de agenda tot stand gekomen. Eind 2024 hebben de Ondernemingsraad en de Studentenraad een positief advies uitgebracht over de strategische uitvoeringsagenda. Deze is ook besproken met de Raad van toezicht, die de ambities en koers van de strategische uitvoeringsagenda onderschrijft.

De Strategische uitvoeringsagenda geeft concreet aan waar de Open Universiteit in 2030 wil staan, en hoe de unieke positie in het Nederlands hoger onderwijsstelsel in de komende jaren verder bestendigd en versterkt kan worden.

De agenda bevat concrete doelen en plannen voor zowel de korte als lange termijn om de ambities voor de universiteit te realiseren.

De agenda richt zich op drie strategische speerpunten:

- Versterken van de unieke positie in het hoger onderwijsstelsel: De Open Universiteit ambieert zijn unieke positie in het hoger onderwijsstelsel te versterken door een breed maar actueel onderwijsaanbod dat inspeelt op de behoeften van professionals, de arbeidsmarkt, en de samenleving. Ook blijft de Open Universiteit onderzoek doen naar nieuwe

onderwijsinnovaties om de kwaliteit van het eigen onderwijs en onderwijs in het algemeen te verhogen.

- Samenwerken voor impact: De Open Universiteit wil blijven inzetten op de kracht en noodzaak van samenwerking in onderwijs en onderzoek. Vanwege haar unieke positie kan en wil de Open Universiteit een verbindende schakel zijn die Leven Lang Ontwikkelen en academisch afstandsonderwijs voor een zo breed mogelijke doelgroep beschikbaar maakt. Ook samenwerking op gebied van onderzoek en impact zal verder worden versterkt.
- Vergroten van onze zichtbaarheid: Uit ervaring blijkt dat de Open Universiteit en de bijzondere studiemogelijkheden nog niet breed genoeg bekend zijn. De Open Universiteit wil daarom in de komende jaren inzetten op het vergroten van de zichtbaarheid.

Uit deze drie speerpunten vloeien acht strategische hoofdthema's, gericht op specifieke aandachtsgebieden, die aan een of meerdere speerpunten zijn gelinkt: onderwijs, onderzoek, impact, talent, wendbaarheid, reputatie, verbinding, en community. Per thema is het perspectief geschetst voor 2030, met korte- en lange termijn doelen en de eerste stappen voor 2025. Voor elk van deze thema's is er in 2024 een bestuurlijke trekker aangewezen. De bestuurlijke trekker is verantwoordelijk voor de ontwikkeling, coördinatie en uitvoering van de projecten binnen het thema. Samen met teams uit de hele organisatie gaan zij in 2025 starten met de uitvoering van de eerste concrete plannen en betrokken medewerkers hierin meenemen.

Financiële ontwikkeling

Op geleide van de nieuwe strategische uitvoeringsagenda is in 2024 gewerkt aan de financiële situatie van de Open Universiteit. De Open Universiteit staat, net als andere universiteiten, voor aanzienlijke financiële uitdagingen. De financiële situatie van de Open Universiteit is de afgelopen jaren verslechterd. In de coronajaren 2020 en 2021 piekte de onderwijsafzet en was er nog sprake van positieve resultaten. Vanaf 2022 daalde de afzet terwijl de kosten stegen, en is er sprake van een verliessituatie. Deze disbalans tussen opbrengsten en kosten bleek structureel van aard. De groei van de opbrengsten hield geen gelijke tred met de stijging van de kosten, met name de personeelskosten. De opbrengsten groeien weliswaar, maar onvoldoende.

Focus op een betere balans tussen kosten en inkomsten is cruciaal en noodzakelijk om de financiële continuïteit van de Open Universiteit te kunnen borgen. In 2024 heeft het College van bestuur maatregelen getroffen om de kosten terug te dringen. Deze

maatregelen betroffen onder andere het instellen van een selectieve vacaturestop, het reduceren van de kosten voor externe inhuur, het versoberen van uitgaven en vergoedingen en het verlagen van centrale budgetten voor strategische initiatieven, digitale transitie, advieskosten en groot onderhoud.

Ondanks deze maatregelen sluit de begroting 2025 met een tekort van 3,5 miljoen euro. Dit betekent dat aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Deze noodzaak wordt versterkt door de bezuinigingen die het kabinet voornemens is door te voeren in het hoger onderwijs. De exacte gevolgen hiervan voor de Open Universiteit zijn op dit moment nog niet bekend, maar een negatief effect hebben op de omvang van de eerste geldstroom in de komende jaren is niet uitgesloten.

De noodzaak tot aanvullende maatregelen komt op een moment waarop de strategische uitvoeringsagenda concreet van start gaat. Die richt zich op het realiseren van de ambities die de Open Universiteit gaan versterken en die ook aan de inkomstenkant bijdragen aan deze financieel gezonde balans, onder meer door de impact van het kwalitatief hoogwaardige onderwijs en het unieke onderwijsmodel te vergroten en de positie in het hoger onderwijsstelsel te versterken. Er zal in deze aanpak ook aandacht zijn voor het doorontwikkelen van de organisatie en bedrijfsprocessen, om zo efficiency, executiekracht en wendbaarheid te vergroten.

1.6 Kengetallen (feiten en cijfers 2024)

Onderwijs/studenten	2024
Ingeschreven studenten (op 31 december)	15.103
Instroom nieuwe studenten bachelor- en masteropleidingen	3.734
Instroom nieuwe studenten schakelprogramma's	1.544
Diploma's (getuigschriften in wettelijke zin)	281 diploma's bacheloropleidingen 733 diploma's masteropleidingen
Afgelegde tentamens	42.481

Onderzoek	2024
Promoties	33
Wetenschappelijke publicaties/totaal	875
Open access-publicaties	32%
Vakpublicaties	83
Congresbijdragen	481

Personeel	2024
Wetenschappelijk personeel	392,7 fte's
Ondersteunend beheerspersoneel	319,4 fte's
Totaal	712,2 fte's

Financiële kerncijfers	2024 volgt
Totale baten	€ 94,7 miljoen
Groepsvermogen	€ 12,7 miljoen
Exploitatieresultaat	€ -2,8 miljoen
Solvabiliteit II	33,1%
Liquiditeit	131%

Hoofdstuk 2

Onderwijs & Studenten

Onderwijs

duurzame onderwijsontwikkeling. In dit kader waren er drie belangrijke ontwikkelingen.

Ontwikkeling onderwijsportfolio

Het onderwijsportfolio van de Open Universiteit bestaat uit 7 bachelor- en 12 masteropleidingen en enkele tientallen tot honderden toegankelijke, compacte onderwijsproducten voor professionals die op zoek zijn naar specifieke kennis en vaardigheden, zonder dat ze een volledige bachelor- of masteropleiding af willen ronden. In 2024 is het portfolio uitgebreid met een academische bacheloropleiding die studenten opleidt tot leerkracht voor het primair onderwijs en tot onderwijskundige.

In het kader van het European Universities Initiative OpenEU zijn in 2024 verder voorbereidingen getroffen voor een joint Master Software Development and Testing. Dit is een samenwerking met de Universitat Oberta de Catalunya en de Universidad Nacional de Educación a Distancia. De start van deze opleiding is voorzien voor 2025.

Onderwijsinnovatie deskundigheidsbevordering

Het Expertisecentrum onderwijs (ECO) - het Centre for Teaching and Learning (CTL) - richt zich op het versterken van docentprofessionalisering binnen de Open Universiteit, als motor voor onderwijsinnovatie en

Digitale Leer- en Werkomgeving

Het jaar 2024 markeert de afronding van de transitie naar de vernieuwde Digitale Leer- en Werkomgeving (DLWO). ECO bood ondersteuning bij de overzetting van cursussen, het organiseren van professionaliseringstrajecten voor docenten en het opstellen van praktische handleidingen. Daarnaast werden inloopspreekuren en individuele begeleiding verzorgd om docenten optimaal te ondersteunen in deze overgang.

Slim bekeken

In 2024 heeft ECO verdere invulling gegeven aan het project 'Slim bekeken', waarin de toepassing van kunstmatige intelligentie (AI) in het onderwijs centraal staat. De activiteiten waren gericht op het vertalen van de strategische doelstellingen uit het jaarplan naar concrete acties. Hierbij ligt de nadruk op het inzetten van AI-tools ter ondersteuning van docenten bij het analyseren en optimaliseren van onderwijskwaliteit, evenals het verbeteren van leeruitkomsten. Een eerste prototype is ontwikkeld en zal de komende jaren verder worden geïmplementeerd, getest en doorontwikkeld.

Npuls

In 2024 heeft ECO een belangrijke mijlpaal bereikt door een toekenning te verwerven uit het nationale

Groeifondsprogramma Npuls in april. In dit Npuls-programma wordt de basis gelegd voor een sectorbrede community (mbo, hbo, wo) gericht op doorontwikkeling van de Centers for Teaching and Learning. Binnen dit programma is de Open Universiteit nog intensiever gaan samenwerken met de Universiteit Maastricht en de Radboud Universiteit. Deze samenwerking richtte zich op kennisdeling, het verkennen van gezamenlijke doelen en het onderzoeken waar verbinding en afstemming mogelijk zijn, terwijl intern bij het ECO parallel is gewerkt aan de concretisering van de aanvraag in de vorm van jaarplannen. Npuls faciliteert onder meer intakegesprekken, cohortbijeenkomsten en online webinars in het programma.

CTL-ECO heeft tevens een heldere visie op docentontwikkeling en onderwijsinnovatie met digitalisering als speerpunt. Deze visie wordt de komende drie jaar, mede dankzij de ondersteuning vanuit Npuls, verder uitgewerkt. Door de parallelle ontwikkeling van de eerste interne plannen en de samenwerking met partners heeft ECO belangrijke stappen gezet in de concretisering van de ambities en een basis gelegd voor verdere verbinding en impact, in lijn met de brede OU-strategie.

Dag van het onderwijs

Met als thema ‘Samen naar de toekomst’ organiseerde ECO eind november de Dag van het Onderwijs 2024. Daarbij kwamen 127 medewerkers samen om te leren, te inspireren en kennis te delen. Het programma bood een gevarieerd aanbod aan workshops en inspirerende sessies. Het hoogtepunt van de dag was de uitreiking van twee prijzen. Mario Kieft, Universitair Hoofddocent bij de faculteit Managementwetenschappen, werd uitgeroepen tot Docent van het Jaar en de prijs voor het Onderwijsproduct van het Jaar ging naar ART. ART (Augmented Reality Tutor) is een door AI aangedreven virtuele tutor die is ontworpen om studenten te ondersteunen bij het leren, terwijl de docent altijd de regie behoudt over het leerproces. Met aandacht voor pedagogiek, privacy en veiligheid biedt ART gepersonaliseerd, verantwoord en toegankelijk leren via spraak en augmented reality.

Beleidsontwikkelingen

DGT Tentamenplanning

In 2024 heeft een structuurwijziging plaatsgevonden voor de planning van de digitale groepstentamens (DGT). Door deze structuurwijziging studenten wordt het voor studenten mogelijk gemaakt om bij cursussen, die twee keer per jaar worden aangeboden én worden

afgesloten met een DGT-tentamen, ook deel te nemen aan de tentamenmogelijkheden die behoren tot een andere cursusrun zolang deze tentamenmogelijkheden binnen de inschrijfduur vallen. Tot nu toe was het voor studenten alleen mogelijk om deel te nemen aan de tentamenmogelijkheden die horen bij de ‘cursusrun’ waarin de student is gestart. Met deze wijziging wordt meer flexibiliteit beoogd in de tentamenplanning van studenten. De DGT-tentamenronde in augustus komt hierdoor vanaf 2025-2026 te vervallen. Om te kunnen waarborgen dat studenten in de gewijzigde opzet van de tentamenplanning daadwerkelijk gebruik kunnen maken van een vierde tentamenmogelijkheid worden het aantal tentamendagen per DGT-ronde verhoogd van vier naar vijf.

Risicoprofilering reviewing online thuis tentamens

Sinds de livegang van het toetsstelsel ANS in september 2022 kunnen studenten bij de aanmelding kiezen om een digitaal tentamen af te leggen op een studiecentrum of voor een online thuis tentamen. Wanneer een student voor een online thuis tentamen kiest, zal het digitale tentamen worden afgelegd met proctoring (digitale surveillance) waarbij van de gehele tentamensessie een opname wordt gemaakt die na afloop in zijn geheel bekeken wordt door een surveillant. Het bekijken en beoordelen (reviewen) van de tentamenopnames op onregelmatigheden gebeurt bij de afdeling Onderwijsservices. Via steekproeven wordt de kwaliteitsborging van tentamens geborgd. In de optimalisatie hiervan zijn – door de faculteiten en ECO – zogenaamde cursusrisicoprofielen vastgesteld. Deze risicoprofielen bepalen op cursusniveau welke percentages van de tentamenbeelden worden gereviewed. Concreet betekent dit dat voor elke cursus het door de faculteit vastgestelde risicoprofiel wordt toegepast bij het reviewen van de tentamenopnames. Deze gewijzigde wijze van reviewen is ingegaan per 1 september 2024.

Regieorgaan Generatieve AI

De Open Universiteit heeft eind 2024 een Regieorgaan Generatieve AI ingesteld, onder leiding van prof. Jarodzka. Het regieorgaan heeft tot taak onderzoek doen naar en advies geven over verantwoord gebruik van generatieve AI (genAI) binnen het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

Aanleiding voor het oprichten van het regieorgaan was het massaal gebruik van genAI, vooral voor ondersteuning bij het creëren van teksten en beelden. Eind 2024 heeft het College van bestuur op advies van regieorgaan vijf prioriteiten vastgesteld voor 2025:

1. Consequenties GenAI voor toetsing bij de Open Universiteit
 2. AI-geletterdheid/professionalisering
 3. Inzet van tools, inclusief overwegingen voor data- en privacybescherming
 4. Inventarisatie: Onderwijs & AI en Onderzoek naar AI in de Open Universiteit
 5. Impact EU AI Act en andere relevante wet- en regelgeving op de Open Universiteit
- Voor de uitvoering van deze opdrachten zijn project-groepen samengesteld, bestaande uit vertegenwoordigers uit de faculteiten en ondersteund door de afdelingen.

Microcredentials

De Open Universiteit heeft de ambitie uitgesproken zich te verder te gaan ontwikkelen op het vlak van microcredentials. Zo wordt momenteel deelgenomen aan een Europees project genaamd Modularisation of Continuing Education and professionalisation by Micro-credentials in samenwerking met de EADTU. Ook binnen het European Universities Initiative OpenEU zit de ambitie om in samenwerking met andere Europese partners het concept microcredentials verder door te ontwikkelen en te komen tot een onderwijsaanbod met gezamenlijke erkenning en herkenning. De ambitie om dit concept van microcredentials verder te ontwikkelen heeft ook vorm gekregen in een projectvoorstel binnen de LLO-katalysator genaamd IMPACT, waarover onderstaand meer.

Leven Lang Ontwikkelen

Onder het Leven Lang Ontwikkelen (LLO)-onderwijs wordt het onderwijs verstaan dat geen onderdeel is van bachelor of masterprogramma's. Personalisering en flexibilisering zijn twee kerneigenschappen van het onderwijs aan de Open Universiteit die ook essentieel zijn voor het LLO.

Momenteel kiezen tientallen grote werkgevers in de sectoren onderwijs, zorg, overheid en groot zakelijke markt voor contractonderwijs en contractonderzoek bij de Open Universiteit. Het gaat dan om onderwijs en onderzoek dat direct een bijdrage levert aan de duurzame inzetbaarheid van professionals enerzijds en aan de middellange en lange termijn strategie van de werkgever in kwestie anderzijds. Effectief veranderen, digitalisering, duurzaamheid, diversiteit en inclusie, datagedreven werken zijn thema's waar werkgevers voor kiezen. De zakelijke portefeuille groeit sinds 2021 niet alleen doordat steeds meer werkgevers kiezen voor de Open Universiteit, maar ook doordat werkgevers

zich langjarig verbinden aan de Open Universiteit. De Open Universiteit zet in op verantwoorde groei in dit domein. Deze groei is duidelijk ieder jaar te zien in de lijst met zakelijke relaties en -partnerships.

In 2024 is gewerkt aan een projectvoorstel – IMPACT – binnen de LLO-Katalysator. Met dit project wordt beoogd de interactie met de maatschappij nog verder te versterken en meer systematisch vorm te geven om nog meer actueel en relevant LLO-aanbod te kunnen ontwikkelen. Ook de professionalisering van de organisatie door het doen van onderzoek en het trainen van medewerkers is onderdeel van IMPACT. Verder wordt daarbinnen een microcredential-systeem ontwikkeld voor de certificering van losse LLO-leeractiviteiten.

Contractonderwijs

Ontwikkelen aanbod in nieuwe marktsegmenten: een pilot

In 2023 steeg de hoeveelheid contractonderwijs. In 2024 is een nieuwe marktbenadering getest met focus op maatschappelijke uitdagingen en diepgaande verkenning van een nieuw marktsegment: de ouderenzorg. Rond het thema digitale middelen in het zorgproces centraal stonden. Gedurende 2024 is het netwerk in deze sector gegroeid naar 24 instellingen in Limburg en Brabant, met maandelijkse intervisiebijeenkomsten geleid door de Open Universiteit, waarbij ouderzorginstellingen in informele sfeer uitdagingen, best practices, en toekomstvisies met elkaar en de universiteit delen. Hier worden praktijk en wetenschap verbonden, vraagstukken geïdentificeerd en nieuwe samenwerkingen gestart. Deze aanpak leidde onder andere tot een nieuw contractonderwijs programma genaamd 'Verandermanagement in de zorg'.

Trendanalyse

Daarnaast is een start gemaakt met een structurele trendanalyse, gericht op factoren die de vraag naar LLO in het hoger onderwijs beïnvloeden. Daarbij wordt gekeken naar landelijke trends in studentenaantallen, het onderwijsaanbod, overheidsbeleid, demografische en welvaartsontwikkelingen, arbeidsmarkttrends (waaronder opleidingsniveau) en inzichten in voor de OU (mogelijk) relevante specifieke doelgroepen. De inzichten uit deze trendanalyses helpen bij het ontwikkelen van nieuw (contract)onderwijsaanbod dat aansluit op toekomstige arbeidsmarktbehoeften en veranderende leerwensen van professionals.

Doorzet groei

In 2024 zijn de opbrengsten uit B2B contractonderwijs met bijna 50% gegroeid ten opzichte van 2023. Een aantal voorbeelden van contractonderwijs in 2024 voor

nieuwe en bestaande klanten: het programma wetsanalyse en wendbare wetsuitvoering, een samenwerking tussen de Rechtenfaculteit van de Open Universiteit en de Universiteit Leiden, werd in 2024 goed bezocht én goed beoordeeld door deelnemers. Ook werd een eerste in-company editie van dit programma georganiseerd voor DUO. DHL koos er voor het vijfde jaar op rij voor om medewerkers wereldwijd bij te scholen in de vakgebieden data science en AI. Ook CEVA Logistics, de logistieke partner van Bol.com, koos voor een in-company maatwerkprogramma om IT- en data skills van medewerkers bij te scholen. Beide programma's werden verzorgd door de faculteit Bètawetenschappen. De faculteit Managementwetenschappen verzorgde, in samenwerking met de Limburgse Werkgevers Vereniging, een cursus 'Resilience at Work' voor een tiental MKB-organisaties. Daarnaast is de Open Universiteit sinds 2024 partner in het DDA programma (Digital Design Architect). Hierin verzorgt de Open Universiteit de volledige architectuurlijn en het programma is een flagship van de landelijke Informatie-academie. Tot slot is een multidisciplinair pilotprogramma voor toezichthouders van start gegaan, met de Raad van toezicht van Mondriaan als eerste deelnemer.

Docentprofessionalisering

ECO heeft als kerntaak om bij te dragen aan de professionele ontwikkeling van docenten en daarmee aan een innovatieve en toekomstbestendige leeromgeving. In 2024 heeft ECO diverse OU-brede activiteiten en projecten gecoördineerd en geïnitieerd. De doelstellingen van eerdere programma's rondom docentprofessionalisering en onderwijsinnovatie zijn enerzijds geïntegreerd in de reguliere werkzaamheden van ECO, waarmee structurele ondersteuning van docenten geborgd is, en anderzijds uitgebreid in samenhang met nationale programma's zoals Npuls.

Er zijn belangrijke stappen gezet in het versterken van docentprofessionalisering en onderwijsinnovatie. Voor de Senior Kwalificatie Onderwijs is binnen de Werkgroep Universitaire Onderwijskundige Centra een gezamenlijke strategische notitie opgesteld inzake wederzijdse erkenning. Dit heeft een solide basis gelegd voor toekomstige ontwikkelingen, waarbij parallel nagedacht is over een eigen ontwerp, dat in 2025 in samenwerking verder zal worden uitgewerkt. In het kader van de Basiskwalificatie Onderwijs (BKO) zijn in 2024 27 intakes gehouden met docenten. Het merendeel van de docenten was BKO plichtig, maar een klein deel had ook de wens om (een deel van) de BKO te behalen. De toetsingscommissie heeft 33 BKO-certificaten uitgereikt. De BKO is binnen de Open

Universiteit tot nu toe modulair aangeboden, waardoor docenten flexibel hun didactische bekwaamheid konden ontwikkelen. In 2024 is er nagedacht over een geoptimaliseerde vorm waarin de BKO wordt gecombineerd met een portfolio, waarin docenten hun ontwikkeling en bekwaamheden op een meer geïntegreerde en persoonlijke wijze kunnen vastleggen. De plannen hiervoor zijn in 2024 uitgewerkt en vormen de basis voor verdere voorbereidingen in 2025. Begin 2025 start de pilot waarin deze nieuwe aanpak wordt getest en verder verfijnd.

Het aanbod voor continue docentprofessionalisering is verder uitgebreid, waarmee docenten nog beter ondersteund worden in hun ontwikkeling. Het totale aanbod is uitgebreid naar acht titels, met nieuwe toevoegingen zoals 'Hybride onderwijs met de MTR-set' en 'Goed en gezond stemgebruik/overtuigend spreken'. Dit diverse aanbod stelt docenten in staat om zowel hun didactische als persoonlijke vaardigheden verder te versterken, passend bij de eisen van activerend academisch afstandsonderwijs.

Werkgroepen en landelijke samenwerking

Tien universiteiten, waaronder de Open Universiteit, werken samen aan een nationaal programma voor docentprofessionalisering, genaamd de Professional Development Exchange Hub. Deze samenwerking biedt een continu aanbod van ongeveer 30 professionaliseringsactiviteiten op thema's zoals innovatieve technologie, diversiteit en (inter-) disciplinair onderwijs. Met een flexibele aanpak en sterke betrokkenheid van vertegenwoordigers uit de deelnemende instellingen zijn concrete stappen gezet om dit brede en gevarieerde aanbod te delen. De basis voor samenwerking is gelegd, met als doel drempels weg te nemen en de impact op de professionalisering van docenten verder te vergroten. Deze consolidatie vormt een belangrijke stap richting een duurzame samenwerking en toekomstbestendig hoger onderwijs.

Kwaliteitszorg

Programma Kwaliteitszorg Onderwijs

Het Programma Kwaliteitszorg Onderwijs heeft als doel om het integrale kwaliteitszorgsysteem van de Open Universiteit te verbeteren en voor te bereiden voor de Instellingstoets Kwaliteitszorg (ITK), die in 2026 zal plaatsvinden. Dit heeft in 2024 onder meer geresulteerd in de oplevering van het handboek: De kwaliteitszorg van het onderwijs van de Open Universiteit. Ook hebben er enkele aanpassingen plaatsgevonden in het kwaliteitszorgsysteem en is gestart met de ontwikke-

ling van een dashboard om de voortgang te monitoren. Visitaties en midtermreviews

In 2024 heeft de Open Universiteit aan drie landelijke visitaties meegedaan. De bacheloropleiding Milieu-Natuurwetenschappen en de masteropleiding Environmental Sciences van de Open Universiteit hebben in januari meegedaan aan de landelijke visitatie Milieuwetenschappen. De Bachelor- en masteropleiding Rechtsgeleerdheid en de Bacheloropleiding Bedrijfskunde en de master Managementwetenschappen. Alle opleidingen hebben een positief oordeel ontvangen. Voor Bedrijfskunde en managementwetenschappen is het schriftelijke oordeel nog onbekend, maar de mondelinge terugkoppeling was (zeer) positief.

In 2024 zijn ook een aantal midtermevaluaties gehouden, waarbij de vernieuwde werkwijze van het herziene handboek is gevolgd. In juni vond een succesvolle midtermevaluatie plaats van de bachelor Informatica, de master Software Engineering en de master Computer Science. In mei zijn de midtermevaluatie van de bachelor en master Psychologie en in november de masteropleiding Gezondheidswetenschappen georganiseerd. Bij de faculteiten Cultuurwetenschappen en Onderwijswetenschappen hebben in 2024 geen visitaties of midtermevaluaties van bestaande opleidingen plaatsgevonden.

Verbeteren studiesucces

In het voorjaar is het initiatief genomen om te werken aan maatregelen om het studiesucces en de doorstroom van studenten in de bachelor- en masteropleidingen te bevorderen. Met doorstroom wordt bedoeld dat studenten een cursus succesvol afronden en verder gaan met de volgende cursus. In de loop van het jaar hebben de faculteiten werkplannen opgesteld voor korte en lange termijn ten aanzien van bijvoorbeeld de begeleiding en ondersteuning van studenten, community building, communicatie, aanpassingen in het onderwijs en toetsing en administratieve procedures. Twee zaken zijn in 2024 OU-breed aangepakt: het verbeteren van studiesucces in variabele cursussen en het organiseren van een online introweek voor nieuwe studenten (zie verderop).

Variabele cursussen

Het belangrijkste voordeel van variabele cursussen is dat deze de belofte van de Open Universiteit helpen waarmaken dat studenten desgewenst kunnen versnellen en dat studenten hun studie kunnen inpassen in hun levens- en werkomstandigheden. De cursusrendementen en de toetsresultaten van variabele cursussen zijn echter lager dan bij de vaste cursussen. In een OU-brede werkgroep, waarin ook de Studentenraad

participeerde, zijn daarom best practices uitgewisseld en aanbevelingen gedaan, bijvoorbeeld ten aanzien van de informatievoorziening aan studenten over de verwachtingen en verplichtingen, een bij de variabele cursus passende toetsvorm, inzet van activerende werkvormen, het geven van formatieve feedback en het bieden van een meer persoonlijke ervaring aan de student bij variabele cursussen.

Online introweek

Eind augustus 2024 organiseerde de Open Universiteit voor het eerst een online introweek voor nieuwe studenten. Na een welkomstwoord en een introductie op de organisatie, het onderwijs en het onderzoek van de Open Universiteit volgden video's met praktische informatie over online afstandsonderwijs, waaronder de digitale leeromgeving. De rest van de week werden de studenten meegenomen door allerlei verhalen met ervaringen en tips van studenten, alumni en medewerkers. Tot slot was er een online webinar over gemotiveerd en effectief studeren. De faculteiten organiseerden rondom deze introweek opleidingsspecifieke activiteiten voor de nieuwe studenten. De introweek werd goed bezocht en uit evaluatie bleek dat nieuwe studenten het programma positief waarden.

Commissie voor de Examens

De Open Universiteit heeft één centrale examencommissie voor alle opleidingen. Per faculteit stelt de commissie een subcommissie in: de Examenkamer. Deze Examenkamers geven inhoudelijk advies over verzoeken voor vrijstelling, toelating en andere bijzondere leerroutes. In 2024 heeft de examencommissie de regelgeving aangepast inzake vrijstellingen voor eerder gevolgd onderwijs en zijn er enkele verduidelijkingen aangebracht ten aanzien van proctoring van thuisexamens. De commissie voerde in het verslagjaar gesprekken met enkele decanen en het opleidingsmanagement, onder meer over de nieuwe bacheloropleiding Lerarenopleiding, uitvoeringsregels Onderwijs- en Examenreglement (OER) en andere tentamen- of examenaangelegenheden. Ook nam de examencommissie deel aan visitatiegesprekken. In onderstaande tabel staan gegevens over toetsdeelnames, slaagpercentages, afgegeven certificaten, bachelor- en mastergetuigschriften en vrijstellingsbesluiten, en toelatingsbesluiten tot masteropleidingen.

	2024	2023
toetsdeelnames	42.481	42.222
gemiddeld slaagpercentage	79.9%	78.8%
afgegeven certificaten	22.397	22.626
afgegeven bachelorgetuigschriften	281	255
afgegeven mastergetuigschriften	733	802
afgegeven vrijstellingsbesluiten	789	831
toelatingsbesluiten tot masteropleidingen	1.282	1.211

Studenten

Ontwikkeling studentenpopulatie

In 2024 laten de studentenaantallen een positieve ontwikkeling zien, met een lichte groei ten opzichte van 2023. De instroom is met 9,3% toegenomen. De bacheloropleidingen blijven de grootste groep studenten aantrekken en vormen een solide basis voor de Open Universiteit. Ook het schakelprogramma behoudt een stabiele instroom. De masteropleidingen trekken jaarlijks een constante groep studenten. De totale studentenaantallen lijken na eerdere schommelingen een stabiel niveau te bereiken.

studenten	2019	2020	2021	2022	2023	2024
eindstanden (studenten) in periode	15.207	21.609	18.130	17.447	15.657	15.821
eindstanden (studenten) vorig jaar	-	15.207	21.609	18.130	17.447	15.657
% verschil	100,0%	42,1%	-16,1%	-3,8%	-10,3%	1,0%

studenten (eindstanden)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
bachelor	9.148	12.094	10.944	10.850	9.564	9.476
schakelprogramma	2.246	3.034	2.964	3.009	2.790	2.771
master	3.089	3.543	3.410	3.452	3.079	3.027

instroom (eindstanden)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
instromers (studenten) in periode	3.235	9.707	7.878	6.226	5.453	5.958
instromers (studenten) vorig jaar	-	3.235	9.707	7.878	6.226	5.453
% verschil	100,0%	200,1%	-18,8%	-21,0%	-12,4%	9,3%

instroom (eindstanden)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
bachelor	1.744	4.632	4.643	4.006	3.482	3.684
schakelprogramma	668	1.605	1.670	1.412	1.346	1.339
master	163	252	242	208	231	257

Studenttevredenheid

Keuzegids Universiteiten 2025

In 2024 verschenen de Keuzegids Universiteiten 2025 (vergelijking kwaliteit wetenschappelijke bacheloropleidingen) en de Keuzegids Masters 2024 (vergelijking kwaliteit wetenschappelijke masteropleidingen). De Open Universiteit behaalde in de eerstgenoemde gids, die in december 2024 verscheen, weer topscores in de ranglijsten van de veertien universiteiten die verenigd zijn in de Universiteiten van Nederland (UNL).

In de ranglijst van beste universiteiten van Nederland bezet de Open Universiteit een gedeelde eerste plaats, samen met Wageningen University, over beide categorieën van brede klassieke en overige universiteiten heen. Daarmee staat de Open Universiteit voor het 20e achtereenvolgende jaar in de top drie van beste universiteiten van Nederland.

Topopleidingen (vanaf 75 punten) zijn de bachelors Milieu-natuurwetenschappen en Informatica, met scores van respectievelijk 87 en 78 punten. Ze staan beide op de eerste plaats in de ranglijst van hun studierichting. Deze opleidingen behoren, volgens de definitie in de Keuzegids, tot de top van het Nederlandse wetenschappelijk onderwijs. Ook de andere bachelors scoren in de top drie beste opleidingen in hun studierichting. In de Keuzegids Masters 2024, die in maart 2024 verscheen, staan geen ranglijsten die laten zien hoe de universitaire opleidingen scoren in vergelijking met elkaar.

Nationale Studenten Enquête 2024

De resultaten in de keuzegidsen zijn voornamelijk gebaseerd op de studentoordelen uit de Nationale Studenten Enquête (NSE). In de NSE 2024 kreeg de Open Universiteit van haar studenten een algemene tevredenheidsscore van 4,06 op een schaal van 1 tot 5. Hiermee heeft de Open Universiteit opnieuw de een-na-beste score van alle universiteiten. Daarnaast zijn in deze enquête drie van de zeven bachelor- en vier van de twaalf masteropleidingen van de Open Universiteit de nummer een van de wo-opleidingen in hun studierichtingen. 84,5 (vorig jaar 87) procent van de studenten is (zeer) tevreden over het onderwijs van de Open Universiteit, het gemiddelde van alle universiteiten is 80,8 (vorig jaar 80,5) procent.

Studentenbegeleiding

Het Expertisecentrum Studentenbegeleiding werkt aan structurele professionalisering van de begeleiding van studenten voor en tijdens hun studentreis aan de Open Universiteit. In 2024 is gewerkt aan professionaliseringsaanbod rondom diversiteit, inclusie en functiebeperkingen in het onderwijs voor de studieadviseurs en studievoorlichters bestaande uit workshops en zelfstudie. De eerste workshop is eind 2024 gegeven. De Open Universiteit streeft ernaar om al haar studenten de mogelijkheid te bieden om zonder obstakels en met succes een opleiding te volgen, ongeacht eventuele beperkingen of persoonlijke omstandigheden. Er worden diverse vormen van ondersteuning aangeboden, zoals begeleiding bij functiebeperkingen, topsportactiviteiten, studievaardigheden en algemene ondersteuning. Om de informatie hierover en de verschillende teams die studenten hierbij kunnen

adviseren en ondersteunen goed zichtbaar te maken is er in 2024 in de mijnOU omgeving van studenten een tegel Studentenbegeleiding toegevoegd. Deze zal in 2025 ook zichtbaar worden voor medewerkers.

In 2024 is de faculteit Psychologie een pilot gestart waarbij studenten van alle OU-opleidingen laagdrempelig één van vier studentenpsychologen konden raadplegen (maximaal vijf gesprekken). Daarmee kwam de Open Universiteit tegemoet aan de wens van de Studentenraad om als universiteit bij te dragen aan het welzijn van studenten. Na een aanloopperiode werd de dienstverlening goed gevonden en hoog gewaardeerd door de studenten die er gebruik van maken. De pilot is gefinancierd vanuit door het ministerie van OCW voor studentenwelzijn beschikbaar gesteld geld. De pilot loopt door tot het voorjaar van 2025. Op basis van de evaluatie wordt bepaald of de inzet van studentenpsychologen een vervolg kan krijgen voor studiejaar 2025-2026. Sinds de opstart van het project hebben 132 studenten van de dienst gebruik gemaakt. Deze studenten hebben in totaal 264 gesprekken gepland met een van de studentenpsychologen.

In 2024 is gewerkt aan een vernieuwde versie van Studiecoach, die studenten nog beter zal ondersteunen in hun studie.

Medewerkers met studentencontact signaleren een toename van ongewenst gedrag in het algemeen. Denk hierbij aan (seksuele) intimidatie, discriminatie, integriteitskwetsies, privacy, onsamenhangend gedrag en strafbare feiten. Op verzoek van de vertrouwenspersoon en ombudsfunctionaris heeft het Expertisecentrum Studentenbegeleiding in 2024 een meldpunt ingericht waar medewerkers ongewenst gedrag van studenten kunnen melden.

De topsportcoördinatoren hadden in 2024 circa 150 topsporters in beeld die aan de Open Universiteit studeren. Zij kunnen bij de coördinatoren terecht voor hulp bij het inzetten van aanvullende faciliteiten (bijvoorbeeld bij een verlenging, een alternatieve tentamenvorm of topsportcertificaat) en voor advies ten aanzien van de combinatie studeren en sporten en de omschakeling naar een andere loopbaan na afloop van de sportcarrière.

Het team Drempels Weg adviseert en ondersteunt studenten met een functiebeperking. In 2024 is het aantal toegekende beschikkingen voor studenten met een functiebeperking stabiel gebleven rond de 250.

Kortingsregeling

Wettelijk is vastgelegd dat de Open Universiteit een voorziening treft voor minder draagkrachtige studenten die geen aanspraak kunnen maken op het levenlangleren-krediet. In onderstaande tabel is het aantal studenten en het totaalbedrag weergegeven voor de afgelopen 3 jaren.

	2024	2023	2022
studenten	81	85	73
totaalbedrag	€ 49.000	€ 51.000	€ 29.000

Profileringsfonds

Belangrijkste doel van het profileringsfonds is studenten tegemoetkomen die door bijzondere omstandigheden studievertraging oplopen en daardoor de cursus(sen) waarvoor zij ingeschreven staan, niet voor het einde van de inschrijftermijn kunnen afronden. Ondersteuning via de Regeling profileringsfonds gaat in principe in natura. Tegemoetkoming bestaat veelal uit verlenging van de inschrijftermijn (maximaal twaalf maanden) of een vervangend programmaonderdeel inclusief tentamenkansen (maximaal twaalf maanden). De gemiddelde duur van de toekenningen is acht maanden inclusief één tentamenkans. Ook restituties en omboekingsverzoeken worden centraal door het profileringsfonds afgehandeld. In onderstaande tabel zijn het aantal aanvragen en toewijzingen weergegeven. Er wordt hierbij geen onderscheid gemaakt tussen EER- en niet-EER-studenten.

	aanvragen			toewijzingen		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022
overmacht*	1.014	1.015	911	903	856	740
bestuur**	7	16	8	7	14	8
overig	205	278	262	196	263	232
totaal	1.226	1.309	1.181	1.106	1.133	980

* HO-studenten in overmachtssituaties zoals ziekte, functiebeperking, familieomstandigheden, mantelzorg of niet-studeerbare opleidingen.

** Bestuurders van de studie-of studentenverenigingen of de Medezeggenschap.

Hoofdstuk 3

Kwaliteitsafspraken

De Kwaliteitsafspraken van de Open Universiteit met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) kwamen eind 2018-begin 2019 tot stand. Bij het opstellen van de afspraken waren de Studentenraad en de Ondernemingsraad nauw betrokken. Gezamenlijk is gekozen voor een focus op twee van de zes thema's: studiesucces en onderwijsfaciliteiten. In het verlengde daarvan wordt ook aandacht besteed aan studentbegeleiding en docentprofessionalisering. De Open Universiteit werkt met een meerjarig en universiteitsbreed programma Kwaliteitsafspraken, onder aansturing van een stuurgroep waarin de Ondernemingsraad, Studentenraad, de faculteiten en ondersteunende diensten zijn vertegenwoordigd. Het programmamanagement heeft de dagelijkse leiding. Met ingang van 2022 hanteert de stuurgroep Kwaliteitsafspraken een nieuwe aanpak, met meer focus en meer impact. Aanleiding was niet alleen de behoefte om te werken vanuit meer richtinggevende inhoudelijke thema's, maar ook de samenwerking te verbeteren tussen faculteiten onderling en met het Expertisecentrum onderwijs (ECO), en meer concrete resultaten te boeken.

In 2024, het laatste jaar van de kwaliteitsafspraken, is deze lijn doorgezet door bij de uitvraag naar projecten al een integrale aanpak te kiezen, waarbij rekening werd gehouden met de beperkte ICT-capaciteit, zodat dit niet tot vertraging kon leiden. Dit heeft geleid tot 45 (deel)projecten onder leiding van de zes faculteiten, het ECO en Marketing en relatiebeheer. De projecten zijn

door de stuurgroep geaccordeerd en de middelen voor 2024 zijn verdeeld onder de ingediende projecten.

Gedurende het jaar is er door werkdruk en uitval achterstand ontstaan bij enkele projecten. Om deze reden zijn, in samenspraak met de stuurgroep, ook sommige projecten stopgezet en/of omgevormd tot projecten die meer potentie hadden om voltooid te kunnen worden. Door de volgordelijkheid van bepaalde projecten, bijvoorbeeld een project dat de opbrengst van meerdere (deel)projecten bundelt, lopen in 2025 nog enkele projecten door (bij het ECO). Ook twee postdoc posities zullen in 2025 nog doorlopen. Door deze uitloop wordt ervan uitgegaan dat de (rest) middelen medio 2025 volledig benut zijn.

Medezeggenschap en eindevaluatie

In 2024 werd de voortgang van de projecten wederom besproken in het maandelijks overleg Kwaliteitsafspraken tussen het programmamanagement en vertegenwoordigers van de Studentenraad en de Ondernemingsraad, en in de tweemaandelijks stuurgroep vergaderingen (met afvaardiging van de studentenraad en ondernemingsraad). De medezeggenschap heeft in deze overleggen aangegeven tevreden te zijn over de betrokkenheid en informatiestroom. Gedurende het jaar heeft de nauwe samenwerking met de medezeggenschap ertoe geleid dat er

pragmatisch met de voortgang van de projecten kon worden omgegaan en is er, waar nodig, bijgestuurd. In 2024 zijn er weer artikelen over de Kwaliteitsafspraken in het studentenblad Modulair verschenen. De medezeggenschap zal in 2025 nog een eigen eindevaluatie opleveren waarin o.a. over de rol, mate van invloed en informatievoorziening wordt ingegaan. Verder zal er vanuit het College van bestuur een eindevaluatie wordt vastgesteld, die aan de gezamenlijke vergadering ter informatie wordt voorgelegd. De Raad van toezicht en het managementteam zullen ook betrokken zijn bij deze eindevaluatie.

Financiën

Het budget voor de Kwaliteitsafspraken 2024 bedroeg € 2.880K, dit is inclusief € 384K overloop uit 2023. De realisatie Kwaliteitsafspraken 2024 bedraagt € 2.284K, het restbudget per jaareinde 2024 bedraagt € 597K. De belangrijkste oorzaken van de onderuitputting zijn de werkdruk en uitval bij personeel. Evenals in 2023 zijn vooral in het eerste halfjaar van 2024 bepaalde activiteiten vertraagd. In het vierde kwartaal heeft er enigszins een inhaalslag plaatsgevonden. In kwartaal 1 2025 zal het restbudget van 2024 worden ingezet om de projecten die doorlopen (bij ECO) te financieren, zodat de toegekende middelen volledig worden ingezet voor de realisatie van de Kwaliteitsafspraken.

Vervolg

Het doel van het programma 2024 was om tot een afsluiting van het instellingsbrede portfolio Kwaliteitsafspraken te komen. In de periode 2019 t/m 2024 hebben diverse projecten bijgedragen aan de verbetering van de kwaliteit van onderwijs, waarbij de laatste jaren steeds meer aansluiting is gezocht met de doelstellingen uit het instellingsplan voor de periode 2023-2027. Met name de thema's community vorming, verbetering van de digitale werk- en leeromgeving en innovatie (waaronder artificiële intelligentie) hebben hieraan bijgedragen. De projecten zijn, op een enkeling na die nog een uitloop hebben in het begin van 2025, succesvol afgerond. De Studentenraad en de Ondernemingsraad zijn, via de stuurgroep en het overleg Kwaliteitsafspraken, periodiek op de hoogte gehouden van de voortgang van de projecten en het opgeleverde resultaat. In 2025 wordt, samen met de medezeggenschap, de eindevaluatie van de cyclus Kwaliteitsafspraken 2019-2024 opgeleverd en aan OCW gepresenteerd.

Hoofdstuk 4

Onderzoek

Innovating for Resilience

Het OU-brede Innovating for Resilience programma is gericht op het adresseren van maatschappelijke uitdagingen, die alleen door samenwerking vanuit verschillende disciplines doorgrond en geadresseerd kunnen worden. Innovating for Resilience kan niet los worden gezien van het hoofdstuk impact & samenwerking. Het programma richt zich op vier verschillende uitdagingen, te weten:

1. Inequalities in Vulnerable Areas
2. Digital Transformation
3. Open Societies
4. Broad Sustainability

In 2024 zijn er drie promotietrajecten gestart, ieder met een onderzoeksteam waarbij verschillende faculteiten deze uitdagingen vanuit verschillende perspectieven benaderen.

1. Chronisch pAI n programma: AI-gestuurde gepersonaliseerde therapeutische benadering voor de behandeling van musculoskeletale chronische pijn
Onderzoeksteam: dr. Christine van Vliet (Psychologie – hoofdaanvrager), dr. Sien Devriendt (Rechtswetenschappen – hoofdaanvrager), prof. dr. Catherine Bolman (Psychologie), prof. dr. ing. Mathie Leers (Bètawetenschappen/Zuyderland)
2. Empowering Resilience through Financial Literacy: Bridging the Wealth Gap

Onderzoeksteam: dr. Alana Vandebeek (Managementwetenschappen – hoofdaanvrager), dr. François Molin (Onderwijswetenschappen – hoofdaanvrager), prof. dr. Bart Frijns (Managementwetenschappen), prof. dr. Rob Martens (Onderwijswetenschappen)

3. From historic injustices to empowered futures: the role of marginalized communities and intergenerational values in shaping inclusive sustainability transactions.

Onderzoeksteam: dr. Stijn Neuteleers (Bètawetenschappen – hoofdaanvrager), dr. Sibbo Kanobana (Cultuurwetenschappen), prof. dr. Sarah De Mul (Cultuurwetenschappen), prof. dr. Raoul Beunen (Bètawetenschappen)

Kwaliteitszorg onderzoek

Eind 2024 heeft een midtermvisitatie plaatsgevonden van het onderzoek binnen de faculteit Managementwetenschappen. Hiervoor is het Strategy Evaluation Protocol (SEP) voor 2021-2027 gevolgd.

Hoewel de faculteit nog in afwachting is van het schriftelijke rapport, is de eerste terugkoppeling positief. Hierbij is in positieve zin opgevallen hoe de aanbevelingen van de 2021 visitatie zijn verwerkt, waarbij met name de organisatie en kwaliteit van het promovendiprogramma in het oog springen.

Promoties en PhD zaken

De Open Universiteit biedt voor al haar promovendi begeleiding vanuit de Graduate School. Ook in 2024 werden een aantal cursussen gegeven en is de OU promovendidag georganiseerd. In 2024 zijn er 33 personen gepromoveerd aan de Open Universiteit, beduidend meer dan de 11 promoties in 2023. De processen bij het secretariaat van het College voor promoties zijn in 2024 grondig herzien om meer overzicht en inzicht mogelijk te maken in de voortgang van de promovendi aan de Open Universiteit. Deze verbeterslag is uitgevoerd als voorbereiding op een verdere digitalisering van de processen rondom ondersteuning van promoties. In 2024 heeft een van de decanen de rol van decaan van de OU Graduate School ad interim vervuld. In de loop van 2024 is een nieuwe decaan voor de OU Graduate School gevonden, die per 1 januari 2025 deze rol zal overnemen.

Wervingskracht & onderzoekssubsidies

De Open Universiteit heeft de ambitie uitgesproken om haar onderzoek uit te breiden via de tweede en derde geldstroom. Door de eerdere aandacht hiervoor in 2024 heeft de instelling daarom de subsidie ondersteuning van haar wetenschappelijk personeel verder uitgebreid. Hierbij wordt er nadrukkelijk ingezet op participatie in consortia en samenwerking met externe partijen. In 2024 is er ruim 9 miljoen euro aan contractwaarde toegekend, waarbij in het bijzonder de volgende prestaties zijn te noemen:

- Pe(e)rfect Vaardig: Ellen Rusman heeft een hoger onderwijspremie (de derde plaats) in ontvangst mogen nemen voor de geleverde bijdrage aan de vernieuwing van het onderwijs. Pe(e)rfect Vaardig is een online methode die studenten helpt bij het online oefenen van vaardigheden en het geven en ontvangen van feedback. Dankzij Pe(e)rfect Vaardig kunnen studenten zelfstandig waar, wanneer en zo vaak als ze willen hun vaardigheden oefenen zonder dat dit de docenten meer werkdruk oplevert. Waarde: 500.000 euro.
- OpenEU: De OpenEU-alliantie brengt veertien Europese universiteiten, waaronder de Open Universiteit, samen om te werken aan een robuuste en duurzame open Europese universiteit. Zie verdere toelichting onder kopje 6.3: Internationaal. Waarde: EU-financiering Erasmus programma: European Universities bijdrage voor de Open Universiteit: 1.980.998 euro, MOCW-bijdrage 1.000.000 euro
- Npuls: Het Expertisecentrum onderwijs (ECO) van de Open Universiteit ontvangt de prestigieuze Npuls-CTL subsidie voor innovatie en het landelijk delen van

expertise. Het behoort tot de eerste groep van Centres for Teaching and Learning (CTL) waaraan de subsidie is toegekend. De kern van de aanvraag 'Samen Duurzaam Verbinden' is samenwerking op het gebied van docentontwikkeling- en innovatie. Waarde: 500.000 euro

Open Science

De Open Universiteit heeft zich in 2024 op drie aspecten van Open Science gericht: Open Access publiceren, Open Data en ondersteuning van Open Science.

Open Access

De Open Universiteit streeft naar 100% open access en stimuleert haar onderzoekers om zoveel mogelijk open access te publiceren. Onderstaande tabel vergelijkt de output van 2024 op basis van de open access status. Hieruit blijkt dat bij het totale aandeel open access voor de Open Universiteit in 2024 op eenzelfde niveau blijft als 2023, terwijl het aandeel open access voor de meeste faculteiten steeg.

Open Data

In 2024 heeft de Open Universiteit het lidmaatschap voor ODISSEI verlengd en is het lid geworden van CLARIAH. Beiden zijn onderzoeksplatformen die onderzoekers toegang geven tot data, tools en expertise die nodig zijn bij het uitvoeren van onderzoek. Daarnaast is er een institutioneel account voor Open Science Framework (OSF) genomen. OSF is een open-source projectmanagement en samenwerkingstool, ontwikkeld om onderzoekers te ondersteunen bij de verschillende fasen van hun onderzoek. OSF fungeert daarnaast ook als repository voor het delen van preregistraties, onderzoeksdata en preprints. Deze kunnen zowel privé als, indien mogelijk, openbaar toegankelijk gedeeld worden.

Onderzoeksondersteuning

De Open Universiteit ondersteunt haar onderzoekers blijvend d.m.v. het bij AZ ondergebrachte Research Support Office. In 2024 is er verder ingezet op het verbeteren van onderzoeksondersteuning. Er is aandacht geweest voor verbetering in communicatie en stroomlijnen van processen, o.a. door het in het najaar georganiseerde 'Research Support meet and greet' voor de wetenschappers. Het vanuit het sectorplan Maatschappij- en Gedragswetenschappen gefinancierde SUPERlab (Support Unit for Psychological and Educational Research) is geopend in augustus 2024.

Tabel onderzoekskengetallen 2024 en 2023

faculteit	dissertaties		wetenschappelijke publicaties/ totaal***		wetenschappelijke publicaties peer reviewed***		open access-publicaties %*		vakpublicaties		(congres) presentaties		inaugurele redes		afscheidsredes	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
faculteit CW	3	0	73	51	51	39	22%	31%	30	30	42	51	0	1	0	0
faculteit RW	1	2	178	124	78	65	5%	31%	30	41	121	95	5	1	1	0
faculteit PSY	5	1	202	177	147	138	51%	65%	6	15	81	82	1	1	0	0
faculteit OW	9	3	117	144	80	119	38%	61%	11	18	104	131	1	2	0	0
faculteit MW	6	2	166	170	127	161	46%	59%	4	5	73	43	0	0	1	0
faculteit BW	9	3	176	202	153	169	36%	40%	4	5	78	122	3	2	1	0
totaal OU**	33	11	875	832	610	661	32%	52%	83	114	481	512	10	7	3	0

* Percentage 'open access' heeft betrekking op de percentage wetenschappelijke peer-reviewed artikelen, uitgevoerd van alle publicaties. Dit wijkt af van de definitie in de vorige jaarverslagen: de percentage wetenschappelijke peer-reviewed artikelen, uitgevoerd van alle peer-reviewed publicaties.

** De totalen van de aantallen in deze rubriek zijn niet gelijk aan de optelsommen van de aantallen van de faculteiten vanwege het feit dat sommige publicaties auteurs van meer dan één faculteit kennen.

*** Vanaf het jaarverslag over 2023 (uitvoeringsjaar 2024) worden dissertaties ook meegeteld in de kolommen Wetenschappelijke publicaties/ totaal en Wetenschappelijke publicaties 'peer reviewed'.

Hier zijn vier labruimtes geopend waarin diverse onderzoekstools zoals CloudClass, robotica en eye-tracking aanwezig zijn.

Erkennen en Waarderen

Het landelijke initiatief Erkennen en Waarderen is aan de Open Universiteit verankerd in een visiedocument, opgesteld door een instellingsbrede commissie. Bij de verdere implementatie staat voorop dat onderwijs en onderzoek de kerntaken blijven van de Open Universiteit. In 2024 is er een doorstart geweest van het landelijke initiatief Erkennen en Waarderen. Hierbij zijn de criteria omtrent personele promotie van wetenschappelijke staf aangescherpt, met oog voor Erkennen en Waarderen. Daarnaast is de aanvraag ‘Opening Up the OU: HR-strategieën voor een Duurzame Open Science Cultuur’ goedgekeurd. Hierin zal Open Science verder in de strategische HR-plannen en de implementatie hiervan worden verankerd. Onderzoekers worden ook rechtstreeks betrokken via een Open Science Fund dat toegankelijk is voor al het wetenschappelijk personeel.

Wetenschappelijke integriteit & ethiek

De Open Universiteit hanteert de door de Nederlandse universiteiten opgestelde gedragscode wetenschappelijke integriteit. Om ervoor te waken dat onderzoekers niet in strijd met deze gedragscode handelen heeft het College van bestuur van de Open Universiteit de Commissie wetenschappelijke integriteit ingesteld. Deze commissie is aangesteld ter behandeling van gegronde vermoedens inzake schending van de wetenschappelijke integriteit. Eenieder die vermoedt dat een (voormalig) medewerker van de Open Universiteit inbreuk heeft gemaakt op de wetenschappelijke integriteit kan een klacht indienen. In 2024 zijn er – net als voorgaande jaren – geen klachten ingediend.

Naast de Commissie wetenschappelijke integriteit heeft de Open Universiteit een Vertrouwenspersoon Wetenschappelijke Integriteit. Waar nodig vindt overleg en afstemming plaats tussen deze vertrouwenspersoon en de commissie. De vertrouwenspersoon is in 2024 door drie personen geraadpleegd en in twee gevallen heeft de vertrouwenspersoon een advies gegeven. Ten behoeve van de OU Graduate School heeft de vertrouwenspersoon in het voorjaar en in het najaar een lezing en een workshop verzorgd over wetenschappelijke integriteit voor promovendi. Dit is onderdeel van een module Doing your PhD, waarin ook aandacht wordt besteed aan onderzoeksethiek door de commissie Ethische Toetsing en Onderzoek. Daarnaast heeft de

vertrouwenspersoon in mei 2024 deelgenomen aan een intervisiebijeenkomst van het Netherlands Research Integrity Network voor vertrouwenspersonen wetenschappelijke integriteit.

	2024	2023
aantal keren geraadpleegd en/of advies gegeven	3	5

Kennisveiligheid en WetenschapVeilig

Kennisveiligheid gaat in hoofdzaak over ongewenste overdracht van sensitieve kennis en technologie, over heimelijke beïnvloeding van onderwijs en onderzoek door ‘statelijke actoren’, en over ethische kwesties die kunnen spelen in de samenwerking met landen die de grondrechten niet respecteren. Kennisveiligheid speelt met name een rol bij samenwerkingen in de wetenschap. In 2024 kwam vanuit het ministerie van OCW een opdracht om een overzicht met alle risicovolle (inter-)nationale partnerschappen op te stellen. Hieruit is wederom gebleken dat bij de Open Universiteit momenteel geen risicovol onderzoek plaats vindt. Ook het meldpunt Kennisveiligheid heeft dit jaar geen meldingen ontvangen. Evenmin bestond bij onderzoekers de behoefte om het meldpunt te benaderen voor vragen of advies.

Sinds 2022 heeft Universiteiten van Nederland een landelijk meldpunt WetenschapVeilig opgericht. Dit is een initiatief rondom de veiligheid van onderzoekers, aangezien zij steeds vaker te maken krijgen met bedreigingen, intimidatie en haatreacties. Naast het landelijk meldpunt, is er ook een meldpunt bij de Open Universiteit. In 2024 heeft de universiteit geen meldingen ontvangen. Evenmin hebben onderzoekers het meldpunt benaderd voor vragen of advies.

Hoofdstuk 5

Bestuursakkoord hoger onderwijs

Starters- en stimuleringsbeurzen

Een onderdeel van het bestuursakkoord hoger onderwijs en wetenschap betreft de zogenaamde starters- en stimuleringsbeurzen. De beurzen dienen een tweeledig doel: het stimuleren van ongebonden onderzoek en het verlagen van werkdruk. In 2024 ontving de Open Universiteit een bedrag van circa 5 miljoen euro, en had in het teken moeten staan van het in 2023 uitgewerkte beleid te implementeren om de beurzen te verdelen.

Echter, de eerste helft van 2024 werd gekenmerkt door onduidelijkheid en daarmee onrust veroorzaakt vanwege de eenzijdig gewijzigde beleidslijn vanuit het ministerie OCW. De belangrijkste wijzigingen hiervoor waren dat 1) de bandbreedte van het bedrag van de beurs significant wijzigde en 2) iedere universitaire docent die aan de criteria voldeed een startersbeurs zou moeten ontvangen. Tijdens de algemene politieke beschouwingen heeft de minister OCW Eppo Bruins duidelijk gemaakt de starters- en stimuleringsbeurzen weg te bezuinigen. Met het wegvallen van de middelen is de inzet van de starters- en stimuleringsbeurzen aan de Open Universiteit niet verder geïmplementeerd. Toegekende beurzen worden uiteraard gestand gedaan.

Sectorplannen

De sectorplannen vormen een onderdeel van het bestuursakkoord hoger onderwijs en wetenschap. Via dit bestuursakkoord wordt jaarlijks ongeveer een miljard euro in het hoger onderwijs en wetenschap geïnvesteerd, waarvan landelijk er €200 miljoen voor

de sectorplannen is gereserveerd. In totaal ontving de Open Universiteit in 2024 een bedrag van circa € 1,9 miljoen.

Alle faculteiten van de Open Universiteit nemen deel aan de sectorplannen. De samenwerking tussen alle SSH-domeinen wordt versterkt via het gezamenlijke dwarsdoorsnijdende thema: 'Welvaart, participatie en burgerschap in een digitale wereld'. De faculteiten Rechtswetenschappen en Managementwetenschappen dragen aan dit thema bij. Rechtswetenschappen focust daarbij op het zwaartepunt Recht, privacy en veiligheid, Managementwetenschappen op het zwaartepunt Welvaart, werk, en ondernemerschap.

De faculteiten Psychologie en Onderwijswetenschappen participeren samen in het sectorplan Maatschappij- en Gedragwetenschappen 'Van Inzicht naar impact', in het bijzonder aan de onderwerpen:

- De menselijke factor in nieuwe technologieën
- Maatschappelijke transitie en gedragsverandering
- Maatschappelijke ongelijkheid en diversiteit

De faculteit Cultuurwetenschappen doet mee met het sectorplan Geesteswetenschappen 'Traditie in Transitie'. Vanuit hier wordt geïnvesteerd in twee interdisciplinaire thema's waarin de verbinding tussen onderzoek en samenleving tot uitdrukking komen:

- Humane Artificiële Intelligentie
- Cultureel Erfgoed & Identiteit

De faculteit Bètawetenschappen draagt met de vakgroep Informatica bij aan het sectorplanthema Security en privacy.

Hoofdstuk 6

Impact & Samenwerking

Regionaal

De Open Universiteit is sinds 1 januari 2022 aandeelhouder van de Brightlands Smart Services Campus in Heerlen. In 2024 zijn de volgende activiteiten van deze campus verder voortgezet:

- ELSA-lab Armoede en Schulden, waar wordt samenwerkt met de Universiteit Maastricht, Zuyd Hogeschool en verschillende andere kennisinstellingen. Dit draagt bij aan onderzoek om burgers bij te staan in belangrijke levensveranderende situaties en waar duidelijke maatschappelijke implicaties uit voortkomen. In 2024 is het project ‘Empowering Resilience through Financial Literacy: Bridging the Wealth Gap’ gestart, zie ook 4.1 ‘Innovating for Resilience’. Ook is er in 2024 een onderzoek gestart naar constructvaliditeit voor de financiële situatie bij zwangere vrouwen.
- Het ELSA Lab Anti-greenwashing is een gezamenlijke inspanning tussen APG, de Open Universiteit, de Brightlands Smart Services Campus en de AI-hub Brightlands. Daarbij wordt ingezet op AI-technologie en het gebruik van (alternatieve) databronnen om beter te kunnen identificeren en voorspellen om welke bedrijven het gaat. Dit alles vanuit de zogenaamde ELSA-by-design aanpak.

De Einstein Telescope is een toekomstig ondergronds observatorium voor zwaartekrachtgolven. De grensregio van Nederland, België en Duitsland is in beeld als

mogelijke locatie. Het project Einstein Telescope Technologies draagt op verschillende manieren bij aan de realisatie van de Einstein Telescope. Binnen dit project werken 12 kennisinstellingen en bedrijven samen aan de benodigde baanbrekende technologieën, bodemonderzoek en een spin-off van technologie naar andere sectoren. Vanuit de Open Universiteit wordt bijgedragen aan dit onderzoek, voornamelijk gericht op het ontwikkelen van nieuwe zoektechnieken voor zwaartekrachtgolven.

Het door Interreg Maas-Rhein gehonoreerde project MAS4TE heeft tot doel huishoudens en bedrijven de mogelijkheid te bieden om energieoverschotten, bijvoorbeeld uit zonne-energie, te verhandelen als extra inkomstenbron. Dit gebeurt via AI-gestuurde chatbots, die in natuurlijke taal communiceren met gebruikers en transacties afhandelen middels slimme contracten via blockchain. Hierdoor wordt energiehandel eenvoudig en transparant, zonder dat technische expertise vereist is.

De Open Universiteit is ook betrokken bij het Samenwerkend Netwerk van Ecosystemen in Limburg (SNEL), gefinancierd vanuit het Nationaal Groeifonds. Dit is een initiatief van een aantal succesvolle Limburgse publiek-private samenwerkingen. Met steun van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) gaan zij hun activiteiten uitbouwen en met elkaar verbinden om zo een grotere bijdrage te leveren aan de ontwikkeling in Limburg. Dat doen ze samen met een

aantal partners waaronder de Open Universiteit. Verder is de Open Universiteit als partner betrokken bij een transdisciplinair onderzoeksconsortium onder de naam CurveBend, dat als doel heeft de komende jaren een nieuwe aanpak voor biodiversiteitsherstel te ontwikkelen in gebieden waar veehouderij een belangrijke vorm van landgebruik is. Het project is een samenwerking tussen vele universiteiten en maatschappelijke partners in Nederland, Argentinië en Tanzania/Kenia.

In 2024 zijn de banden met het Nationaal Programma Heerlen Noord (NPHN) verder aangehaald, waarbij het monitoringsprogramma VERLICHT doorloopt. In 2024 is het Krant van de Buurvrouw project, in samenwerking met De Limburger / Mediahuis Limburg, gestart. De maatschappelijke impact van het verhogen van buurtbetrokkenheid en geletterdheid komen hierin samen met de onderwijsinnovatie van de OU. Hoogtepunt in 2024 van de samenwerking met NPHN was de opening van de Rechtswinkel Heerlen. De Rechtswinkel Heerlen is de enige rechtswinkel in Nederland die opgenomen is in het curriculum van een wetenschappelijke rechtenopleiding. In de minor Rechtswinkel worden studenten eerst een half jaar lang juridisch inhoudelijk en qua mondelinge en schriftelijke vaardigheden voorbereid op het werken in de fysieke Rechtswinkel. De eerste studenten zijn in februari 2024 met de minor gestart, en zijn in september gestart met het sociaaljuridische hulp geven aan inwoners van Heerlen. Andere relevante projecten gelieerd aan het NPHN zijn MAI-HOME en GO-KIT. MAI-HOME richt zich op onder meer het psychologische aspect van gedragsverandering, gamification en sociale leerprocessen en GO-KIT is een grensoverschrijdend initiatief gericht op de ontwikkeling van geavanceerde sensoren geïnstalleerd in sociale huurwoningen. Het doel van beide projecten samen is om gezinnen te helpen samen te leren over energie-efficiëntie.

Nationaal

De Open Universiteit heeft in het kader van het Npuls programma een subsidieaanvraag gedaan voor een Teaching and Learning Center. ECO neemt binnen de Open Universiteit deze rol op zich. Verder heeft de Open Universiteit in 2024 zich georiënteerd op een mogelijke rol bij het ontwikkelen van sectorvoorzieningen voor flexibel onderwijs en wordt deelgenomen aan kennisdelingssessie, onder andere op het gebied van Learning Analytics.

De samenwerking met Zuyderland is in 2024 verder voortgezet en uitgebreid. In het voorjaar heeft er een speeddate sessie plaatsgevonden, waar verdere

samenwerking en de eerste publicaties over AI uit zijn voortgekomen. Het in 2024 gestarte IfR promotie traject 'Chronisch pAI'n programma' is in samenwerking met bedrijven op de Brightlands Smart Service Campus, waar een licentieovereenkomst in de maak is. Daarnaast is er nog een buitenpromovendi op het onderwerp gestart. In totaal zijn er vijf projecten gestart, en nog twee verdere projecten toegekend. Ook is er vanuit Zuyderland in 2024 een bijzondere leerstoel gevestigd bij de Open Universiteit.

Internationaal

In de zomer van 2024 is bekend geworden dat de alliantie OpenEU een subsidie toegekend heeft gekregen in het kader van de Europese Universiteiten Alliantie. De Open Universiteit is een van de deelnemers in deze alliantie. In december 2024 is de alliantie formeel van start gegaan. Binnen OpenEU is de Open Universiteit werkpakket leider van de onderzoeksactiviteiten binnen de alliantie.

Binnen de EADTU is de Open Universiteit actief in verschillende projecten en werkgroepen. Zo neemt Open Universiteit deel aan de taskforce Personalisation of Education. Verder zijn er inhoudelijke bijdrage geleverd aan de Higher Education Innovation conferentie van de EADTU.

Verder is de Open Universiteit internationaal gezien ook betrokken bij diverse internationale projecten, bijvoorbeeld binnen Horizon 2020. In 2024 is bijvoorbeeld het Horizon 2020 programma EIFFEL succesvol afgesloten, gericht op hoe klimaatgegevens die de EU verzamelt slimmer en gemakkelijker te gebruiken zijn door mensen uit de praktijk. Andere voorbeelden van internationale projecten waarbij de OU is betrokken, zijn het Horizon 2020 programma Blue Green Governance en een nieuw DARPA programma genaamd E-Boss.

Hoofdstuk 7

Community

HRM beleidsontwikkelingen

Aantal medewerkers

De Open Universiteit had ultimo 2024 872 medewerkers (712 fulltime-equivalenten) in dienst. Dit was exclusief onbezoldigde en bijzondere hoogleraren. De categorie wetenschappelijk personeel (WP) telde 392,8 fte, de categorie ondersteunend en beheerspersoneel (OBP) 319,4 fte. Vergeleken met 2023 is de categorie WP met 8,7 fte toegenomen, de categorie OBP is afgenomen met 7,6 fte. Afgerond is de verhouding: 55% procent WP versus 45 procent OBP.

	2024	2023
WP (aantal)	481	471
WP (fte)	392,7	384
OBP (aantal)	393	399
OBP (fte)	319,4	327
totaal aantal	872	870
totaal fte	712,2	711
%WP	55%	54%
%OBP	45%	46%

Nieuw HRM beleid

In 2024 is het nieuwe beleidsplan HRM '24-'28 ontwikkeld en gepresenteerd. Dit plan volgt de ambities uit het instellingsplan en bedient zich van belangrijke speerpunten voor de komende jaren. Naast een aantrekkelijke werkgever de Open Universiteit een organisatie zijn waar diversiteit en inclusiviteit, sociale veiligheid en de aanpak van werkdruk centraal staan. De Open Universiteit heeft de ambitie om een aantrekkelijke, duurzame arbeidsorganisatie te zijn waardoor een eigentijds en waardengedreven HRM beleid wordt uitgedragen. Duurzaam wil zeggen met meer focus op de mens voorop (langer doorwerken, betrokkenheid, ontwikkeling en loopbaan), lange termijn denken (strategische planning) en veel aandacht voor de omgeving en stakeholders van HRM (belangen medewerkers, arbeidsmarkt, samenleving). Hierbij vormt strategische personeelsplanning een belangrijk instrument waarmee de speerpunten worden uitgedragen en verder vorm krijgen. Nieuw is verder dat voor de uitwerking van de speerpunten een organisatiebrede klankbordgroep is samengesteld die vanaf 2025 wordt ingezet om actief mee te denken en passende initiatieven te ontwikkelen voor het HRM beleid.

Benoemingen en bevordering Wetenschappelijk Personeel

De Open Universiteit wil het wetenschappelijk personeel op een evenwichtigere manier erkennen, waarderen en belonen. Dat betekent ook kijken naar prestaties

met betrekking tot andere kerntaken van een universiteit naast onderzoek, namelijk onderwijs en maatschappelijke impact. Het goed kunnen vervullen van deze kerntaken vergt ook goed leiderschap. Ook is het belangrijk om wetenschappers niet alleen te beoordelen op hun individuele, maar ook op hun teamprestaties en daarbij te streven naar een juiste balans. In 2024 is gestart met de ontwikkeling van een nieuw bevorderingsbeleid voor wetenschappelijk personeel en een nieuw hooglerarenbeleid, beide zullen in 2025 geïmplementeerd worden. Verder is het van belang strategische personeelsplanning op te nemen in het strategisch meerjarenbeleid waarbinnen de bevordering beoordeeld wordt. Uiteraard liggen hiervoor de bestaande UFO-profielen aan de basis.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage (exclusief zwangerschap) bedroeg in het verslagjaar 4,94%. Dit percentage is met 0,6% toegenomen ten opzichte van 2023. Ook de gemiddelde meldingsfrequentie nam toe: van 0,87 naar 0,91. In overleg met de arbodienst wordt in 2025 verder gemonitord wat de oorzaken zijn van het ziekteverzuimpercentage en de meldingsfrequentie.

	2024	2023
ziekteverzuimpercentage exclusief zwangerschap	4,94	4,28
verzuimfrequentie	0,91	0,87

Werkdruk

De Open Universiteit kent zowel een centraal als een decentrale aanpak van werkdruk die in 2019 is opgesteld in werkdrukplannen die jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld worden door faculteiten en diensten. In 2025 zal een nieuw medewerkerstevredenheidsonderzoek plaatsvinden waarin gecombineerd gepeild wordt naar de werkdrukbeleving en risicofactoren psychosociale arbeidsbelasting (PSA). Op verzoek van de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) wordt alle universiteiten gevraagd een nieuwe, resultaatgerichte aanpak van werkdruk in te voeren aan de hand van een PDCA-cyclus. De risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) is een middel om alle PSA-maatregelen bij elkaar te brengen, de grondoorzaken van PSA na te gaan en vervolgens de maatregelen regelmatig te evalueren. De RI&E werkt daarmee volgens de PDCA-cyclus.

In 2024 is vanuit de werkdrukplannen concreet de nadruk komen te liggen op de volgende oplossingen op

instellingsniveau:

- Betere ondersteuning voor docenten bij 1^e lijns communicatie naar studenten
- Deadlines herzien (cursusruns/kwartielstructuur)
- Actief beleid gericht op de ontwikkeling van medewerkers
- Coaching medewerkers door leidinggevenden bij werkdruk
- Verder inbedden werkdruk als thema binnen R&O gesprekken
- Waar mogelijk meer gebruik maken van digitaliseren/scannen tentamens, formulieren, beoordelingen etc.
- Functies toevoegen aan Brightspace (online leeromgeving) voor groepswork en verbeteringen in de onderwijslogistiek rondom afhandelen examens

Loopbaanontwikkeling

Ook in 2024 is loopbaanontwikkeling een belangrijk thema geweest voor de medewerkers van de Open Universiteit. Er zijn in 2024 62 individuele loopbaanadviestrajecten gestart via de interne loopbaanadviseur. De trajecten omvatten een scala aan aandachtspunten en leerdoelen, waaronder stress- en timemanagement, persoonlijk leiderschap, oriëntatie op de arbeidsmarkt en begeleiding naar ander werk (externe mobiliteit). Nieuw ondersteunend personeel werd daarnaast uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek met de loopbaanadviseur als onderdeel van de onboarding.

Ook werden de medewerkers via verschillende wegen geattendeerd op de faciliteiten die er zijn op het gebied van loopbaan en ontwikkeling, zoals de loopbaanpagina op mijnOU 'yOUdevelop', de Dag van je loopbaan op 21 november 2024, het online trainingsportaal van GoodHabit en workshops en faciliteiten van o.a. Baandomein, Sterk in Samenwerking en Academic Transfer.

In de vitaliteitsweek worden alle medewerkers aangemoedigd om stil te staan bij hun eigen vitaliteit en zelf aan de slag te gaan. De vitaliteitsweek vond begin oktober plaats waarin medewerkers deelnamen aan een gevarieerd aanbod aan activiteiten, met zowel sportieve als informatieve sessies.

Erkennen & waarderen

Onder het motto 'Ruimte voor ieders talent' werd een landelijk programma opgestart om het 'erkennen en waarderen' van wetenschappelijk personeel te moderniseren. Het doel is om meer balans te bereiken tussen de vier kerndomeinen waarin wetenschappers

werkzaam zijn: onderzoek, onderwijs, valorisatie en leidinggeven. In 2020 heeft de Open Universiteit heeft - net als de andere betrokken instellingen - een commissie Erkennen en Waarderen ingericht die instaat voor uitwerking van een eigen programma voor Erkennen en Waarderen. In 2021 werd het OU-visiedocument gepubliceerd (zie EN-versie). Hierin werd de ambitie uitgesproken om de komende jaren meer ruimte, aandacht en erkenning te geven aan thema's als team science, open science en strategische personeelsplanning. In 2024 is gewerkt aan de thema's Open Science en personeelsbeleid, met als doel een transparant kader te creëren dat door alle faculteiten wordt ondersteund en nageleefd.

Een eerste belangrijke ontwikkeling is de toekenning van een Erkennen en Waarderen project vanuit NWO in 2024. Met dit project beoogt de Open Universiteit om Open Science te verankeren in strategische HR-plannen, waaronder het opnemen van Open Science-criteria in het wervings- en bevorderingsbeleid. Ook is er meer aandacht besteed worden aan de carrièrepaden voor 'early career scientists'. Zo is er in november de 4e editie van het Recognition & Rewards Festival georganiseerd, met als thema 'Developing diversified and talented teams'.

Diversiteit en inclusiviteit

In 2024 is het meerjarenplan (2024-2026) "Open voor iedereen" van het Diversity Office vastgesteld door het College van bestuur. Het Diversity Office richt zich op vier kernthema's: personeelsbeleid, toegankelijk onderwijs, community vorming en onderwijsontwikkeling op het gebied van diversiteit en inclusie.

Op personeelsgebied zijn in 2024 trainingen inclusief leiderschap gegeven en werden vacatureteksten en wervingsprocessen geoptimaliseerd. Voor onderwijs is gewerkt aan het verbeteren van de toegankelijkheid van studiemateriaal en digitale leeromgeving, met als doel te voldoen aan de European Accessibility Act. De faculteit Cultuurwetenschappen ontwikkelde een focusprogramma Diversiteit en Inclusie, bedoeld voor professionals die meer willen leren over dit vakgebied.

Nulmeting Diversiteit en Inclusie

In 2024 startte een onderzoek onder leiding van onderzoekers van de faculteit Managementwetenschappen, naar de mate van diversiteit en inclusie binnen de Open Universiteit. Deze nulmeting richtte zich op drie dimensies van diversiteit: sociaal demografische diversiteit, functionele diversiteit en waarde-diversiteit.

Het onderzoek bekeek inclusie vanuit het perspectief van thuishoren en jezelf kunnen zijn binnen de organisatie. Alle medewerkers werden uitgenodigd om een anonieme vragenlijst in te vullen, die inzicht moest geven in de huidige stand van diversiteit en inclusie (D&I).

De verzamelde data zullen dienen als belangrijke basis voor toekomstig D&I beleid en vormen een nulmeting waartegen volgende metingen kunnen worden afgezet. Het onderzoek past in de ambitie van de Open Universiteit om voor haar medewerkers een inclusieve werkplek te creëren waarin eenieder zich veilig voelt en zich maximaal kan ontplooien.

Vrouwelijke hoogleraren

Het aandeel vrouwelijke hoogleraren bedraagt 42,6% procent aan de Open Universiteit, het hoogste percentage vrouwelijke hoogleraren van alle 14 Nederlandse universiteiten die zijn verenigd in de Universiteiten van Nederland (UNL). Het landelijk gemiddelde ligt op 28,7 procent (Bron: Monitor Vrouwelijke Hoogleraren 2024). Het aantal vrouwelijke hoogleraren in Nederland groeit gestaag maar langzaam. Het gemiddelde groeitempo van de afgelopen tien jaar is 1,2 procentpunt.

	2024	2023
Landelijk gemiddelde	28,7%	27,6%
Open Universiteit	42,6%	40,9%

Leiderschapsontwikkeling

De Open Universiteit heeft in 2024 geparticipeerd in de landelijke werkgroep leiderschapsontwikkeling van de UNL. Dit samenwerkingsverband verkent de gezamenlijke vraagstukken betreffende de leiderschapsontwikkeling aan universiteiten. Verder is afgesproken om in 2025 opnieuw een programma samen te stellen t.b.v. management development waarin actuele thema's zoals sociale veiligheid en werkdruk aandacht krijgen. Ook blijft het mogelijk voor alle leidinggevendenden om gebruik te maken van individuele trainingen en opleiding. Nieuwe leidinggevendenden worden geworven en geselecteerd op basis van het leiderschapsprofiel dat sinds 2019 van kracht is geworden.

Sociale veiligheid

In 2024 is het plan van aanpak Sociale veiligheid vastgesteld. Naast concrete actiepunten om meldingen

en klachten aan te pakken bevat het plan proactieve maatregelen om een cultuur van respect en begrip te bevorderen. In de praktijk wordt dit gefaciliteerd door een geheel aan regels, afspraken en maatregelen die bedoeld zijn om een (sociaal én psychologisch) veilige werkomgeving te waarborgen, door en voor alle leden van de organisatie. Leidinggevenden dienen het juiste voorbeeld te geven en een omgeving te creëren waarin medewerkers open en eerlijk durven te communiceren. Om sociale veiligheid duurzaam in te richten en in te bedden is een duidelijke organisatiestructuur nodig die een praktisch kader geeft. Denk bijvoorbeeld aan de inrichting van de fysieke omgeving (inrichting van ruimtes, voorzieningen), documenten (codes en protocollen), rolverdeling (verantwoordelijkheden, functiehuis) en werkprocessen (besluitvorming, standaardisatie en centralisatie). Er moet een structuur zijn die zich enerzijds richt op preventie en anderzijds op signalering en opvolging. In 2025 zal dit verder vorm krijgen onder leiding van de coördinator sociale veiligheid, waarvoor de werving eind 2024 is gestart.

Klachten worden in de regel bij een klachtencommissie ingediend die deze in behandeling neemt. In de Wegwijzer sociale veiligheid staan verschillende commissies aangegeven. Een klacht over bijvoorbeeld ongewenst gedrag wordt ingediend bij de gezamenlijke klachtencommissie ongewenst gedrag. Een melding over ongewenst gedrag kan worden ingediend bij de vertrouwenspersonen ongewenst gedrag of bij de ombudsfunctionaris. De Open Universiteit heeft in 2024 een nieuw meldpunt ingesteld voor medewerkers die te maken hebben met ongewenst gedrag van studenten. Doel van het meldpunt is om meer inzicht te krijgen in hoe vaak en in welke mate medewerkers te maken hebben met ongewenste omgangsvormen door studenten. Als daar aanleiding toe is, kunnen op basis van de verzamelde datamaatregelen worden genomen om medewerkers nog beter te beschermen en de sociale veiligheid binnen de Open Universiteit verder te vergroten. Het nieuwe meldpunt is te vinden in mijnOU. Het initiatief voor het meldpunt komt van de vertrouwenspersonen en de ombudsfunctionaris van de Open Universiteit.

Vertrouwenspersonen en ongewenste omgangsvormen

Vertrouwenspersonen bieden steun en helpen bij het zoeken naar manieren om het ongewenste gedrag te laten stoppen of te laten de-escaleren. De uiteindelijke keuze om al dan niet vervolgstappen te zetten ligt bij de melder zelf. Vertrouwenspersonen garanderen vertrouwelijkheid en zullen nooit zonder toestemming van de melder handelen. Naast deze taak van

opvangen, begeleiden en adviseren, kent de vertrouwenspersoon nog twee hoofdtaken, namelijk gevraagd en ongevraagd adviseren en het voorlichten en informeren van de organisatie.

Algemeen

Onderstaande tabel geeft het totaal aantal te onderscheiden casussen weer van medewerkers en studenten. Er wordt gesproken van een casus als een persoon de vertrouwenspersoon gecontacteerd heeft. Het komt geregeld voor dat een melder meerdere gesprekken over het jaar heeft met de vertrouwenspersoon. Dit wordt als één casus geteld.

	2024	2023	2022	2021	2020
medewerkers	29	17	36	10	23
studenten	8	15	8	11	5
totaal	37	32	44	21	28

Het jaar 2024 wordt gekarakteriseerd door twee ontwikkelingen. Ten eerste is er een stijging in casussen onder medewerkers. Daarnaast is er een toename in het aantal gevoerde gesprekken. In 2024 vonden er 16 vervolgggesprekken plaats, waarbij een aantal van deze gesprekken betrekking hadden op dezelfde casus. Ter vergelijking, in 2023 waren er slechts 5 vervolgggesprekken, elk met betrekking tot een andere casus.

27 % van de personen die de vertrouwenspersonen contacteren is mannelijk. De medewerkers die contact opnemen met de vertrouwenspersonen vallen zowel onder het ondersteunend en beheerspersoneel (OBP) (28 %) als wetenschappelijk personeel (WP) (72 %). Verder ging 17 % van de meldingen van medewerkers over studentgerelateerd contact.

Vormen van ongewenst gedrag

In onderstaande tabel zijn de casussen van 2024 onderverdeeld in de verschillende vormen van ongewenst gedrag die onder psychosociale arbeidsbelasting vallen. Indien er binnen één casus meerdere vormen van ongewenst gedrag hebben plaatsgevonden, wordt de meest prominente vorm gebruikt. Deze tabel is hierop gebaseerd.

	discriminatie	intimidatie seksueel	intimidatie algemeen	pesten	agressie/geweld	overig ongewenst gedrag
medewerkers	0	0	22	0	1	6
studenten	1	0	4	0	0	2
totaal	1	0	26	1	1	8

In de tabel hierboven is een extra categorie “overig ongewenst gedrag” opgenomen. Onder deze categorie valt gedrag dat niet direct onder de andere categorieën te plaatsen is, maar desalniettemin als ongewenst wordt ervaren. Denk hierbij aan onheuse bejegening, onprofessioneel, niet integer of respectloos gedrag. Ook vallen hier casussen onder waarbij een persoon een signaal wil afgeven over sociaal onveilige situaties die hij of zij observeert als bystander.

Dit jaar is er één melding geweest die niet onder ongewenst gedrag valt en dus niet bij de vertrouwenspersoon hoort. Deze melder is doorverwezen naar het juiste orgaan voor deze problematiek.

Advies versus melding

Het doel waarmee een persoon de vertrouwenspersoon contacteert kan verschillen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen twee hoofdredenen: advies inwinnen en melden. In 14 gevallen werd advies ingewonnen en in 23 gevallen was sprake van een melding.

Bystanderrol

Minder dan 10 procent van de mensen die contact opnemen met de vertrouwenspersoon doen dit vanuit een expliciete bystanderrol, waarbij ze getuige zijn van ongewenst gedrag en zich genooddaakt voelen dit te melden, zonder zelf het ongewenste gedrag direct te hebben ervaren.

Signaleringsfunctie vertrouwenspersonen

Het merendeel betreft individuele casussen. In een aantal gevallen ontvingen de vertrouwenspersonen meerdere meldingen en/of adviesvragen van specifieke groepen medewerkers binnen bepaalde organisatieonderdelen. In deze gevallen hebben de vertrouwenspersonen gebruikgemaakt van hun signaalfunctie door de kwestie door te geven aan de ombudsfunctionaris.

Ombudsfunctionaris

De ombudsfunctionaris is onafhankelijk en onpartijdig, en is in zijn werkzaamheden niet ondergeschikt aan enig ander orgaan binnen de Open Universiteit. De ombudsfunctionaris signaleert en adviseert over mogelijke structurele problemen en knelpunten wat betreft sociale veiligheid en ongewenst gedrag.

Medewerkers en studenten kunnen meldingen bij de ombudsfunctionaris doen, waarbij een melding in het ‘Reglement ombudsfunctionaris’ als volgt omschreven: ‘Het verzoek van (een) medewerker(s) of (een) student(en) aan de ombudsfunctionaris om een vraag, klacht, dilemma of conflict in behandeling te nemen aangaande beleid dat ongewenst of onbillijk uitwerkt, dan wel aangaande ongewenst gedrag of onjuiste of onbillijke behandeling door een functionaris, student of orgaan van de Open Universiteit. Onder een gedraging is in dit verband zowel een handelen als een nalaten verstaan.’

In 2024 hebben 10 medewerkers en 12 studenten een melding gedaan bij de ombudsfunctionaris. Daarnaast is er een melding van een externe melder geweest. In 2024 is enkele malen overleg geweest tussen de vertrouwenspersonen en de ombudsfunctionaris n.a.v. meerdere meldingen bij de vertrouwenspersonen in verschillende organisatieonderdelen. De ombudsfunctionaris heeft bij de meldingen verschillende acties ondernomen, advies gegeven en doorverwezen. Bij een aantal meldingen is er in principe geen ombudsbemoeienis mogelijk aangezien er elders binnen de Open Universiteit procedure al een procedure liep (van een klacht, bezwaar, beroep). Hoewel bij sommige meldingen de ombudsfunctionaris extra aandacht heeft gevraagd waar procedures stroef verliepen. Daarnaast heeft de ombudsfunctionaris waar nodig contact gehad met de Open Universiteit over meldingen en studenten kunnen doorverwijzen.

Participatie

Het creëren van extra banen voor participatiemedewerkers is voor een relatief kleine universiteit niet eenvoudig. In verband met de schaalgrootte wordt voor een groot aantal diensten gebruik gemaakt van externe partijen. Hoewel bij aanbestedingen gevraagd wordt om ook medewerkers die onder de participatiewet vallen in te schakelen, blijkt het in de praktijk moeilijk te zijn om dit te realiseren. Daarnaast is het door hybride werken nog moeilijker om mensen die begeleiding behoeven in te zetten.

In 2024 is het aandeel van medewerkers uit de doelgroep verder gegroeid, maar deze groei is nog onvoldoende afgezet tegen het quotumpercentage. De schaarste op de arbeidsmarkt, ook voor kandidaten uit de doelgroep, maakt het lastig om kandidaten te vinden. Toch is het ook gelukt om kandidaten te benoemen op reguliere functies met uitzicht op of inmiddels gerealiseerd vast dienstverband. De bijdrage van externe leveranciers heeft helaas nog niet geleid tot een toename van het aantal participatiebanen.

Hoofdstuk 8

Duurzaamheid

Algemeen

Het bieden van afstandsonderwijs in combinatie met het bieden van kansen voor huidige en toekomstige generaties om maatschappelijke vraagstukken op te lossen is onlosmakelijk verbonden met de kernwaarden van de Open Universiteit. Het onderwijs en onderzoek van de Open Universiteit kan een bijdrage leveren aan het vinden van oplossingen van maatschappelijke, complexe duurzaamheidsvraagstukken, met een focus op mensen verbinden.

In 2023 heeft het College van bestuur besloten om een lid van het managementteam, namelijk de decaan van de faculteit Bètawetenschappen, aan te wijzen als verantwoordelijke voor zaken rond duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen, en als linking pin met onder andere het Green Office.

In 2024 is er gestart met de ontwikkeling van het meerjarenprogramma 'Gezamenlijk gaat de OU voor Duurzaamheid 2025-2030', in het kort 'GOUD'. De komende jaren wordt ingezet op onderzoek en blijven er (nieuwe) opleidingen aangeboden worden die duurzame ontwikkeling kunnen versnellen in de wereld. Hierbij wil de Open Universiteit ook zelf het goede voorbeeld geven. Daarbij is duurzame ontwikkeling gedefinieerd als 'een ontwikkeling die voorziet in sociale, economische en ecologische behoeften van de

huidige generatie, zonder de behoeften van de toekomstige generaties, zowel hier als elders in de wereld, in gevaar te brengen'.

Klankbordgroep Duurzaamheid

De Klankbordgroep Duurzaamheid, opgericht in 2021 geeft (on)gevraagd advies aan het College van bestuur en aan de Green Office OU of bepaalde duurzaamheidsonderwerpen aandacht behoeven. In de Klankbordgroep Duurzaamheid nemen vertegenwoordigers van de zes faculteiten en verschillende ondersteunende diensten plaats. In 2024 heeft de Klankbordgroep onder meer aandacht gevraagd voor duurzame energie, voor duurzame mobiliteit en is de ze gestart met laagdrempelige onderzoek om bewustwording te vergroten op onder meer de thema's eiwittransitie en het energieverbruik van AI.

Green Office

Het Green Office (GO OU) is eveneens als de Klankbordgroep Duurzaamheid opgericht in 2021, bestaande uit studenten en medewerkers. GO OU levert een wezenlijke bijdrage aan het realiseren van de duurzaamheidsdoelstellingen van de Open Universiteit. Centraal staat het creëren van bewustwording en het stimuleren van duurzame acties en duurzaam gedrag

onder medewerkers, studenten en andere belanghebbenden.

De missie van GO OU is om samen met belanghebbenden een bijdrage te leveren aan duurzame ontwikkeling binnen de Open Universiteit en de maatschappij door duurzame acties en projecten te initiëren en te coördineren. Het jaarprogramma van GO OU wordt in samenwerking met belanghebbenden opgesteld en is opgedeeld in vier aandachtsgebieden: bedrijfsvoering, onderwijs, onderzoek en kennisdeling c.q. community building. Om alle belanghebbenden te bereiken is er in 2024 een GO OU animatie ontwikkeld.

De werkzaamheden van GO OU groeiden in 2024 verder uit van pragmatische werkzaamheden naar programma's. Zoals deelname aan nationale initiatieven zoals de BioBlitz, een landelijke telling van zoveel mogelijk soorten dieren en planten binnen een bepaald tijdsvlak, naar aanleiding van het biodiversiteitsproject. Daarnaast werd gewerkt aan het verbinden van nieuwe ontwikkelingen aan de Open Universiteit zoals de Stichting Rechten voor de Natuur. Of het event GOUD: 'Gezamenlijk gaat de Open Universiteit voor Duurzaamheid' dat is verankerd in het Learning and Innovation for Resilience and Sustainability symposium (LIRS). Het project duurzame evenementen transformeerde in een samenwerking met diverse gremia waaronder met de dienst facilitair, het Diversity Office, het vitaliteitsteam, het projectenbureau evenementen, de Klankbordgroep Duurzaamheid om gezamenlijk de eiwittransitie op de kaart te zetten.

Twee jaar op een rij was het thema duurzaamheid een belangrijk onderdeel van de opening van het academisch jaar. In 2024 werd de eerste versie van de brochure GOUD een feit. En daarnaast waren er online GO OU Get Together lezingen over actuele duurzame ontwikkelingen die voor iedereen toegankelijk zijn.

De wendbaarheid van GO OU heeft geleid tot intensievere samenwerking met de faculteiten, tot meer kansen voor studenten, medewerkers en andere belanghebbenden en daarmee ook voor de Open Universiteit. Deze lijn wil GO OU de komende jaren vasthouden. Waarbij iedereen, vanaf welke locatie dan ook kan meehelpen aan het verduurzamen van de Open Universiteit en van de maatschappij.

Hoofdstuk 9

Bedrijfsvoering van de OU

Digitalisering

Digitaliseringsagenda Open Universiteit

In 2024 is vanuit het meerjarige programma ‘de digitale OU’ (start 2021) de digitale faculteit en het digitaal bedrijf opgeleverd. Doorontwikkeling en innovatie in deze programmalijnen vindt nu plaats via de reguliere governance (projectportfoliomanagement en via de lijn). Een voorbeeld van doorontwikkeling is de verdere uitrol van Microsoft365 voor studenten, waarbij door middel van een integratie tussen Brightspace en Microsoft365 een samenwerkingsomgeving opgeleverd zal worden in 2025. De programmalijn Digitale Campus heeft niet gebracht wat de verwachting was met als gevolg dat eind 2024 is besloten deze programmalijn te stoppen. Er is vervolgens gestart met planvorming voor een alternatief scenario dat in 2025 zal worden gestart.

In 2024 is de projectraad omgevormd naar een portfolioboard en verder verankerd in de governance. In samenhang met het werken onder architectuur is een opdeling gemaakt naar de domeinen onderwijs, onderzoek, dienstverlening, digitale voorzieningen en informatiebeveiliging. Voor deze domeinen is een domeineigenaar uit de organisatie benoemd en in samenwerking met architectuur vormt dit de strategische laag in de digitaliseringsgovernance. Deze stap

zorgt voor meer grip op het digitaliseringsportfolio en zorgt voor een portfolio dat maximaal bijdraagt aan de strategische doelstellingen van de Open Universiteit.

Afgeronde procesverbeteringen

In 2024 zijn verschillende verbeteringen aan processen uitgevoerd. Zo staat er op de factuur voor studenten sinds 2024 een betaallink en is de implementatie van een centrale limesurvey voor de faculteiten in 2024 afgerond.

Verder is de volledige herbouw van ATI (aanmelden, toelaten en inschrijven) in een nieuwe en moderne technologie afgerond. Deze applicatie speelt een cruciale rol in het aanmeldproces voor WHW en niet-WHW en is onderdeel van de DigiD audit. Deze DigiD audit is in 2024 weer succesvol doorlopen. Ook is als onderdeel van de Kwaliteitsafspraken een vooronderzoek uitgevoerd t.b.v. communityvorming. Het opgeleverde rapport is een van de stukken die wordt gebruikt in de pijler communityvorming van de strategische uitvoeringsagenda.

Daarnaast is binnen AFAS gewerkt aan het overzetten van personeelsdossiers van ADP naar AFAS, de publicatie van nevenwerkzaamheden op de website, is er een workflow ingericht t.b.v. langdurig zieke medewerkers, en is de wettelijke verplichting

werkgebonden persoonsmobiliteit gerealiseerd. Het gehele proces van pre-onboarding (voorziening voor sollicitanten) en onboarding is ontworpen en ingericht in AFAS.

Ten slotte is in het kader van de Digitale Campus de DUO-adaptor herbouwd in nieuwe technologie.

Software-upgrades

Het identity management systeem is geüpgraded naar de laatste versie zodat de ondersteuning van de leverancier is geborgd, er makkelijker cloud applicaties kunnen worden aangesloten en zodat de Open Universiteit aan de slag kan met bijvoorbeeld multifactorauthenticatie voor studenten en andere functionele verbeteringen. Ook voor het Access management systeem is in 2024 gestart met een upgrade die in 2025 live moet gaan. Beide zijn extreem belangrijk in het kader van veilige toegang tot de applicaties en de informatieveiligheid.

Binnen het Hybride data integratieplatform in Azure is de .NET versie (technologisch) geüpgraded naar de laatste versie en er zijn diverse functionele en kostenbesparende verbeteringen doorgevoerd.

Informatieveiligheid

De Open Universiteit werkt continu aan weerbaarheid. Dat gebeurt onder meer via landelijke samenwerking en komt met name tot uitdrukking in de landelijke benchmark voor het hoger onderwijs op het gebied van informatiebeveiliging. De Open Universiteit startte 2024 met een score op de landelijke benchmark nét onder de streefwaarde van 3,0. Ze scoorde een 2,8 op een schaal van 1 tot 5. Verschillende activiteiten zijn in 2024 ondernomen om deze score naar de landelijke streefwaarde te brengen:

- Het strategisch beleid voor informatieveiligheid is vastgesteld. Hierin zijn onder meer het concept “three lines of defense” en het eigenaarschap van IT-voorzieningen uitgewerkt. Deze eigenaren zijn vervolgens benoemd.
- Een tool voor Governance, risk and compliance is verder in gebruik genomen. Een plan-do-check-act cyclus is hiermee verder geïmplementeerd.
- De risicoanalyse voor informatieveiligheid is geactualiseerd. Hiermee wordt bereikt dat de beveiligingsmaatregelen afgestemd kunnen worden op actuele risico's.
- Belangrijke beveiligingsmaatregelen, zoals de continue monitoring in landelijke setting en beveiliging van werkstations van eindgebruikers zijn

aangepast aan de huidige risico's.

- De gewenste technische beveiligingsstandaarden zijn verder uitgewerkt en vastgesteld. Hiermee is concreet invulling gegeven aan de beleidsdocumenten die in 2023 zijn vastgesteld.
- Voor het tiende jaar op rij heeft de Open Universiteit de jaarlijkse formele aansluittoets voor de DigiD aansluiting gehaald.
- Deelgenomen is aan de landelijk door SURF georganiseerde cybercrisisoefening (OZON). Leerpunten uit de evaluatie zijn ter harte genomen.
- De cyberrisicoverzekering is gecontinueerd.

De inspanning hebben geloond. In de nieuwste onafhankelijke benchmark (SURFaudit) 2025 scoort de Open Universiteit de landelijke streefwaarde 3,0.

Bescherming persoonsgegevens

De Open Universiteit hecht veel waarde aan het beschermen van de persoonsgegevens die aan haar worden verstrekt en aan de wijze waarop persoonsgegevens worden verwerkt. Het voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming en andere geldende wet- en regelgeving op het gebied van bescherming van persoonsgegevens is een belangrijk startpunt voor de Open Universiteit.

De Open Universiteit versterkt het fundament voor het verwerken van persoonsgegevens door informatieveiligheid en de bescherming van persoonsgegevens integraal onderdeel te laten zijn van het IT-transitieprogramma en van het projectportfoliomanagement. Dit uitte zich in 2024 onder meer in het verbeteren van het projectportfoliomanagement en het uitvoeren van een compliance check als vast onderdeel daarvan om te verzekeren dat het project voldoet aan alle relevante wet- en regelgeving. Ook heeft de Open Universiteit het fundament voor het verwerken van persoonsgegevens verder versterkt door het uitvoeren en afronden van een Data Protection Impact Assessment als onderdeel van het (her)inrichten van bedrijfsprocessen, net als het actualiseren van het register van verwerkingsactiviteiten, het verkennen van de mogelijkheden van een privacymanagementtool en het doorontwikkelen van het register van incidenten waarbij rekening gehouden werd met het voorbeeld van een datalekregister dat de Autoriteit Persoonsgegevens in 2024 heeft gepubliceerd.

Tot slot heeft de Open Universiteit in 2024 het beleid met betrekking tot de aanpak van datalekken verder uitgewerkt en vastgesteld en werd beleid voorbereid met betrekking tot het gebruik van persoonsgegevens in wetenschappelijk onderzoek. Beleid heeft mede als

doel het bewustzijn onder medewerkers en studenten te verhogen, maar de Open Universiteit poogt ook om op andere wijze het bewustzijn te verhogen bijvoorbeeld door het organiseren van kennissessies. In 2024 heeft een eerste kennissessie plaatsgevonden.

Huisvesting

Integrale stuurgroep

In 2024 is een integrale stuurgroep huisvesting opgezet, die zich richt op de drie huisvestingsdossiers die momenteel spelen: campus Heerlen, studiecentrum Den Haag en studiecentra. De stuurgroep heeft de opdracht om in onderlinge samenhang en in lijn met de strategie van de OU, de voortgang van de campus Den Haag (oplevering en inhoudelijke programma) te bewaken, de visie van de studiecentra te ondersteunen naar een transformatie van de studiecentra en de besluitvorming van de campus Heerlen voor te bereiden.

Huisvesting campus Heerlen

In 2024 heeft het adviesteam de specificaties voor de toekomstige huisvesting van de Open Universiteit in kaart gebracht, rekening houdend met de strategische doelstellingen, de functies die in de hoofdvesting wenselijk zijn, bereikbaarheid, werkklimaat, duurzaamheid, praktische haalbaarheid en andere punten aangereikt door medewerkers en medezeggenschap. Een externe partij heeft ondersteund in de ontwikkeling tot een model dat de financieringsbehoefte en -mogelijkheden in kaart brengt. De zoektocht naar een geschikte locatie voor de hoofdvesting van de Open Universiteit wordt in 2025 voortgezet.

Huisvesting Studiecentra

In lijn met de strategische uitvoeringsagenda 2025-2030 zal in 2025 een hernieuwde visie op de studiecentra opgeleverd worden waarbij de transformatie naar kwalitatieve 'social hubs' centraal staat. Vooruitlopend op deze visie is in 2024 het besluit genomen om drie locaties te sluiten. Dit voorstel volgt uit een eerder analyse die in 2023 verricht is. Het betreft de locaties Vlissingen, Leeuwarden en Enschede. Deze drie locaties doen in de huidige situatie geen dienst als studiecentrum met volledige functionaliteit; de betreffende locaties worden enkel gebruikt als tentamenlocatie en locatie voor het fysiek waarmaken van diploma's. Voor de studenten die gebruik maakten van deze locaties zijn passende alternatieven beschikbaar. Aansluitend bij de nieuwe visie en fungerend als pilotlocatie werd in 2024 de ontwikkeling van de

locatie Den Haag verder vormgegeven (zie verderop).

Cijfers studiecentra

De medewerkers in de 11 Nederlandse en 6 Vlaamse studiecentra zagen een geringe afname van het aantal tentamens, 18.114 in 2024 ten opzichte van 18.366 in 2023. In het verlengde van de tentamens liggen de zogenaamde tentameninzagen. Een student kan op aanvraag het tentamen inzien teneinde zich beter te kunnen voorbereiden op een herkansing. In totaal hebben er 390 inzagen plaatsgevonden in één van de studiecentra. Naast de tentamens faciliteren de studiecentra ook onderwijsbijeenkomsten en vergaderingen. In totaal werd, inclusief tentamendeelname, 37.204 keer de weg naar een studiecentrum gekozen in 2024. Hiervan waren er 10.241 voor het bijwonen van onderwijs gerelateerde bijeenkomsten door studenten en 5.468 voor vergaderingen of andere werkzaamheden door OU-personeel. Er werd 649 keer een verzoek tot waarmaken van diploma's gedaan ten behoeve van het toelatingsproces.

Studiecentrum Den Haag

In 2024 is, samen met de Universiteit Leiden, UNL, LUMC en TU Delft, gestaag voortgang gemaakt met de bouw van het nieuwe studiecentrum in het Spuigebouw in Den Haag. Dit toekomstige studiecentrum krijgt een multifunctionele state-of-the-art inrichting en is hiermee de eerste locatie die als social hub in de nieuwe visie gaat fungeren voor hybride onderwijs en publiekspresentaties. De uiteindelijke opleverdatum wordt ingeschat op voorjaar 2026.

In 2024 is gewerkt aan de voorbereiding van de inhoudelijke programmering, zodat de Open Universiteit de kansen die deze locatie biedt volledig kunnen benutten. Behalve de onderwijsfunctie zal het studiecentrum in Den Haag worden ingezet als een samenwerkingsplek en uitvalsbasis voor contractonderwijs.

Facilitaire zaken

De afdeling Informatietechnologie en facilitaire zaken is verantwoordelijk voor gebouwen en infrastructuur, duurzaamheid en milieu, onderhoud en veiligheid, catering en faciliteiten voor medewerkers, gasten en studenten.

In 2024 hebben reguliere beheer- en onderhoudswerkzaamheden plaatsgevonden. De Open Universiteit voldoet aan alle wet- en regelgeving op het gebied van installaties en veiligheid.

Er heeft geen groot onderhoud plaatsgevonden en er is niet noemenswaardig geïnvesteerd in verduurzaming van de gebouwen op de huidige locatie in Heerlen. Dit heeft te maken met de zoektocht naar een nieuwe locatie.

Door het steeds meer gebruik maken van cloudoplossingen en het handhaven van een maximale temperatuur van 19 graden Celsius in de gebouwen worden wel extra besparingen gerealiseerd op het energieverbruik. Verder voldoen de kantoorgebouwen van de Open Universiteit aan minimaal de energielabel C verplichting.

De Open Universiteit heeft zich aangesloten bij een energiecollectief voor het leveren van gas en elektriciteit. Het collectief heeft als voordeel dat hier meerdere partijen en instellingen deel van uitmaken en het collectief daardoor een grootte heeft die interessant is voor een leverancier. Het tweede voordeel is dat een collectief gerund wordt door een professionele organisatie die alle kennis heeft van de energiemarkt. De Open Universiteit wordt in deze dan ook volledig ontzorgd voor zoeken van een leverancier en het vastzetten van prijzen op de energiemarkt. De Open Universiteit heeft in 2024 bovendien GVO's (Garantie van Oorsprong) ingekocht voor wind Nederland en voor aardgas.

Inkoop

De afdeling Inkoop adviseert, begeleidt, bewaakt en controleert inkoop gerelateerde zaken en procedures. Er wordt planmatig gewerkt op basis van een aanbestedingskalender. De volledige inkoop (alle leveranciers) wordt gecontroleerd op het voldoen aan wet- en regelgeving en het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid. De controle geeft aan dat er in 2024 voor 100% is voldaan aan externe wet- en regelgeving maar dat het voldoen aan het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid nog enige aandacht vereist. Om de awareness binnen de organisatie te vergroten, en processen en procedures beter te verankeren, is er in 2024 gestart met een "Plan van aanpak" dat in 2025 tot concrete verbeteracties moet leiden.

De mate van duurzaam inkopen wordt gestimuleerd en geregistreerd. Er zijn in het verslagjaar meer dan 25 inkooptrajecten gestart waarvan 7 Europees. Het volledige inkoopproces, van inkoopbehoefte, inkoopprocedure, contractbeheer en -management tot rapportage, wordt geregistreerd en uitgevoerd in een per 2023 hiervoor aangeschafte applicatie.

Wet Open Overheid

De Open Universiteit valt onder de Wet Open Overheid (Woo). De Woo regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. De Woo is bedoeld om overheden transparanter te maken.

In 2024 heeft de Open Universiteit vijf Woo-verzoeken ontvangen die in hetzelfde jaar zijn afgehandeld. Tegen één afwijzend besluit is bezwaar gemaakt waarbij vervolgens beroep is ingesteld tegen het afwijzend besluit op bezwaar. Dit beroep wordt in 2025 behandeld. In 2024 is de Open Universiteit drie keer om een zienswijze gevraagd door andere instellingen in verband met een Woo-verzoek. De Woo-verzoeken en bijbehorende besluiten zijn geanonimiseerd gepubliceerd op de website van de Open Universiteit: <https://www.ou.nl/wet-open-overheid>.

Hoofdstuk 10

Financiën

De Open Universiteit sloot 2024 af met een negatief resultaat van € 2,8 miljoen. Begroot was een tekort van € 3,0 miljoen.

Financiële gegevens

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2024

Bedragen maal € 1.000

	rekening 2024	begroting 2024	rekening 2023
baten			
rijksbijdrage OCW	70.140	69.716	65.289
cursus-, les- en examengelden	18.719	22.144	18.321
baten werk in opdracht van derden	4.810	4.573	4.270
overige baten	1.024	812	1.189
totaal baten	94.693	97.245	89.069
lasten			
personele lasten	77.435	76.759	73.874
afschrijvingen	975	1.000	1.236
huisvestingslasten	2.878	2.898	2.934
overige lasten	17.445	20.038	18.267
totaal lasten	98.733	10.695	96.311
saldo baten en lasten	(4.040)	(3.450)	(7.242)
financiële baten en lasten	1.560	750	1.306
resultaat	(2.480)	(2.700)	(5.936)
resultaat deelneming	(300)	(300)	(300)
nettoresultaat	(2.780)	(3.000)	(6.236)

Analyse op hoofdlijnen

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de baten achterblijven op de begroting met € 2,5 miljoen. Dit is met name terug te voeren door het achterblijven van de afzet WHW (het aantal EC is 6,4 procent lager uitgekomen dan begroot) en lagere baten uit 2e en 3e geldstroom-activiteiten (met name contractonderwijs en -onderzoek). De achterblijvende baten worden gecompenseerd door gunstigere financiële baten en lagere lasten. De lagere lasten zijn het gevolg van het niet volledig benutten van een aantal centrale budgetten. Verder is in de loop van 2024, gezien de ontwikkeling van de opbrengsten, besloten om selectief om te

gaan met het invullen van vacatures en het beperken van de externe inhuur. Dit is terug te zien in de omvang van het aantal fte die op 31 december 2024 in dienst zijn. Dit is lager dan hetgeen waar rekening mee was gehouden in de begroting (stand per 31 december 2024 bedraagt 712 fte vs. begroot 743 fte). Ook is de organisatie erop gewezen om in het algemeen kritisch en terughoudend te zijn met het doen van uitgaven. Ten aanzien van de personele lastenontwikkeling is verder een forse dotatie per einde van het jaar aan de personele voorzieningen zichtbaar. Met name de voorziening WAO is fors toegenomen.

De financiële positie van de Open Universiteit wordt afgemeten aan een aantal financiële kengetallen die door de Inspectie van het Onderwijs wordt gehanteerd voor de beoordeling van de financiële continuïteit. Het betreft de kengetallen solvabiliteit 2, de liquiditeit, de vermogensratio en de omvang van de liquide middelen. Deze kengetallen zijn in 2025 afgenomen maar bevinden zich nog binnen de signaleringswaarden van de Inspectie. Een uitzondering hierop vormt de absolute omvang van de liquide middelen die in 2025 juist zijn toegenomen ten opzichte van een jaar eerder.

Bedragen maal € 1.000

omschrijving	realisatie 2024	begroting 2024	realisatie 2023
Resultaat jaarrekening 2024	(2.780)	(3.000)	(6.236)
bijzondere/incidentele mutaties			
reservering (OU-)studenten i.v.m. onterechte graadverlening	(109)	0	(323)
dotatie/vrijval personele voorzieningen	2.571	400	1.146
Genormaliseerd resultaat	(318)	(2.600)	(5.413)

Uit bovenstaande tabel kan worden afgeleid dat het genormaliseerde resultaat € 0,3 miljoen negatief bedraagt. Dit is € 2,3 miljoen positiever dan begroot.

De genormaliseerde baten (inclusief de financiële baten en lasten) zijn achtergebleven op de begroting met € 1,7 miljoen, de genormaliseerde lasten waren € 4,0 miljoen lager dan begroot. Uiteindelijk kwam het genormaliseerd resultaat over 2024 hierdoor € 2,3 miljoen gunstiger uit dan begroot.

De belangrijkste redenen voor de afwijkingen van de baten in 2024 ten opzichte van de begroting staan in onderstaande tabel.

omschrijving	toelichting
rijksbijdrage OCW	Hogere loon- prijsbijstelling dan begroot.
cursusgelden	Het achterblijven van de afzet WHW op de begroting met 6,4 procent.
baten werk derden	Lagere baten contractonderwijs en onderzoek.
financiële baten en lasten	Hogere rentevergoeding en een hoger uitstaand saldo liquide middelen.

Normalisatie resultaat 2024

In onderstaande tabel wordt de samenstelling van het resultaat gespecificeerd, gesplitst in het operationele resultaat uit de reguliere bedrijfsvoering en het resultaat uit incidentele resultaateneffecten die zich in het boekjaar hebben voorgedaan.

Bedragen maal € 1.000

De belangrijkste redenen voor de afwijking van de lasten in 2024 ten opzichte van de begroting staan in onderstaande tabel.

omschrijving	toelichting
personele lasten	Door het achterblijven van de afzet heeft het College van Bestuur besloten om een aantal maatregelen te treffen om de negatieve impact op het resultaat 2024 te beperken, waaronder het terugbrengen van externe inhuur en het selectief invullen van vacatures. Hogere dan verwachte dotatie aan de personele voorzieningen, met name WAO.
overige lasten	Onderschrijding van een aantal centrale budgetten waaronder het budget op het IT-programma de Digitale OU. Lagere materiaalgebonden lasten als gevolg van een lagere EC-afzet dan waarmee rekening was gehouden in de begroting.

Een uitgebreide toelichting op de afwijkingen tussen de realisatie en de begroting is opgenomen in de jaarrekening.

Financiële positie en ontwikkeling kengetallen

Het negatieve resultaat 2024 is van invloed op de financiële positie van de Open Universiteit en de kengetallen (ratio's) die voor de beoordeling van de financiële continuïteit worden gehanteerd. In de continuïteitsparagraaf staan de financiële kengetallen opgenomen voor de periode 2023 tot en met 2029.

Financiële instrumenten, marktrisico's en risicobeheersing

De Open Universiteit was ook in 2024 voornamelijk actief in Nederland en liep geen significante valutarisico's. Er werd in het verslagjaar niet belegd in effecten. De Open Universiteit had in het verslagjaar geen vastrentende vorderingen of financiële derivaten. Er werd in 2024 geen gebruikgemaakt van bancaire kredietfaciliteiten. De instelling loopt wel een renterisico over rentedragende vorderingen (liquide middelen). Om dit risico te beperken, maakt de Open Universiteit gebruik van schatkistbankieren via het ministerie van Financiën. De rentevergoeding was in 2024 hoger dan begroot ondanks de neerwaartse bijstelling van de rentetarieven op uitstaande tegoeden. De verwachting is dat de rentebaten op termijn verder zullen afnemen wanneer de ECB besluit om de rente het komende jaar verder te verlagen.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten, verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden en dergelijke, benadert de boekwaarde daarvan.

Risico's en kansen

De Open Universiteit heeft bij het uitvoeren van haar strategie en in de bedrijfsvoering te maken met allerlei onzekerheden. Sommige onzekerheden bieden kansen, andere onzekerheden vormen een risico voor de organisatie om haar doelstellingen te realiseren. Hoe beter de universiteit in staat is deze onzekerheden in beeld te brengen en te beheersen, hoe beter zij kansen kan benutten, risico's bewust kan nemen en daarmee haar strategie en doelstellingen kan realiseren. Strategisch risicomanagement (SRM) staat hoog op de agenda, zowel bij het College van bestuur als de Raad van toezicht.

In algemene zin is sprake van een groeiende behoefte bij interne en externe stakeholders van organisaties en instellingen om aandacht te besteden aan, en verantwoording af te leggen over, de wijze waarop SRM is vormgegeven binnen de organisatie. Onderdeel hiervan is ook de risicobereidheid van de organisatie, de vormgeving van de planning & control cyclus van het risicomanagementproces en de wijze waarop risico's worden beheerst om uiteindelijk de strategische ambities te realiseren.

In onderstaande tabel zijn de strategische risico's opgenomen. Tevens is hierbij een aantal maatregelen opgesomd (niet-limitatief) die genomen zouden kunnen worden om de risico's te mitigeren (indien en voor zover mogelijk) c.q. terug te brengen naar een voor de instelling aanvaardbaar niveau.

RISICO'S OPEN UNIVERSITEIT CENTRAAL	MAATREGELEN
Positie en rol van de Open Universiteit in het onderwijsveld	
De nieuwe regering die in de loop van 2025 is aangetreden leidt tot veel onzekerheid. In de rijksbegroting 2025 is een aantal bezuinigingen ingeboekt. Onzeker is wat de plannen van de regering zijn voor de periode ná 2025. De Open Universiteit is als kleinste van de 14 universiteiten meer kwetsbaar voor veranderingen in de overheidsfinanciering.	– Ondanks dat de invloed van de Open Universiteit als kleinste universiteit in het Nederlandse bestel beperkt is (het aandeel in het macrobudget is <1%), blijft via de eigen kanalen in Den Haag dan wel via de UNL de bijzondere positie van de Open Universiteit worden benadrukt. – De verwachte ontwikkelingen in de rijksbijdragen worden gemonitord en vormen onderdeel van de begroting en meerjarenraming. – Zoveel als mogelijk flexibiliseren van het personeelsbestand, zij het dat de flexibiliteit door de cao-afspraken sterk wordt beperkt. – Het vergroten van de 2e en 3e geldstroom om de afhankelijkheid van de 1e geldstroom te beperken.

Executiekraacht van de Open Universiteit	
De executiekraacht van de Open Universiteit moet worden versterkt. Hiermee wordt bedoeld het vermogen om plannen tot uitvoering te brengen. Het adresseren van de thema's die in het WO spelen en het opvolging hieraan geven, komt vaak neer op een kleine groep (vaak dezelfde) medewerkers. Hierdoor is de Open Universiteit kwetsbaar.	– Doseren en prioriteren van activiteiten, oftewel keuzes maken. – Samenwerking zoeken met andere partijen. – Het studiecentrum in Den Haag gebruiken om de contacten met de leden van de 1e en 2e Kamer te onderhouden en de bijzondere positie van de Open Universiteit in het onderwijslandschap te benadrukken.
RISICO'S FACULTEITEN	MAATREGELEN
Beheersbare instroom van studenten	
De gebeurtenis dat de voorgenomen ontwikkeling in BaMa- en niet-BaMa-onderwijs niet wordt gerealiseerd en de instroom van studenten en/of de afzet in EC-punten achterblijft bij de ramingen, met als gevolg lagere opbrengsten en mogelijke overcapaciteit van de personele formatie. Doordat in de Cao-NU bepalingen zijn opgenomen waardoor medewerkers eerder in aanmerking komen voor een vast dienstverband neemt de flexibele schil af, en daarmee ook de mogelijkheid om op korte termijn bij te sturen.	– Effectiviteit marketing vergroten. – Strategie richten op LLO-onderwijs, kleinere eenheden (zoals focusopleidingen) centraal zetten, vraaggericht: wat vinden studenten belangrijk (inhoud, vorm/ presentatie enzovoort). – Studieadviseurs gericht inzetten om studenten die belangstelling tonen zover te krijgen dat ze zich daadwerkelijk inschrijven. – Alumnibeleid opstellen en inzetten.
Krapte op de arbeidsmarkt	
Als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt en de concurrentie met andere universiteiten, bestaat het risico dat de Open Universiteit onvoldoende in staat is om talent aan te trekken en te behouden. De werkdruk in het hoger onderwijs en de standplaats Heerlen zijn mogelijk risicoverhogende factoren.	– De Open Universiteit meer en beter positioneren als aantrekkelijke werkgever. – Voordelen van een kleine universiteit in Zuid-Limburg voor potentiële en bestaande medewerkers benadrukken. – Aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden.
Beperkte omvang subsidieopbrengsten uit tweede en derde geldstroom	
Door de beperkte schaalomvang van de Open Universiteit en de toegenomen concurrentie in het verkrijgen van subsidie financiering voor 2e en 3e geldstroom activiteiten (er is veel meer vraag dan aanbod), bestaat het risico dat de in het Instellingsplan geformuleerde doelstellingen ten aanzien van onderzoek niet worden behaald. Niet alleen de uitvoering van het onderzoek, maar ook de kwaliteit komt hierdoor in het gedrang.	– Inschrijven op subsidieprojecten die aansluiten op het instellingsplan van de OU. – Samenwerken met andere universiteiten en de regio. – Interdisciplinair onderzoek gericht op maatschappelijk relevante thema's. – Dubbelbenoemingen wetenschappers. – Versterken van onderzoeksformatie en -capaciteit. – Aanstellen van (extra) subsidieadviseurs.
Beperkte omvang contractonderwijs	
Het risico bestaat dat de gewenste groei in de opbrengsten uit contractonderwijs niet plaatsvindt.	– Effectiviteit marketing vergroten. – Strategie OU Business team vraaggericht; inventarisatie strategische ontwikkelvraagstukken van grote werkgevers, brancheverenigingen en andere instellingen en organisaties. – Werving van goede commerciële professionals in de huidige arbeidsmarkt.
RISICO'S DIENSTEN	MAATREGELEN
Digitale veiligheid	
Het risico dat de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in gevaar komt, door een externe of interne cyberaanval. De impact op onderwijs, onderzoek en ondersteuning zal groot zijn aangezien in het OU primaire proces een grote afhankelijkheid met informatie technologie is.	– IT-risicomanagement als onderdeel van strategisch risicomanagement. – Uitvoeren van het IT-security-jaarplan, waaronder het deelnemen aan SURF-audits. – Het vergroten van het bewustzijn van informatieveiligheid bij medewerkers en studenten. – Het afsluiten van een cybersecurityverzekering.

Kennisveiligheid	
Het risico dat derden ongewenst toegang krijgen tot data van de Open Universiteit. De impact is groot omdat de universiteit een grote hoeveelheid persoonsgebonden informatie in gebruik heeft. De potentiële gevolgen zijn groot.	– Het vergroten van het bewustzijn van kennisveiligheid bij medewerkers en studenten. – Beperken technische opslag van data (bewaartermijnen, actief verwijderen, enzovoort). – Beperken opslagmogelijkheden.
IT-transitie	
Het risico dat de IT-transitie langer duurt dan gepland en niet binnen het hiervoor beschikbaar gestelde budget kan worden gerealiseerd. Dit risico vormt een bedreiging voor de voortgang van de primaire en ondersteunende processen.	– Het verder professionaliseren van de reeds ingestelde projectraad. – Projectorganisatie ingericht met stuur- en werkgroepen. – Aanstellen van verantwoordelijken per programmaonderdeel. – Strakke interne beheersing door onder andere business control. – Periodiek tussentijdse voortgangsrapportage.

Instrumenten College van bestuur

Het College van bestuur is verantwoordelijk voor de bewaking van het resultaat en het stellen van kaders waarin medewerkers en managers opereren. Hiertoe beschikt het College over verschillende instrumenten. Het gaat onder meer om het instellingsplan 2023-2027 en de hiervan afgeleide strategische uitvoeringsagenda 2025-2030 waarin de strategie en de doelstellingen van de Open Universiteit is vastgelegd. De strategische doelstellingen vormen de basis voor de (meer)jarenplannen van faculteiten en diensten. Voorts voorziet de planning & control cyclus in een jaarlijkse begroting en meerjarenraming, waarin de financiële vertaling van de strategische doelstellingen zichtbaar is. Verder betreffen de instrumenten van het College van bestuur onder meer een stelsel van periodieke rapportages over financiële en niet-financiële informatie, inclusief een eindejaarprognose en periodiek bilateraal overleg tussen het College van bestuur en faculteiten en de ondersteunende diensten; het Bestuurs- en beheersreglement waarin taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd; de Regeling nevenwerkzaamheden die regels bevat voor openbaarmaking van nevenwerkzaamheden van medewerkers ter voorkoming van potentiële belangenverstrengeling; en de Integriteitscode.

Werkkapitaal en financieringsbehoefte

Het werkkapitaal bedroeg ultimo 2024 € 11,1 miljoen (ultimo 2023: € 11,9 miljoen). In 2024 vonden geen externe financieringsactiviteiten plaats en werden ook geen middelen belegd in niet-direct opeisbare middelen. De Open Universiteit maakt geen gebruik van externe financiering.

Aanwezigheid en werking interne risicobeheersings- en controlesystemen

De Open Universiteit heeft een risicobeheersings- en controlesysteem dat afgestemd is op de belangrijkste geïdentificeerde risico's (zie het overzicht met de belangrijkste strategische risico's in dit hoofdstuk). Daarbij houdt de instelling rekening met de bevindingen en aanbevelingen die in de managementletter van de externe accountant zijn opgenomen. Deze managementletter bespreekt het College van bestuur met de externe accountant en de Raad van toezicht. Indien gewenst nodigt de Raad van toezicht de accountant uit voor een nadere toelichting en dialoog. De externe accountant is minimaal één keer per jaar aanwezig bij de Raad van toezicht, namelijk in de vergadering waarin het jaarverslag wordt goedgekeurd. De Open Universiteit beschikt over een interne auditor. De interne auditor voert jaarlijks verschillende audits uit op basis van een intern auditplan. De rapportages naar aanleiding van deze audits worden met het College van bestuur besproken en ter beschikking gesteld aan de externe accountant.

Instellingsplan 2023-2027

In het instellingsplan 'Met open mind' is de koers van de Open Universiteit voor de periode 2023-2027 op hoofdlijnen beschreven. In 2024 heeft een nadere concretisering van het instellingsplan plaatsgevonden in de vorm van de strategische uitvoeringsagenda 2025-2030.

Opzet strategische uitvoeringsagenda

De strategische uitvoeringsagenda betreft de nadere uitwerking van het instellingsplan. Voortbouwend op de ambities uit het Instellingsplan wordt aan de hand van uitwerkingsthema's concreet beschreven waar de Open Universiteit in 2030 wil staan. Een set van

leidende principes' geven kader en richting aan de werkwijze van de Open Universiteit en aan nieuwe initiatieven of nieuw beleid.

De strategische ambitie voor de komende jaren wordt beschreven aan de hand van hoofdlijnen of strategische speerpunten: het versterken van de unieke positie in het stelsel, samenwerken voor impact en het vergroten van de zichtbaarheid.

Deze speerpunten worden vervolgens geconcretiseerd in een uitvoeringsagenda op basis van acht thema's: onderwijs, onderzoek, waardecreatie, talent, wendbaarheid, verbinding, reputatie en community. Per thema is aangegeven wat het perspectief voor 2030 is, welke doelen er nagestreefd worden en welke stappen er al op kortere termijn (in 2025) worden gezet.

Deze strategische uitvoeringsagenda 2025-2030 is tot stand gekomen op basis van diverse strategiedagen, aanvankelijk met het managementteam en later in een representatieve groep van enkele tientallen OU-medewerkers uit alle geledingen en uit de medezeggenschap. Nadat de leidende principes en de acht uitwerkingsthema's waren bepaald, hebben werkgroepen de acht thema's uitgewerkt en verbonden aan de ambities van de OU. Dit heeft geleid tot een uitvoeringsagenda op hoofdlijnen, waarbinnen na vaststelling elk jaar de prioriteiten per thema zullen worden gekozen en geëxpliciteerd door de bestuurlijke trekkers per thema. De agenda gaat per 2025 in uitvoering, met dien verstande dat enkele elementen uit de agenda ook al eerder - maar dan op zichzelf staand - in gang waren gezet. Met deze aanpak beoogt de Open Universiteit een systematische en transparante aanpak en monitoring op de uitvoering en resultaten.

Begroting 2025

In het jaar 2025 staat de Open Universiteit - net als de meeste andere universiteiten - voor aanzienlijke financiële uitdagingen. Bijvoorbeeld door de forse bezuinigingen op onderwijs en onderzoek door de overheid, zoals het verdwijnen van de middelen voor de starters- en stimuleringsbeurzen. En daarnaast kent de Open Universiteit financiële uitdagingen vanwege de forse daling van de rijksbijdrage voor 2025, die in onvoldoende mate gecompenseerd wordt door een toename van andere opbrengsten of een daling van de kosten.

Voor 2025 is een tekort van € 3,5 miljoen begroot, met daarbij de inspanning om dit tekort verder terug te dringen daar waar mogelijk. Het hoofddoel is om structureel een gezonde balans en vanaf 2026 een nul

of positieve begroting te realiseren. In de tweede helft van 2024 heeft er een intensief traject plaatsgevonden met de decanen en directeuren, de medezeggenschap en de Raad van Toezicht om tot een aanpak te komen om dit doel te realiseren. De strategische koers is daarbij leidend geweest en heeft in samenhang met de financiële situatie als basis gediend voor het maken van keuzes. Het realiseren van de doelen zoals opgenomen in de strategische uitvoeringsagenda is cruciaal om de reputatie en financiële stabiliteit en robuustheid te versterken en de Open Universiteit minder afhankelijk te maken van schommelingen in de afzet van cursussen. Een heldere en actuele koers - die uitgaat van de eigen identiteit, een duidelijk profiel en een onderscheiden positie in het stelsel - is nodig om de toekomstbestendigheid te versterken en ambities te realiseren.

In dat verband zal in 2025 op basis van zorgvuldige processen toegewerkt worden naar besluitvorming op het gebied van huisvesting. In 2024 is er geen besluit genomen over de toekomstige huisvesting van de Open Universiteit in Heerlen en de toekomstige invulling van het netwerk van studiecentra in Nederland. Besluitvorming op het gebied van huisvesting heeft grote en langjarige financiële consequenties en vereist een zorgvuldige afweging. Besluitvorming over huisvesting moet immers passen binnen het geheel van wat financieel mogelijk én verantwoord is.

Ook wordt gewerkt aan de IT transitie. In 2021 is gestart met het programma van de Digitale OU, waarmee een ingrijpende vernieuwing van cruciale IT-infrastructuur is beoogd. Dit complexe programma heeft in de eerste jaren op onderdelen vertraging opgelopen, met een langere doorlooptijd als gevolg. Tegen deze achtergrond zijn in de achterliggende periode diverse maatregelen doorgevoerd in de governance van het programma, waarmee besturing en beheersing verbeterd zijn. Gegeven het grote belang van het programma voor de Open Universiteit - studenten, medewerkers en de organisatie als geheel - krijgt dit in 2025 een hoge prioriteit.

Declaraties leden College van bestuur

In overeenstemming met de declaratieregeling College van bestuur-leden Nederlandse universiteiten is onderstaand overzicht opgesteld.

Overzicht declaraties bestuurders verslagjaar 2024
(bedragen in euro's)

	dr. Nicole Ummelen (voorzitter)	prof. dr. Theo Bastiaens (rector magnificus)
representatie-kosten*	2.600	2.541
reis- en verblijf-kosten binnenland**	5.770	1.923
reis- en verblijf-kosten buitenland	-	7.073
overige onkosten	-	-
totaal	8.370	11.537

* Hieronder is opgenomen de vaste onkostenvergoeding, uitbetaald via het salaris.

** Inclusief vergoeding woon-werkverkeer.

Juridische structuur

De Open Universiteit is een publiekrechtelijke rechtspersoon, statutair gevestigd te Heerlen. In onderstaande tabel staat welke belangen de Open Universiteit in 2024 had in andere maatschappijen.

Aandeel in geplaatst kapitaal

Naam rechtspersoon en statutaire zetel	Deelname
OU Holding B.V., Heerlen	100%

Neimed - Limburgs kenniscentrum demografische transitie

Naast Zuyd Hogeschool en de Universiteit Maastricht participeert de Open Universiteit in dit sociaaleconomische kenniscentrum. Door de krachten van vrijwel het gehele hoger onderwijs- en onderzoeksveld in Limburg te bundelen, beziet Neimed de kansen voor en uitdagingen van Limburg vanuit een multidisciplinair perspectief. Er werden in 2024, conform overheidsbeleid, geen publieke middelen van de Open Universiteit ingezet.

Stichting Open Universiteitsfonds

De stichting Open Universiteitsfonds verwerft (deel) fondsen voor stimulering, bevordering en waarborging van onderwijs en onderzoek. Er werden in 2024, conform overheidsbeleid, geen publieke middelen van de Open Universiteit ingezet. Gedurende het boekjaar vonden geen activiteiten plaats in deze stichting.

Brightlands Smart Services Campus

De Open Universiteit is, via haar 100%-deelneming in OU Holding B.V., per 1 januari 2022 de vierde aandeelhouder van de campus, naast de Universiteit Maastricht, Provincie Limburg en APG. Als 25%-aandeelhouder draagt de Open Universiteit financieel én strategisch bij aan de verdere ontwikkeling van de Brightlands Smart Services Campus in Heerlen.

Continuïteitsparagraaf

In deze paragraaf geeft de Open Universiteit inzicht in het voorgenomen beleid in de jaren volgend op het verslagjaar en de verwachte effecten van dit beleid op de financiële positie. De basis voor de meerjarenraming van de Open Universiteit vormt het instellingsplan 2023-2027 en de hieraan gekoppelde strategische uitvoeringsagenda.

Staat van baten en lasten: meerjarige ontwikkeling

De meerjarenraming is tot stand gekomen na een zorgvuldig proces waarbij meerdere scenario's zijn doorgerekend en iteraties met het College van bestuur en managementteam hebben plaatsgevonden. Uiteindelijk hebben het College van bestuur en managementteam gekozen voor het scenario dat realistisch én haalbaar is tegen de achtergrond van de urgentie om de disbalans tussen opbrengsten en kosten op zo kort mogelijke termijn te herstellen en daarmee de financiële continuïteit van de Open Universiteit te waarborgen.

De meerjarenraming 2026-2029 beslaat het financieel kader voor de strategische uitvoeringsagenda, waarin de strategische koers van de Open Universiteit voor de periode 2025-2030 beschreven is. De Open Universiteit heeft een unieke positie in het Nederlandse hoger onderwijsstelsel en in de strategische uitvoeringsagenda wordt beschreven hoe die positie de komende jaren wordt bestendigd en versterkt. Tegelijkertijd maakt juist het geheel van ambities het - in relatie tot de voorhanden zijnde financiële ruimte in de komende jaren - nodig om keuzes te maken. In de

komende jaren staat de Open Universiteit voor aanzienlijke financiële uitdagingen.

Het uitgangspunt is om een structureel gezonde balans te realiseren met een nulbegroting vanaf 2026. De strategische koers is leidend in de keuzes die gemaakt moeten worden om dit te kunnen realiseren. Deze draagt bij aan het versterken van de reputatie en financiële stabiliteit en robuustheid.

In dat verband zal in 2025 op basis van zorgvuldige processen - in samenspraak met de decanen, directeuren, medezeggenschap en Raad van toezicht - ook toegewerkt worden naar besluitvorming over maatregelen die genomen dienen te worden om enerzijds een nulbegroting te realiseren in 2026 en anderzijds stappen te zetten in de strategische koers van de Open Universiteit. Dit vraagt een weloverwogen balans, waarbij vast staat dat er serieuze besparingsmaatregelen nodig zijn op het gebied van personele transitie en organisatie-aanpassingen. Voor alle mogelijke maatregelen geldt dat zorgvuldig bekeken zal worden welke consequenties deze maatregelen hebben voor het primaire proces, de continuïteit en strategie van de Open Universiteit.

Los van deze besparingsmaatregelen zal er nadrukkelijk ook worden ingezet op het vergroten van de opbrengsten (bijv. via contractonderwijs) en aan de realisatie van de strategische uitvoeringsagenda. Faculteiten en diensten houden hiermee rekening in hun jaarplannen en zoeken naar ruimte om bij te blijven dragen aan de strategische koers. Ondanks de moeilijke financiële positie ontstaat er vanaf 2026 ook financiële ruimte om te investeren in het realiseren van de nieuwe strategische uitvoeringsagenda.

Hieronder volgt meer informatie over de meerjarenraming, dat een beeld geeft van de voorziene budgettaire ontwikkeling op hoofdlijnen.

Rijksbijdrage

In de meerjarenraming 2026-2029 is uitgegaan van de meest recente prognoses van de ontwikkeling van de rijksbijdrage die door het Ministerie van OCW zijn afgegeven. In het macrobudget voor het WO zijn de bezuinigingsmaatregelen uit het regeerakkoord 2025 verwerkt. De verdeling van deze maatregelen over de instellingen is nog onderwerp van discussie en onderhandeling. In deze meerjarenraming is als uitgangspunt gehanteerd dat de Open Universiteit geen negatieve gevolgen zal ondervinden van de bezuinigingen uit hoofde van WIB (Wet Internationalisering in Balans). Voorts wordt ervan uitgegaan dat een deel van de negatieve gevolgen door het stopzetten van de Starters- en stimuleringsbeurzen per 1 januari 2025, gecompenseerd worden door de middelen uit hoofde van werkdruk en talent die met ingang van 2025 ter beschikking worden gesteld. Verder neemt de rijksbijdrage in de planperiode toe als gevolg van een groei van de EC-afzet (zie hierna) en een toename van het aantal promoties (driejaarsgemiddelde). Tenslotte is uitgegaan van volledige compensatie van de loon- en prijsstijgingen.

Ontwikkeling afzet WhW

In de meerjarenraming is uitgegaan van een groei van de EC-afzet met 1% per jaar vanaf 2026. Naast de groei van de afzet is uitgegaan van een stijging van het collegegeld met 2% per jaar.

In de onderstaande tabel is het verloop van het aantal EC-punten gedurende de periode 2024-2029 opgenomen.

	2024 realisatie	2025 begroting	2026 raming	2027 raming	2028 raming	2029 raming
bacheloropleidingen	141.470	142.211	143.635	145.071	146.522	147.987
masteropleidingen	57.559	57.751	58.328	58.911	59.500	60.095
schakelprogramma's	45.220	44.265	44.707	45.154	45.606	46.062
totaal EC-punten	244.249	244.227	246.670	249.136	251.628	254.144

Aantal studenten WHW-onderwijs

	2024 realisatie	2025 begroting	2026 raming	2027 raming	2028 raming	2029 raming
bachelor	2.358	2.370	2.394	2.418	2.442	2.466
master	959	963	972	982	992	1.002
schakel*	754	738	745	753	760	768
totaal aantal studenten WHW-onderwijs	4.071	4.071	4.111	4.153	4.194	4.236

Het aantal studenten aan de Open Universiteit is berekend door het aantal EC-punten te delen door 60.

*Het schakelonderwijs wordt niet bekostigd.

Ontwikkeling resultaat 2e geldstroom

De 2e geldstroomactiviteiten bestaan uit de subsidie-projecten die worden gefinancierd door de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) en de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW). In de meerjarenraming wordt als uitgangspunt gehanteerd dat de matching voor de uitvoering van deze projecten zoveel mogelijk wordt beperkt.

resultaat uit de 3e geldstroomactiviteiten gedurende de planperiode negatief. Dit wordt in belangrijke mate veroorzaakt doordat voor de uitvoering van projecten die worden gesubsidieerd door de Nederlandse overheid en/of de Europese Unie sprake is van een eigen bijdrage (matching).

Personele lasten en fte ontwikkeling

In de personele lasten is een forse daling opgenomen. Deze daling houdt verband met een reductie in formatie die noodzakelijk is om de kosten en opbrengsten meerjarig te herstellen en in balans te brengen. Een personele transitie kost tijd; de financiële effecten hiervan (in de vorm van een reductie van de personele lasten) zijn dan ook pas vanaf 2026 opgenomen.

In onderstaande tabel is het verloop van het aantal fte's gedurende periode 2024-2029 opgenomen.

Ontwikkeling resultaat 3e geldstroom

De derde geldstroomactiviteiten omvatten de overige inkomsten. Dit zijn onder andere projectsubsidies van Nederlandse overheidsinstanties en de Europese Unie, opbrengsten uit contractonderwijs en contractonderzoek en overige baten uit opdracht van derden. Ondanks de beperkte groei die geraamd wordt, is het

Personele kengetallen in fte's

	2024 realisatie	2025 begroting	2026 raming	2027 raming	2028 raming	2029 raming
management/ directie	15	15	13	13	13	13
wetenschappelijk personeel	392	383	347	347	347	347
ondersteunend personeel	305	302	290	285	280	280
totaal in fte's	712	700	650	645	640	640

Staat van baten en lasten: meerjarige ontwikkeling

Bedragen maal € 1.000

	jaar- rekening 2024	begroting 2025	prognose 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028	raming 2029
rijksbijdrage OCW	70.140	69.790	71.478	69.896	71.998	73.287	75.378
cursus-, les-, en examengelden	18.719	21.194	20.853	21.902	22.574	23.266	23.980
baten werk in opdracht van derden	4.810	7.073	6.897	7.322	7.472	7.627	7.784
overige baten	1.024	672	676	672	672	672	672
totaal baten	94.693	98.729	99.904	99.792	102.716	104.852	107.814
personele lasten	77.435	79.872	78.300	75.871	77.604	78.945	80.530
afschrijvingen	975	970	869	952	1.648	1.691	1.661
huisvestingslasten	2.878	3.284	3.128	3.923	3.691	3.614	3.689
overige lasten	17.445	18.603	19.407	19.446	19.293	19.206	19.684
totaal lasten	98.733	102.729	101.704	100.192	102.236	103.456	105.564
saldo baten en lasten	(4.040)	(4.000)	(1.800)	(400)	480	1.396	2.250
financiële baten en lasten	1.560	500	500	400	200	-	-
resultaat deelneming	(300)	-	-	-	-	-	-
resultaat	(2.780)	(3.500)	(1.300)	0	680	1.396	2.250
Buitengewone baten en lasten	-	-	(6.000)	-	-	-	-
Resultaat na buitengewone baten en lasten	(2.780)	(3.500)	(7.300)	0	680	1.396	2.250

Balans: meerjarige ontwikkeling

Bedragen maal € 1.000

	jaar- rekening 2024	begroting 2025	prognose 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028	raming 2029
immateriële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-
materiële vaste activa	6.498	9.528	9.629	9.184	18.169	16.984	15.829
totaal vaste activa	6.498	9.528	9.629	9.184	18.169	16.984	15.829
voorraden	988	988	988	988	988	988	988
vorderingen	6.798	6.798	6.798	6.798	6.798	6.798	6.798
liquide middelen	38.845	29.874	31.973	28.048	16.678	17.846	20.251
totaal vlottende activa	46.631	37.660	39.759	35.834	24.464	25.632	28.037
totaal activa	53.129	47.188	49.388	45.018	42.633	42.616	43.866
algemene reserve	12.062	9.159	5.359	5.359	6.039	7.435	9.685
bestemmingsreserves	697	100	100	100	100	100	100
groepsvermogen	12.759	9.259	5.459	5.459	6.139	7.535	9.785
voorzieningen	4.820	4.820	10.820	8.820	7.820	6.820	5.820
langlopende schulden	-	-	-	-	-	-	-
crediteuren	4.522	4.522	4.522	4.522	4.522	4.522	4.522
belastingen en premies sociale premies	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
vooruitontvangen cursus- en les gelden	7.638	7.638	7.638	7.638	7.638	7.638	7.638
vooruitgefactureerde en ontvangen termijnen onderhanden werk	3.674	3.674	3.674	3.674	3.674	3.674	3.674
OCW/EZ	8.994	6.553	6.553	4.183	2.118	1.705	1.705
overige schulden en overlopende passiva	8.922	8.922	8.922	8.922	8.922	8.922	8.922
totaal kortlopende	35.550	33.109	33.109	30.740	28.674	28.261	28.261
totaal passiva	53.129	47.188	49.388	45.018	42.633	42.616	43.866

Ontwikkeling financiële positie

De onderwijsinspectie (OCW) hanteert een aantal signaleringswaarden voor het beoordelen van de financiële continuïteit van onderwijsinstellingen. De signaleringswaarden die gehanteerd worden voor de beoordeling zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Signaleringswaarden onderwijsinspectie

liquiditeit (current ratio)	> 0,50
solvabiliteit II	> 30%
absolute omvang liquide middelen (in € M)	> 2 M€
normatief eigen vermogen	> 1,00

In onderstaande tabel is het verloop van de belangrijkste financiële kengetallen en ratio's opgenomen voor de jaren 2024 tot en met 2029, afgezet tegen de externe signaleringswaarden van de Inspectie van het Onderwijs.

kengetallen	signaleringswaarden Inspectie OCW	realisatie 2024	begroting 2025	prognose 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028	raming 2029
solvabiliteit II	<30%	33,1%	29,8%	33,0%	31,7%	32,7%	33,7%	35,6%
vermogensratio	>100%	46,6%	33,7%	19,8%	19,8%	35,0%	42,7%	55,0%
liquiditeit	<50%	131%	114%	120%	117%	85%	91%	99%
omvang liquide middelen	<M€ 2,0	€ 38,8	€ 29,9	€ 32,0	€ 28,0	€ 16,7	€ 17,8	€ 20,3

* Betreft bedrag in M€

Uit de ontwikkeling van de kengetallen blijkt dat deze gedurende de planperiode 2026 tot en met 2029 blijven voldoen aan de externe signaleringswaarden.

Voorzieningen

De post voorzieningen bestaat uit personele voorzieningen. Het verloop van de personele voorzieningen is moeilijk te prognosticeren. Daarbij komt dat dotatie of vrijval van één medewerker aan de WW/BW-voorziening of de voorziening eigen risico WAO/WIA

tot een aanzienlijke fluctuatie kan leiden. De ontwikkeling van de personele voorzieningen wordt gedurende het jaar nauwlettend gevolgd. Een nadere toelichting op het verloop van de onderscheiden onderdelen van deze voorzieningen staat in de jaarrekening.

Hoofdstuk 11

Compliance en governance

Helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs

De richtlijnen werden in 2024, net als in voorgaande jaren, stringent toegepast bij zowel de publieke verantwoording als het interne toezicht van de Open Universiteit.

Thema 1 Uitbesteding

De Open Universiteit besteedde in 2024 geen delen van geregistreerde opleidingen uit aan private organisaties die niet door de overheid bekostigd worden.

Thema 2 Investeren van publieke middelen in private activiteiten

De Beleidsregel investeren met publieke middelen in private activiteiten van 22 maart 2021, nr. 26953552 die is gepubliceerd in de Staatscourant van 14 april 2021 treedt in de plaats van thema 2 ('investeren van publieke middelen in private activiteiten') van de notities Helderheid uit 2003 en 2004 en de latere publicaties van OCW over dit onderwerp, waaronder de Handreiking voor de inrichting van onderwijskundige publiek-private arrangementen uit februari 2011.

De naleving van de beleidsregel 'Investeren met publieke middelen in private activiteiten' wordt hieronder nader toegelicht.

Beleidsregel publiek-privaat

De beleidsregel 'Investeren met publieke middelen in private activiteiten' van 22 maart 2021 is aanleiding geweest voor de Open Universiteit om de private activiteiten die met publieke middelen worden

gefinancierd in kaart te brengen, en voor relevante private activiteiten een evaluatie uit te voeren op basis van de zeven voorwaarden die in de beleidsregel staan opgenomen.

De Open Universiteit verricht geen private activiteiten die met privaat vermogen worden gefinancierd. De universiteit heeft geen privaat vermogen. Dit houdt in dat de private activiteiten die de Open Universiteit verricht, uit publieke middelen worden gefinancierd, en dat hierop de beleidsregel en de daarin opgenomen voorwaarden voor investeren van publieke middelen in private activiteiten van toepassing zijn.

Agiostorting in Brightlands Campus

Juridische en organisatorische inbedding

Een deel van de private activiteiten van de Open Universiteit is ondergebracht in OU Holding BV te Heerlen. Op 22 september 2022 zijn de Open Universiteit en OU Holding BV mondeling overeengekomen dat de universiteit een niet-bedongen agiostorting op de aandelen doet van € 0,3 miljoen per jaar gedurende de jaren 2022 tot en met 2025. OU Holding BV gebruikt deze storting om de jaarlijkse bijdrage ad € 0,3 miljoen gedurende de periode 2022 tot en met 2025 te kunnen voldoen aan CM&D BV, meer specifiek ten behoeve van de Brightlands Smart Services Campus in Heerlen.

Meerwaarde voor de bekostigde taak

De Open Universiteit heeft zich ten doel gesteld om een open en inclusief valorisatieplatform te worden, waarin alle faculteiten vertegenwoordigd zijn, en een omgeving te creëren waarin onderzoekers van alle faculteiten hun plek kunnen vinden en kunnen profiteren van de vele (onderzoeks-)mogelijkheden die het ecosysteem van de Brightlands Smart Services Campus

(BSSC) biedt. De complexe aard van wetenschappelijke en zakelijke problemen die door onze onderzoekers worden aangepakt, vraagt namelijk om een sterke interdisciplinaire samenwerking. Door de digitale transformatie en in een poging om innovatief te worden of te blijven, worden organisaties geconfronteerd met complexe uitdagingen met technologische, economische, juridische, sociale en culturele facetten. Het multidimensionale karakter van deze organisatorische uitdagingen vereist een multidisciplinaire aanpak en een groeiende vraag naar een breed scala aan domeinexpertise die momenteel aanwezig is in de faculteiten van de Open Universiteit. Het vergroten van de reikwijdte van de samenwerking tussen deze faculteiten en de BSSC-organisaties zal het innovatieve potentieel van deze samenwerkingen vergroten en uiteindelijk de regionale voetafdruk van de Open Universiteit en haar bijdrage aan het BSSC-ecosysteem vergroten.

De Open Universiteit ontwikkelt in het BSSC-ecosysteem tevens nieuwe kennisdomeinen die antwoord geven op actuele maatschappelijke ontwikkelingen en uitdagingen. Met de master Gezondheidswetenschappen wordt bijvoorbeeld ingezet op eHealth en technologisering van de zorg; de master AI geeft een impuls aan de opleiding van het noodzakelijke talent in de AI; de masteropleiding Gegevensbescherming en Privacy richt zich op de juridische implicaties van de toenemende ingewikkeldheid van vraagstukken rond privacy, terwijl in de onderwijswetenschappen een studievariant in de Educational Technology is ontwikkeld. Het toegepast onderzoek dat op de Brightlands campus wordt uitgevoerd, ligt in het verlengde van deze nieuwe opleidingen. In die zin vullen onderwijs en onderzoek elkaar aan.

(Risiko-)beleid en beheer

Met betrekking tot het aandeelhouderschap in de Brightlands Smart Services Campus en de daaruit voortvloeiende overeengekomen agiostortingen, ziet de Open Universiteit als belangrijkste risico dat deze investering niet of niet volledig kan worden terugverdiend. De Open Universiteit is het aandeelhouderschap aangegaan met de verwachting dat de return on investment zodanig zal zijn dat de oorspronkelijke inleg (kapitaaldeelname € 10k, agiostorting € 300k gedurende vier jaren) wél kan worden terugverdiend, door de deelname aan onderzoeksprojecten op het gebied van onder andere AI, brede welvaart en data science. Bovendien, als de Open Universiteit niet zou deelnemen aan de Brightlands Campus, dan zouden er ook uitgaven moeten plaatsvinden om een dergelijke positie te verwerven c.q. onderdeel te worden van een vergelijkbaar ecosysteem.

Ook in het geval dat het aandeelhouderschap van de Open Universiteit niet leidt tot de mogelijke voordelen zoals bovenstaand weergegeven, vindt de Open Universiteit het toch waardevol om deze investering te doen. Naast de voordelen voor de campus en regio zelf zijn er ook andere voordelen te onderkennen voor de Open Universiteit die niet of minder goed in euro's uit te drukken zijn. Denk hierbij aan een grotere naamsbekendheid, een verbeterde regionale reputatie als betrouwbare projectpartner en de directere toegang tot de andere drie Brightlands campussen in Limburg.

De overige private activiteiten die de Open Universiteit verricht, vinden plaats binnen de exploitatie van de universiteit en worden als volgt in omvang weergegeven voor het boekjaar 2024:

Bedragen maal € 1.000	Contractonderzoek	Contractonderwijs	Detachering	Restaurant
opbrengsten	1.000	748	246	89
geïnvesteerde publieke middelen	1.167	1.001	246	121
resultaat	-/- 167	-/- 253	0	-/- 32

Cumulatief (vanaf inwerkingtreding van de beleidsregel per 1 januari 2023) is de weergave als volgt:

Bedragen maal € 1.000	Contractonderzoek	Contractonderwijs	Detachering	Restaurant
opbrengsten	1.792	1.436	561	234
geïnvesteerde publieke middelen	1.925	2.068	561	241
resultaat	-/- 133	-/- 632	0	-/- 7

Naast bovenstaande categorieën heeft de Open Universiteit ook nog overige baten ad € 390K bestaan- de uit diverse transacties die individueel allemaal kleiner zijn dan € 50K. Gezien de geringe omvang van deze individuele transactiestromen worden deze hier niet verder toegelicht.

Contractonderzoek

De beleidsregel regelt alleen wanneer publieke middelen geïnvesteerd mogen worden in private activiteiten. Contractonderzoek is een private activiteit. Contractonderzoek bestaat uit werkzaamheden voor eigen rekening ten behoeve van derden, waarbij die werkzaamheden op een andere wijze worden gefinancierd dan met de rijksbijdrage.

De beleidsregel is niet van toepassing op de besteding van subsidie-middelen. De reden hiervoor is dat subsidierelaties worden beheerst door een eigen wettelijk kader en een verantwoordingssystematiek die losstaat van de wettelijke bekostigingsvoorschriften. Als een onderzoek deels wordt gesubsidieerd en deels vanuit het bedrijfsleven wordt gefinancierd, is de beleidsregel ook niet van toepassing.

De beleidsregel heeft alleen betrekking op de besteding van de bekostiging en/of het gebruik van de met bekostiging tot stand gebrachte voorzieningen.

Juridische en organisatorische inbedding
Contractonderzoek wordt apart geadministreerd. Ieder onderzoeksproject heeft een eigen kostendrager waarop opbrengsten en kosten worden verantwoord.

Het contractonderzoek wordt uitgevoerd binnen de juridische entiteit van de Open Universiteit zelf. Contracten worden ondertekend door bevoegde vertegenwoordigers van zowel de Open Universiteit alsmede vertegenwoordigers van de externe opdrachtgever waarmee het contract wordt gesloten.

Meerwaarde voor de bekostigde taak
Contractonderzoek biedt verschillende voordelen die de bekostigde wettelijke taken van de Open Universiteit kunnen aanvullen en versterken:

- Praktische relevantie: contractonderzoek is vaak gericht op praktische problemen en behoeften van externe partijen. Door dergelijke projecten uit te voeren, kan de Open Universiteit haar onderzoek toepassen op echte uitdagingen, en oplossingen bieden die direct impact hebben op de samenleving.
- Interdisciplinaire samenwerking: contractonderzoek bevordert de samenwerking tussen verschillende

disciplines binnen de Open Universiteit. Projecten vereisen veelal een multidisciplinaire aanpak, waardoor onderzoekers van verschillende vakgebieden kunnen samenwerken en van elkaar kunnen leren.

- Kennisoverdracht: contractonderzoek draagt bij aan kennisoverdracht tussen de Open Universiteit en externe partijen. Dit gebeurt door het delen van onderzoeksresultaten, het organiseren van workshops of het bieden van advies aan opdrachtgevers.
- Netwerken: contractonderzoek stelt onderzoekers bloot aan een breed scala van externe partijen. Dit leidt tot nieuwe samenwerkingsverbanden, financieringsmogelijkheden en carrièrekansen.
- Maatschappelijke impact: door contractonderzoek uit te voeren, draagt de Open Universiteit direct bij aan maatschappelijke en economische ontwikkelingen. Dit kan bijvoorbeeld door het ontwikkelen van nieuwe technologieën en het verbeteren van beleidsmaatregelen.
- Financiële middelen: contractonderzoek genereert extra financiële middelen voor de universiteit. Deze middelen worden gebruikt om onderzoeks- en onderwijsfaciliteiten te verbeteren.

Risicobeleid en -beheer

Het risicobeleid en -beheer van contractonderzoek moet ervoor zorgen dat de Open Universiteit haar onderzoeksdoelen bereikt en tegelijkertijd mogelijke risico's minimaliseert. Het eerste en belangrijkste aspect van risicobeheer rondom private activiteiten is het identificeren van mogelijke risico's die gepaard kunnen gaan met contractonderzoek. Deze risico's kunnen variëren van financiële risico's, zoals budgetoverschrijdingen, en operationele risico's, zoals vertragingen in het onderzoeksproces, tot ethische risico's, zoals belangenconflicten. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste aspecten van het risicobeleid en -beheer van contractonderzoek:

- Contractuele voorwaarden: het opstellen van contractuele voorwaarden om risico's te beheersen bij contractonderzoek. Deze voorwaarden moeten onder meer omvatten; de scope van het onderzoek, de verantwoordelijkheden van beide partijen, de financiële afspraken, gegevensbescherming, de intellectuele eigendomsrechten, de publicatiemogelijkheden en de aansprakelijkheid regelen.
- Juridisch risicobeheer: contractonderzoek kan juridische risico's met zich meebrengen, zoals geschillen over contractuele voorwaarden,

gegevensbescherming, inbreuk op intellectuele eigendomsrechten of nalevingskwesties. Juridische risico's worden beheerst door nauw samen te werken met de juridische afdeling bij het opstellen van contracten. Waar nodig wordt externe juridische expertise ingewonnen.

- Financieel risicobeheer: contractonderzoek kan financiële risico's met zich meebrengen, zoals onbetaalde facturen, kostenoverschrijdingen of verlies van financiering. Beheersing van deze risico's vindt plaats door betalingsvoorwaarden vast te stellen en budgetten nauwlettend te monitoren.
- Operationeel risicobeheer: operationele risico's kunnen ontstaan door factoren zoals tekortkomingen in het onderzoeksproces, technische complicaties of onvoldoende capaciteit van onderzoekers. Beheersing hiervan vindt plaats door het inrichten van adequaat projectmanagement, het stellen van realistische doelen en tussentijdse monitoring en verantwoording.
- Ethisch risicobeheer: contractonderzoek kan ten slotte ook ethische risico's met zich meebrengen, zoals belangenconflicten, gebrek aan transparantie of schending van onderzoeksintegriteit. De Open Universiteit heeft ethische richtlijnen en een mechanisme voor het melden en behandelen van ethische kwesties.

Contractonderwijs

De beleidsregel voorziet in wanneer publieke middelen geïnvesteerd mogen worden in private activiteiten. Overeenkomstig deze beleidsregel wordt contractonderwijs geclassificeerd als een private activiteit.

Activiteiten in het kader van Leven Lang Ontwikkelen (LLO) vallen in den brede nu niet onder de wettelijke taak en hebben daarmee een privaat karakter. Anderzijds stimuleert het kabinet de ontwikkeling van LLO volop. Momenteel verkent de minister hoe de publieke infrastructuur beter kan worden benut voor LLO met behoud van een gelijk speelveld. Daarbij zal worden gezien of een wettelijke taak voor de publieke instellingen hieraan bij zou dragen.

In afwachting van de uitkomsten van de verkenning zal contractonderwijs, de hoofdmoot van activiteiten die in het kader van LLO worden uitgevoerd, onder de beleidsregel blijven vallen.

Juridische en organisatorische inbedding
Het contractonderwijs van de Open Universiteit is ondergebracht in een apart organisatieonderdeel (OU

Business team) met een aparte kostenplaats. Per project wordt een aparte kostendrager aangemaakt waarop opbrengsten en kosten worden geboekt waardoor transparante verantwoording is gewaarborgd. Het OU Business team levert samen met de faculteiten vraaggericht wetenschappelijk onderwijs en onderzoek. Het OU Business team heeft een actieve rol in het benaderen van grote werkgevers, brancheverenigingen en andere instellingen en organisaties met strategische ontwikkelvraagstukken voor medewerkers en/of leden. Doordat het OU Business team voor zowel de interne als de externe klanten zich richt op het matchen van aanbod en vraag, ontstaat er een heldere route voor studenten om een 'leven lang leren' vorm te geven bij de Open Universiteit, waarbij de docenten, hoogleraren en onderzoekers in hun inhoudelijke, academische kracht blijven.

De Open Universiteit is juridisch verantwoordelijk voor het onderwijs dat wordt verstrekt. Dit geldt zowel voor het wettelijk geregeld onderwijs, alsmede het contractonderwijs. Meer concreet behelst deze verantwoordelijkheid het zorgdragen voor een hoogstaande kwaliteit van het onderwijs met inachtneming van wet- en regelgeving met betrekking tot onderwijsnormen en -praktijken. Voor contractonderwijs worden specifieke contracten opgesteld tussen de Open Universiteit en de externe partij(en). Deze contracten regelen onder meer de aard en omvang van de onderwijsdiensten, financiële afspraken, intellectuele eigendomsrechten, vertrouwelijkheid, aansprakelijkheid en eventuele andere relevante voorwaarden.

Meerwaarde voor de bekostigde taak

Het OU Business team en de faculteiten geven samen invulling aan het stap voor stap vergroten van de 'leven lang leren-appetite' door in de zakelijke markt partnerships aan te gaan met partijen die de verantwoordelijkheid voelen om professionals en executives, en dus studenten duurzaam inzetbaar te houden en structureel willen investeren in het arbeidsvermogen.

Onderzoek en onderwijs gaan hand in hand waar dit mogelijk is. De unieke 'licence to operate' van de Open Universiteit – het toegankelijk maken van hoger onderwijs aan een breed publiek – wordt concreet vormgegeven en uitgedragen in de programma's. Ook de rijke ervaring met 'blended' digitaal onderwijs en persoonlijke onderwijsroutes op maat, sluiten precies aan op de behoefte in de zakelijke markt.

Het contractonderwijs biedt verschillende voordelen die de bekostigde wettelijke taken van de Open Universiteit aanvullen:

- Beroepsgerichte training: contractonderwijs kan gericht zijn op het bieden van beroepsgerichte training en vaardigheden die direct toepasbaar zijn op de arbeidsmarkt. Dit helpt om de kloof tussen onderwijs en werk te verkleinen.
- Netwerkmogelijkheden: door contractonderwijs aan te bieden, kan de universiteit haar netwerk uitbreiden en relaties opbouwen met externe organisaties en professionals. Dit leidt tot samenwerkingsmogelijkheden en andere voordelen voor zowel studenten als docenten.
- Kennisdeling: contractonderwijs biedt een platform voor kennisdeling tussen de Open Universiteit en externe partijen. Dit gebeurt door het delen van academische kennis en expertise en het uitwisselen van ‘best practices’.
- Ontwikkeling medewerkers: medewerkers ervaring op laten doen met contractonderwijs leidt tot het verbreden van hun expertise en het verrijken van hun professionele profiel. Deze ervaring wordt ingezet om het onderwijscurriculum te verrijken en de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.
- Verrijking van het reguliere curriculum: contractonderwijs kan een aanvulling vormen op het reguliere curriculum van de universiteit door het aanbieden van gespecialiseerde cursussen of programma's die niet standaard worden aangeboden aan reguliere studenten. Dit draagt bij aan de diversiteit en relevantie van het onderwijsaanbod.
- Flexibiliteit en maatwerk: contractonderwijs stelt de universiteit in staat om flexibel en op maat gemaakte programma's aan te bieden aan externe partijen. Dit kan variëren van kortlopende cursussen tot volledige opleidingen die zijn afgestemd op specifieke behoeften van bijvoorbeeld bedrijven, overheidsinstanties of professionals in bepaalde sectoren.
- Extra inkomstenbron: net als bij contractonderzoek genereert contractonderwijs extra financiële middelen voor de Open universiteit. Deze middelen worden geïnvesteerd in het verbeteren van onderwijsfaciliteiten, het updaten van lesmaterialen en het ondersteunen van onderwijsinnovaties.

Risicobeleid en -beheer

Enkele belangrijke aspecten van het risicobeleid en -beheer van contractonderwijs zijn:

- Contractuele voorwaarden: het opstellen van contractuele voorwaarden om risico's te beheersen. Deze voorwaarden moeten onder meer de verantwoordelijkheden van beide partijen, de financiële afspraken, gegevensbescherming, de intellectuele eigendomsrechten, de vertrouwelijkheid en de aansprakelijkheid regelen.
- Juridische risico's: contractonderwijs kan juridische risico's met zich meebrengen, zoals geschillen over contractuele voorwaarden, gegevensbescherming, inbreuk op intellectuele eigendomsrechten of nalevingskwesties. Deze risico's worden beheerst door nauw samen te werken met de juridische afdeling bij het opstellen van contracten.
- Financiële risico's: contractonderwijs kan financiële risico's met zich meebrengen, zoals onbetaalde facturen en budgetoverschrijdingen doordat de ‘core business’ niet op de commerciële markt is gericht en de universiteit nog lerende is voor wat betreft het maken van goede voor- en nacalculaties. Deze risico's worden beheerd door enerzijds ondersteuning te leveren bij het maken van voorcalculaties en een goede planning en anderzijds door (tussentijdse) monitoring en het maken van nacalculaties. Er wordt gerekend met een break-even aantal cursisten voordat er de beslissing over het al dan niet doorgaan van het aanbod, en bedrijven of deelnemers betalen een ‘all-inclusive’ tarief dat de kosten dekt, inclusief een redelijke winstmarge. In de algemene verkoopvoorwaarden zijn de algemene rechten en plichten opgenomen met betrekking tot de verplichting. Het gaat dan onder meer voorwaarden ten aanzien van offertes, de overeenkomst, betalingen, annuleringen, aansprakelijkheid, beëindiging, enzovoort.
- Operationeel risicobeheer: operationele risico's kunnen ontstaan door factoren zoals tekortkomingen in het onderzoeksproces, technische complicaties of onvoldoende capaciteit van onderzoekers. Beheersing hiervan vindt plaats door het inrichten van adequaat projectmanagement, het stellen van realistische doelen en tussentijdse monitoring en verantwoording.
- Reputatierisico's: contractonderwijs kan ook reputatierisico's met zich meebrengen, zoals negatieve publiciteit, klachten van deelnemers of verlies van vertrouwen door belanghebbenden. Het is belangrijk om proactief te communiceren met belanghebbenden, een positieve merkreputatie op te bouwen en te

handhaven en snel en effectief te reageren op eventuele incidenten die de reputatie van de Open Universiteit zouden kunnen schaden.

De gerealiseerde omzet van het contractonderwijs is in 2024 achtergebleven op de begroting. Het business-team blijft zich inspannen voor een verdere verhoging van de omzet. Hierbij zal het meerjarenperspectief en het binnen halen van lange termijn opdrachten van belang zijn. Vanuit de markt lijken hier voldoende kansen voor aanwezig te zijn. Omwille hiervan is hiervoor in de begroting 2025 dan ook uitgegaan van een stijging van de omzet ten opzichte van de realisatie van de afgelopen jaren.

Detachering

De beleidsregel voorziet in wanneer publieke middelen geïnvesteerd mogen worden in private activiteiten. Overeenkomstig deze beleidsregel wordt detachering geclassificeerd als een private activiteit. Juridische en organisatorische inbedding

De Open Universiteit blijft de formele werkgever van de gedetacheerde medewerker en behoudt daarmee de juridische verantwoordelijkheid voor de medewerker. Dit omvat het naleven van arbeidswetten, socialezekerheidswetten en andere relevante wet- en regelgeving met betrekking tot de arbeidsrelatie.

Er wordt een detacheringsovereenkomst opgesteld tussen de Open Universiteit, de gedetacheerde medewerker en de inlener. Deze overeenkomst regelt de voorwaarden van de detachering, waaronder de duur, de taken en verantwoordelijkheden van de medewerker, de vergoeding en eventuele andere relevante afspraken.

Meerwaarde voor de bekostigde taak

Detachering kan verschillende voordelen bieden die de wettelijke bekostigde taken van de Open Universiteit kunnen versterken:

- Kennisdeling en samenwerking: door medewerkers te detacheren naar externe organisaties of projecten, kan de Open Universiteit kennisdeling en samenwerking bevorderen tussen academici, onderzoekers en professionals buiten de universitaire muren. Dit leidt tot nieuwe inzichten, innovatieve oplossingen en verbeterde praktijkgerichte kennis die de wettelijke taak van de Open Universiteit om onderzoek te doen en onderwijs te verzorgen versterkt.
- Versterking van netwerken: detachering biedt medewerkers de mogelijkheid om nieuwe professionele netwerken op te bouwen en bestaande

netwerken uit te breiden. Deze verbeterde netwerken bieden waardevolle kansen voor samenwerking, financiering, kennisuitwisseling en carrièreontwikkeling. Dit komt de wettelijke bekostigde taken van de Open Universiteit ten goede.

- Praktijkgerichte ervaring: door medewerkers te detacheren naar externe organisaties of projecten, kunnen ze praktijkgerichte ervaring opdoen die hen kan helpen bij het ontwikkelen van nieuwe vaardigheden, het verbreden van hun expertise en het verrijken van hun professionele profiel. Deze praktijkgerichte ervaring wordt vervolgens meegenomen naar de Open Universiteit en gebruikt om het onderwijscurriculum te verrijken en de kwaliteit van het onderzoek te verbeteren.
- Relevantie en impact vergroten: door medewerkers te detacheren naar externe organisaties of projecten die gericht zijn op praktische toepassingen of maatschappelijke uitdagingen, kan de Open Universiteit haar relevantie en impact vergroten. Dit kan bijvoorbeeld worden bereikt door onderzoek te doen naar actuele vraagstukken.

Risicobeleid en -beheer

Voor de beantwoording van de vraag of er voor detacheringen een integrale kostprijs in rekening moet worden gebracht, wordt aangesloten bij de uitleg van de staatssecretaris van Financiën over de toepassing van de Wet op de omzetbelasting 1968 op het ter beschikking stellen van personeel. In dit besluit legt de staatssecretaris uit dat detachering in beginsel is onderworpen aan de btw-heffing, maar dat er – onder meer voor de onderwijssector – een aantal gevallen is waarin detachering is vrijgesteld van btw dan wel dat op aanvraag wordt goedgekeurd dat btw-heffing achterwege mag blijven. Uit de toelichting van de staatssecretaris blijkt dat er in die gevallen geen sprake is van een economische activiteit die de concurrentieverhoudingen verstoort.

Alle detacheringen van de Open Universiteit zijn in overeenstemming met de voorwaarden die de staatssecretaris in het besluit heeft genoemd, waardoor géén integrale kostprijs in rekening dient te worden gebracht. Aan de voorwaarde van de beleidsregel dat de investering niet mag leiden tot concurrentievervalsing wordt voldaan, waardoor het toerekenen van een opslag voor integrale kosten niet meer noodzakelijk is. Volstaan wordt met het in rekening brengen van een kostprijs die gelijk is aan de brutoloonkosten van de betreffende medewerker.

Restaurant

De beleidsregel voorziet in wanneer publieke middelen geïnvesteerd mogen worden in private activiteiten. Overeenkomstig deze beleidsregel worden cateringfaciliteiten geclassificeerd als een private activiteit.

Juridische en organisatorische inbedding

Het personeelsrestaurant is een onderdeel van de Open Universiteit, wat betekent dat het juridisch gezien een integraal onderdeel is van de universiteit. Het personeelsrestaurant valt onder dezelfde juridische structuur als de rest van de Open Universiteit en wordt beheerd volgens de regels en voorschriften die van toepassing zijn op de universiteit als geheel.

Meerwaarde voor de bekostigde taak

Een personeelsrestaurant biedt diverse voordelen die de bekostigde wettelijke taken van de Open universiteit versterken:

- Flexibiliteit en gemak bieden: door een personeelsrestaurant op de campus aan te bieden, geeft de universiteit haar medewerkers meer flexibiliteit en gemak in hun dagelijkse routine. Medewerkers kunnen snel en gemakkelijk een maaltijd nuttigen zonder de campus te verlaten, wat bijdraagt aan hun efficiency en tevredenheid en loyaliteit aan de Open Universiteit.
- Aantrekkelijkheid als werkgever vergroten: een goed uitgerust personeelsrestaurant kan een belangrijke troef zijn in het aantrekken en behouden van talentvolle medewerkers. Het biedt een extra voordeel voor potentiële werknemers en kan de reputatie van de Open Universiteit als aantrekkelijke werkgever versterken.
- Sociale cohesie en gemeenschapsvorming: het personeelsrestaurant kan dienen als een ontmoetingsplaats waar medewerkers van verschillende afdelingen en disciplines samenkomen. Dit bevordert sociale cohesie en gemeenschapsvorming binnen de universiteit, wat belangrijk is voor het creëren van een positieve en ondersteunende werkomgeving en een discipline-overstijgende samenwerking.
- Duurzaamheid en milieubewustzijn bevorderen: een personeelsrestaurant kan een platform bieden voor het promoten van duurzame eetgewoonten en milieubewustzijn. Door bijvoorbeeld lokale en seizoensgebonden ingrediënten te gebruiken, voedselverspilling te minimaliseren en recyclingprogramma's te implementeren, kan het personeelsrestaurant bijdragen aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de Open Universiteit.

Risicobeleid en -beheer

Het risicobeleid en -beheer van een personeelsrestaurant zorgt ervoor dat het restaurant efficiënt en veilig functioneert, en dat de gezondheid en tevredenheid van het personeel kan worden gewaarborgd. Hier zijn enkele belangrijke aspecten van het risicobeleid en risicobeheer van een personeelsrestaurant:

- Voedselveiligheid: een van de belangrijkste aspecten van risicobeheer in een personeelsrestaurant is voedselveiligheid. Dit omvat het naleven van strenge hygiënenormen, zoals het regelmatig reinigen en desinfecteren van keukenapparatuur en werkoppervlakken, het veilig opslaan van voedsel en het controleren van de temperatuur van gekoelde en verwarmde gerechten en hygiënische werkwijzen en instructies hierover van de personeelsleden werkzaam in het restaurant.
- Allergenenbeheer: het personeelsrestaurant zorgt ervoor dat medewerkers met voedselallergieën of -intoleranties veilig kunnen eten. Dit omvat het verstrekken van gedetailleerde informatie over de ingrediënten van gerechten, het vermijden van kruisbesmetting en het aanbieden van alternatieven voor mensen met specifieke dieetwensen.
- Veiligheid en arbeidsomstandigheden: het personeelsrestaurant voldoet aan alle relevante veiligheids- en arbeidsvoorschriften om de veiligheid en het welzijn van het personeel te waarborgen. Dit omvat het zorgen voor een veilige werkomgeving, het verstrekken van training over voedselveiligheid en het gebruik van keukenapparatuur.
- Budgetbeheer: het personeelsrestaurant zorgt ervoor dat het binnen het budget blijft en financiële risico's minimaliseert. Dit omvat het efficiënt inkopen van ingrediënten, het beheren van voorraden om voedselverspilling te minimaliseren, en het monitoren van de operationele kosten.
- Naleving van regelgeving: het personeelsrestaurant voldoet aan alle relevante wet- en regelgeving, zoals voedselhygiënevoorschriften, arbeidsvoorschriften en milieuregels. Dit omvat het regelmatig controleren en bijwerken van procedures om ervoor te zorgen dat aan alle wettelijke vereisten wordt voldaan.

Thema 3 Het verlenen van vrijstellingen

Het verlenen van vrijstellingen is een taak die bij wet belegd is bij de examencommissie. De Open Universiteit kent één Commissie voor de examens voor alle faculteiten. Deze commissie is bevoegd vrijstelling te verlenen op grond van artikel 7.12b van de Wet op

het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, in combinatie met artikel 7.13 van diezelfde wet en de Onderwijs- en examenregelingen van de Open Universiteit. De Commissie voor de examens doet dat op twee gronden. Ten eerste: eerder gevolgd hoger beroepsonderwijs of wetenschappelijk onderwijs (voor de bachelor) dan wel wetenschappelijk onderwijs (voor de master) dat naar het oordeel van de commissie naar inhoud, omvang en niveau in voldoende mate overeenstemt met het vrij te stellen deel van de opleiding van de Open Universiteit, en dat de student daardoor reeds in gelijke of hoge mate een bewijs van bekwaamheid heeft geleverd. Ten tweede: buiten het hoger onderwijs opgedane kennis of vaardigheden die naar het oordeel van de commissie qua inhoud, omvang en niveau voldoende overeenstemmen met het vrij te stellen deel van de opleiding. De Commissie voor de examens kan binnen de opleidingen vrijstelling verlenen voor het volgen van een of meer cursussen dan wel voor een deel van de opleiding, met dien verstande dat de student altijd minimaal 25 procent van het aantal studiepunten bij de Open Universiteit moet behalen. Een bachelor- of mastergetuigschrift kan alleen verleend worden als de student aan deze verplichting voldaan heeft.

Thema 4 Bekostiging van buitenlandse studenten

De Open Universiteit kende in 2024 studentgebonden bekostiging wat betreft inschrijvingen. Daarbij worden de wettelijke regels voor bekostiging toegepast. Hierop vindt accountantscontrole plaats. Voor bekostiging van graden zijn de algemeen geldende wettelijke voorschriften van toepassing.

Thema 5 Collegegeld niet betaald door student zelf

De Open Universiteit heeft hiervoor geen voorzieningen, behalve een wettelijk opgelegde regeling, waardoor minder draagkrachtige studenten een tegemoetkoming in de studiekosten kunnen krijgen.

Thema 8 Bekostiging van maatwerktrajecten

De Open Universiteit organiseerde in 2024 geen maatwerktrajecten voor bedrijven of organisaties voor zover het regulier bekostigde studenten betreft.

De thema's 6, 7 en 9 zijn niet van toepassing op de Open Universiteit.

Regeling beleggen, lenen en derivaten

De Open Universiteit trok in 2024 geen externe middelen aan, of zette deze uit, die niet voldoen aan de Regeling beleggen, lenen en derivaten. De vrijgekomen middelen uit operationele kasstromen worden als direct opneembare tegoeden beheerd. Van de rekening courant-faciliteiten bij de bankiers werd in 2024 geen gebruikgemaakt.

De instelling loopt een renterisico over rentedragende vorderingen (liquide middelen). De Open Universiteit maakt gebruik van schatkistbankieren (geïntegreerd middelenbeheer) via het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat saldi op de rekening-courant en spaarsaldi dagelijks worden afgeroomd dan wel aangezuiverd naar of van een centrale rekening-courant bij genoemd ministerie. Hierdoor wordt het renterisico gemitigeerd. In het Treasurystatuut van de Open Universiteit staan de richtlijnen en kaders voor uitvoering van haar treasury-activiteiten. De Open Universiteit bezit geen beleggingen.

Governance

De Open Universiteit onderschrijft de Code goed bestuur universiteiten die op 1 januari 2020 in werking trad. Uit de jaarlijkse monitor naleving Code Goed Bestuur blijkt dat de Open Universiteit de code naleeft; er zijn geen afwijkingen. De ontwikkelingen op het gebied van governance staan in het hoofdstuk Financiën.

Het College van bestuur vindt horizontale verantwoording aan haar interne en externe stakeholders van groot belang. Die verantwoording krijgt inhoud door overleg met het intern toezicht (bijvoorbeeld de interne auditor), studenten (in formele zin via de Studentenraad, maar ook in Opleidingscommissies), horizontale overlegorganen, zoals de Universitaire commissie onderwijs, de Ondernemingsraad en periodiek bilateraal overleg tussen College van bestuur, decanen van de faculteiten en directeurs van de overige organisatieonderdelen. Ook vindt regelmatig overleg plaats met onderwijsinstellingen in de regio, de gemeente Heerlen en andere (semi)publieke instellingen.

Besluiten experimenten

De Open Universiteit neemt geen deel aan het Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs, het Besluit experiment vraagfinanciering hoger onderwijs en het Besluit experiment promotieonderwijs.

Beleid voor beheersing uitgaven inzake uitkeringen na ontslag

Het personeelsbeleid van de Open Universiteit is erop gericht zoveel mogelijk te voorkomen dat medewerkers aanspraak moeten maken op een ontslaguitkering. Voor medewerkers die in verband met reorganisaties of als gevolg van overige afspraken zijn ontslagen, investeert de Open Universiteit in begeleiding bij het vinden van een nieuwe werkring. Daarbij maakt de universiteit onder meer gebruik van outplacementbureaus en van de faciliteiten die netwerkorganisaties bieden.

Afhandeling klachten van studenten

In onderstaande tabel staat hoeveel verzoeken, klachten, bezwaren, geschillen en beroepen binnenkwamen en werden afgehandeld.

	2024	2023
ingediend	381	519
afgehandeld	415	456

Hoofdstuk 12

Verslag van de Raad van toezicht

Samenstelling Raad van toezicht

In de samenstelling van de RvT (Raad van toezicht) vond in het verslagjaar 2024 geen wijzigingen plaats. Wel is in 2024 gestart met de procedure met betrekking tot de (her)benoemingen van twee RvT-leden waarvan de termijn in 2025 afloopt.

De RvT heeft vier commissies. In 2024 was de bemsing van deze commissies vanuit de RvT als volgt:

- Commissie Onderwijs en Onderzoek: dr. Gerard Schouw en prof. dr. Gregor Half.
- Auditcommissie: drs. Mieke Pigeaud-Wijdeveld RC en dr. Gerard Schouw.
- Commissie Medezeggenschap: prof. dr. Marijk van der Wende en drs. Lucas van Wees, MBA, MBT.
- Benoemings- en remuneratiecommissie: prof. dr. Marijk van der Wende en drs. Lucas van Wees, MBA, MBT.

Regulier overleg met het College van bestuur

In 2024 hebben er vier reguliere vergaderingen met het CvB plaatsgevonden. Daarnaast waren er tussentijdse momenten van overleg tussen (een delegatie / commissie van) de RvT en het CvB over specifieke onderwerpen, waaronder de strategische ontwikkeling van de OU, de (meerjaren-)begroting, de IT-transitie en huisvesting in Heerlen.

De commissie Onderwijs en Onderzoek heeft in 2024 drie keer vergaderd. Onderwerpen van overleg waren onder andere: kwaliteitsafspraken, kwaliteitszorg onderwijs, kwaliteitshandboek, doorstroom van studenten, een update over het centrale onderwijsdashboard.

De Auditcommissie heeft in 2024 vier keer vergaderd. Onderwerpen die besproken zijn, waren onder meer de afzetontwikkeling, de jaarcijfers, de (meerjaren) begroting, kwartaalrapportages, huisvesting en risk appetite m.b.t. interne en externe kengetallen. De benoemings- en remuneratiecommissie heeft in 2024 meermaals overlegd en de jaargesprekken met de leden van het CvB gevoerd.

Toelichting

In april 2024 werd met het CvB overlegd over de nieuwe strategische uitvoeringsagenda, waarvoor vanuit de RvT concrete inhoudelijke input is geleverd. Gedurende het jaar is meerdere malen hierover gesproken met het CvB, ook buiten de reguliere vergaderingen om. Verder is er regelmatig gesproken over het thema integrale veiligheid, in het bijzonder de domeinen cyber-IT, kennisveiligheid en sociale veiligheid. Daarnaast is uitvoerig gesproken over diverse financiële onderwerpen, waaronder de jaarcijfers, afzetontwikkeling, fall-back scenario's voor 2024, financiële robuustheid en risk-appetite. Tenslotte werd de RvT vertrouwelijk gehoord door het College voor Promoties over de verlening van een eredoctoraat

ter gelegenheid van de viering van de 40e dies natalis van de Open Universiteit.

In juni 2024 is doorgesproken over de ontwikkeling van de nieuwe strategische uitvoeringsagenda. Verder is in aanwezigheid van de externe accountant gesproken over de management letter van PWC. In juni heeft de RvT het jaarverslag over 2024 goedgekeurd, bestaande uit het bestuursverslag en de jaarrekening. Dit gold ook voor de meerjarenraming 2024-2028, als onderdeel van het jaarverslag. Ook is er stilgestaan bij de financiële situatie van de Open Universiteit over 2024 en in meerjarig perspectief. De financiële ontwikkeling van de Open Universiteit was voor zowel de RvT als het CvB een punt van zorg. In het verlengde daarvan is ook gesproken over de voorbereiding op de begroting 2025, de meerjarenbegroting 2026-2030 en de risk-appetite m.b.t. diverse kengetallen. In de juni vergadering zijn ook diverse reglementen van de RvT vastgesteld: Reglement RvT en Toezichtvisie RvT (zie verderop) in het kader van een gesprek over university governance. Verder is er uitgebreid stilgestaan bij het onderwerp sociale veiligheid en met name het plan van aanpak dat is opgesteld, waar vanuit de RvT inhoudelijke input is meegegeven, mede n.a.v. update gesprekken van de RvT met de ombudsfunctionaris en de vertrouwenspersonen. De RvT zal verder toezien op het zorgvuldige vervolg en de afronding van het proces sociale veiligheid.

In september 2024 ontving de RvT een update over de IT-transitie, waarbij een aantal aandachts- en verbeterpunten werden besproken. Ook over de ontwikkeling met betrekking tot de huisvesting van de Open Universiteit in Heerlen werd de RvT bijgepraat. Daarnaast werd in een speciale strategie-sessie wederom stilgestaan bij de ontwikkeling van de nieuwe strategische uitvoeringsagenda. De financiële situatie was daarnaast ook weer een belangrijk bespreekpunt. Er is stilgestaan bij de financiële ontwikkeling over 2024, de afzetontwikkeling, de begroting 2025 en de signaleringswaarden van het Ministerie van OCW/Inspectie van het Onderwijs. De financiële ontwikkeling was voor het CvB aanleiding om in overleg met het managementteam een aantal maatregelen te nemen, die erop gericht waren om enerzijds terughoudend te opereren aan de kostenkant en anderzijds kosten op korte termijn te besparen. Afgesproken werd dat de RvT door het CvB over de verdere ontwikkeling nauwgezet werd geïnformeerd.

Verder is er buiten de vergaderingen om afstemming tussen het CvB en de RvT geweest over de voortgang van de IT-transitie, waarover de RvT periodiek wordt geïnformeerd.

In december 2024 ontving de RvT een update over de nieuwe governancestructuur en werkwijze met betrekking tot IT-projecten. In het verlengde daarvan is ook stilgestaan bij het project Digitale Campus. Verder heeft het CvB een update gegeven over de huisvesting van de Open Universiteit in Heerlen en het studiecentrum Den Haag en de nieuwe integrale werkwijze m.b.t. huisvesting binnen de Open Universiteit. In de vergadering heeft de RvT daarnaast de strategische uitvoeringsagenda besproken, na een uitgebreid voorbereidingsproces waarin de RvT evenals de organisatie uitgebreid is meegenomen. Ook is het nieuwe HRM beleidsplan voor de periode 2025-2028 besproken. Verder is er uitgebreid stilgestaan bij de financiële situatie. In december keurde de RvT de begroting 2025 goed en is gesproken over de meerjarenbegroting en de noodzaak om structurele bezuinigingsmaatregelen door te voeren. In het verlengde daarvan maakten de RvT en het CvB afspraken over de monitoring van de begrotingsuitvoering en het volgen van de financiële ontwikkeling, ook in meerjarig perspectief, mede in relatie tot de implementatie van de strategische uitvoeringsagenda. Tot slot is het onderwerp integrale veiligheid besproken, in het bijzonder strategisch risicomanagement binnen de Open Universiteit, het crisisprotocol en informatieveiligheid. In 2024 is er derhalve stilgestaan bij diverse veiligheidsonderwerpen en risico's, zoals sociale veiligheid, kennisveiligheid, cybersecurity, politieke ontwikkelingen, huisvesting en crisismanagement. Tot slot is de profielschets van de RvT vastgesteld (zie verderop).

In de periode oktober – december heeft de RvT, als vervolg op het gesprek over university governance in juni, bureau Berenschot een ondersteunende opdracht uit laten voeren, uitmondend in een boardroom dynamics sessie met RvT-CvB in december.

Horizontale dialoog: overleg met de centrale medezeggenschap (Ondernemingsraad en Studentenraad)

De RvT en de centrale medezeggenschap (Ondernemingsraad en Studentenraad) hebben in 2024 twee keer vergaderd. Onderwerpen die besproken zijn, waren onder andere huisvesting, sociale veiligheid, financiën, studierendement, tarieven collegegelden, werkdruk, digitalisering en de bezuinigingen op het hoger onderwijs. Over de indexering van de collegegelden hebben uiteindelijk meerdere overleggen plaatsgevonden tussen de RvT en de Studentenraad.

Samenstelling College van bestuur

Per 1 september 2023 is dr. Nicole Ummelen voorzitter van het College van Bestuur.

Per 1 januari 2019 is prof. dr. Theo Bastiaens rector magnificus binnen het College van Bestuur.

Code goed bestuur universiteiten

In 2024 heeft de RvT haar reglementen, toezichtvisie en profiel geactualiseerd in het licht van de VSNU Code Goed Bestuur. Onder verwijzing naar de Code goed bestuur universiteiten was de RvT in 2024 van oordeel dat 'onafhankelijkheid' werd gewaarborgd. Bij zijn werkzaamheden ziet de RvT erop toe dat de inzet van publieke middelen door de Open Universiteit voldoet aan de vereisten ten aanzien van rechtmatigheid en doelmatigheid. Hieraan wordt aandacht besteed bij de behandeling van begroting, jaarrekening en andere documenten die de bedrijfsvoering van de Open Universiteit betreffen (waaronder de managementletter van de externe accountant en periodieke rapportages over vermogenspositie en risicobeheersing). Vanuit de RvT is in 2024 ook input geleverd voor de landelijke evaluatie van de Code goed bestuur universiteiten.

Reglementen RvT

In 2024 heeft de RvT haar geactualiseerde reglementen gepubliceerd op de website van de OU: Reglement RvT, Profiel RvT, Toezichtvisie RvT, Reglement medezeggenschapscommissie, Reglement Auditcommissie, Reglement benoemings- en renumeratiecommissie en Reglement commissie onderwijs en onderzoek.

Overig

De voorzitter respectievelijk vicevoorzitter van de RvT nam deel aan het periodieke landelijk overleg van voorzitters van Raden van toezicht. In het geldende bestuurs- en beheersreglement (goedgekeurd door de RvT in 2020) werden in het verslagjaar geen aanpassingen aangebracht.

In het verslagjaar waren er geen meldingen van transacties waarbij sprake is van tegenstrijdige belangen van materiële betekenis.

Dankwoord

Een woord van dank van de RvT gaat uit naar studenten, alumni, medewerkers, medezeggenschap en CvB voor hun betrokkenheid bij en inzet voor de Open Universiteit.

Raad van toezicht Open Universiteit

prof. dr. Marijk van der Wende, voorzitter

prof. dr. Gregor Halff, lid

drs. Mieke Pigeaud-Wijdeveld RC, lid

dr. Gerard Schouw, lid

drs. Lucas van Wees, lid

Hoofdstuk 13

De Open Universiteit in cijfers

Onderwijs/studenten	2024	2023
Ingeschreven studenten (op 31 december)	15.103	15.239
Instroom nieuwe studenten bachelor- en masteropleidingen	3.734	3.452
Instroom nieuwe studenten schakelprogramma's	1.544	1.605
Diploma's (getuigschriften in wettelijke zin)	281 diploma's bacheloropleidingen 733 diploma's masteropleidingen	255 diploma's bacheloropleidingen 802 diploma's masteropleidingen
Afgelegde tentamens	42.481	42.222
Keren dat studenten voor een tentamen slaagden	22.397	22.626
Onderwijsdeelname	244.241 EC	245.367 EC
Gemiddeld aantal behaalde studiepunten per student	8,9 EC	9,2 EC

Onderzoek	2024	2023
Promoties	33	11
Wetenschappelijke publicaties/totaal	808	832
Open access-publicaties	52%	52%
Vakpublicaties	75	114
Congrespresentaties	450	512

Personeel	2024	2023
Wetenschappelijk personeel	392,7 fte's	384 fte's
Ondersteunend beheerspersoneel	319,4 fte's	327 fte's
Totaal	712,2 fte's	711 fte's

Financiële kerncijfers	2024	2023
Totale baten	€ 94,7 miljoen	€ 89,1 miljoen
Groepsvermogen	€ 12,7 miljoen	€ 15,5 miljoen
Exploitatieresultaat	€ -2,8 miljoen	€ -6,2 miljoen
Solvabiliteit II	33,1%	38%
Liquiditeit	131%	138%

Bijlage

Nevenfuncties College van bestuur

Peildatum 31-12-2024

Dr. M.M.N. Ummelen

- Lid bestuur Studielink
- Bestuurlijk trekker Integrale Veiligheid en Cyberweerbaarheid Universiteiten van Nederland
- Lid sectoroverstijgende stuurgroep Integrale Veiligheid Hoger Onderwijs UNL/VH/SURF
- Lid ledenraad SURF
- Lid Stuurgroep Strategie, Public Affairs & Governance Universiteiten van Nederland
- Lid General Assembly Universiteiten van Nederland

Prof. dr. T.J. Bastiaens

- Lid Raad van advies KPE, Maastricht, opleiding, training, coaching, bouwbranche
- Member Board of Directors of the Association for the Advancement of Computing in Education, AACE (not for profit organization), USA
- Executive committee member of EdMedia/Innovate Learning conference, and Chair of the Executive committee
- Editor in Chief, Open Education Studies, De Gruyter Publisher
- Editor in Chief, AI Enhanced Learning Quarterly, AACE Publisher
- President EADTU
- Lid Stuurgroep Educatieve Agenda Limburg
- Lid Raad van toezicht FernUniversität in Hagen
- Voorzitter Adviescommissie Branding Limburg van de Provincie Limburg
- Lid Rectorencollege van de Nederlandse Universiteiten
- Lid General Assembly Universiteiten van Nederland
- Lid Stuurgroep Onderwijs en Onderzoek Universiteiten van Nederland
- Lid programmacommissie hoger onderwijs Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek

Nevenfuncties Raad van toezicht

Peildatum 31-12-2024

Prof. dr. M.C. van der Wende

- President of the European Higher Education Society (EAIR)
- Affiliate faculty at the Center for Studies in Higher Education (CSHE) at the University of California (UC) Berkeley
- Member of the Academia Europaea (the Academy of Europe)
- Member of the Advisory Board of the Centre for Global Higher Education at the University of Oxford
- Member of the ROPS Editorial Advisory Board at the Center for Studies in Higher Education (CSHE), UC Berkeley
- Member of the Editorial Board of Tertiary Education and Management
- Member of the Editorial Board of Thema, Tijdschrift voor hoger onderwijs
- Member of the Editorial Advisory Board of Higher Education, the International Journal of Higher Education Research
- Member of the expert group on leadership development of the European University Association (EUA)
- Member of the Advisory Board for Higher Education Leadership and Management Hub of the Global University Network for innovation (GUNI)
- Voorzitter Raad van toezicht Open Universiteit

Dr. A.G. Schouw

- Voorzitter Raad van advies van de Raad voor Rechtsbijstand
- Lid Economic Development Board Drechtsteden
- Ambassadeur Smart Delta Drechtsteden
- Onafhankelijk Bestuurlijk aanjager Slim met Stroom
- Vice-voorzitter Raad van toezicht Open Universiteit

Drs. L.L.G.M. van Wees

- Voorzitter Stichting Museum van Marken
- Bestuurder World Federation of People Management Associations (WFPMA)
- Delegate European Association for People Management (EAPM)
- Bestuurslid VNO/NCW MRA
- Oprichter en voorzitter Human Capital Netwerk
- Lid Raadscommissie Sociaal Domein en Wonen Gemeente Delft
- Lid ledenraad Amnesty International
- Bestuurslid Internationale Betrekkingen Tafel en bestuurslid Human Capital Tafel, Koninklijke Industriële Groote Club
- Corporate Reviewer EFMD/EQUIS, Brussel
- Lid Audit Committee Dienst Justitiële Inrichtingen
- Lid Raad van toezicht Open Universiteit

Drs. M.E.T. Pigeaud-Wijdeveld

- Lid Raad van commissarissen PWN Waterleidingbedrijf
- Lid Raad van commissarissen Havenbedrijf Amsterdam
- Docent en kennispartner bij onder meer Erasmus Governance Institute, Nyenrode Business Universiteit, TIAS Business School en de Governance Academy
- Lid Raad van toezicht Open Universiteit

Prof. dr. J.G. Halff

- Lid Raad van Advies Kenniscentrum Ongelijkheid
- Lid Raad van Bestuur Ben Sajet Centrum
- Lid Raad van toezicht Open Universiteit

Jaarrekening 2024

Inhoudsopgave

Geconsolideerde jaarrekening	81
Geconsolideerde balans per 31 december 2024	81
Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2024	82
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2024	87
Toelichting op de geconsolideerde balans	103
Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten	113

Enkelvoudige jaarrekening	127
Enkelvoudige balans per 31 december 2024	127
Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2024	129
Toelichting op de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten	131
Gebeurtenissen na balansdatum	136

Overige gegevens	138
Voorstel tot resultaatbestemming	138
Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	138

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2024

Na voorstel resultaatbestemming

Bedragen x € 1.000

ACTIVA	31-12-2024	31-12-2023
Vaste activa		
1.1 Immateriële vaste activa	0	4
1.2 Materiële vaste activa	6.498	7.251
1.3 Financiële vaste activa	0	0
Vlottende activa		
1.4 Voorraden	988	1.045
1.5 Vorderingen	6.798	7.181
1.6 Liquide middelen	38.845	35.083
	53.129	50.564
PASSIVA		
2.1 Groepsvermogen	12.759	15.539
2.2 Voorzieningen	4.820	3.585
2.3 Kortlopende schulden	35.550	31.440
	53.129	50.564

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2024

Bedragen x € 1.000

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
BATEN			
3.1 Rijksbijdrage OCW	70.140	69.716	65.289
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	0	0	0
3.3 Cursus-, les- en examengelden	18.719	20.992	18.321
3.4 Baten werk in opdracht van derden	4.810	5.725	4.270
3.5 Overige baten	1.024	812	1.189
Totaal baten	94.693	97.245	89.069
LASTEN			
4.1 Personele lasten	77.435	76.759	73.874
4.2 Afschrijvingen	975	1.000	1.236
4.3 Huisvestingslasten	2.878	2.898	2.934
4.4 Overige lasten	17.445	20.038	18.267
Totaal lasten	98.733	100.695	96.311
Saldo baten en lasten	(4.040)	(3.450)	(7.242)
5 Financiële baten en lasten	1.560	750	1.306
Resultaat	(2.480)	(2.700)	(5.936)
6 Resultaat deelneming	(300)	(300)	(300)
Nettoresultaat	(2.780)	(3.000)	(6.236)

Toelichting verschillen tussen begroting en realisatie 2024

De Open Universiteit sloot 2024 af met een negatief saldo van baten en lasten van € 2,8 miljoen. Begroot was een tekort van € 3,0 miljoen. Uiteindelijk kwam het resultaat over 2024 € 0,2 miljoen gunstiger uit dan begroot. De belangrijkste redenen voor de afwijkingen ten opzichte van de begroting worden onderstaand toegelicht.

Baten

De baten blijven achter op de begroting met € 2,5 miljoen. Dit bedrag is uit de volgende componenten opgebouwd:

	In miljoenen €
Hogere rijksbijdragen	0,4
Lagere cursus-, les- en examengelden	-2,3
Lagere baten werk in opdracht van derden	-0,8
Hogere overige baten	0,2
Totaal	-2,5

Toelichting:

- De hogere rijksbijdrage komt grotendeels voort uit de hogere loon- en prijsbijstelling dan begroot.
- De cursus-, les- en examengelden blijven € 2,3 miljoen achter op de begroting. De gereali-seerde afzet WHW 2024 is 6,4 procent lager dan waarmee rekening is gehouden in de begroting. Naast een negatief hoeveelheidsverschil van € 1,3 miljoen is eveneens sprake van een negatief prijsverschil van € 0,3 miljoen (met name door een andere afzetmix én hoger dan begrote kortingen en restituties). Ten slotte dient vermeld te worden dat aan het einde van het jaar toerekening plaatsvindt van een deel van de baten uit hoofde van collegegelden aan het volgende kalenderjaar, specifiek voor de cursussen en opleidingen die starten in 2024 en doorlopen in 2025. Het effect van deze zogenaamde ‘baten-lasten’-correctie bedraagt € 0,7 miljoen.
- De lagere baten werk in opdracht van derden worden grotendeels verklaard door het achterblijven van de opbrengsten contractonderwijs- en -onderzoek.
- De overige baten bestaan uit een veelheid aan kleine posten die vanwege het incidentele en onvoorspelbare karakter niet zijn begroot

Lasten

De onderschrijding van de begrote lasten ad € 1,9 miljoen is in onderstaande tabel nader gespecificeerd:

	In miljoenen €
Hogere personele lasten	-0,7
Lagere overige lasten	2,6
Totaal	1,9

Toelichting:

- De personele lasten zijn hoger dan begroot. Enerzijds zijn de personele lasten € 2,3 miljoen lager doordat het CvB-MT, gezien de financiële ontwikkeling gedurende 2024, het besluit heeft genomen om selectief om te gaan met het invullen van vacatures en het beperken van de externe inhuur. Dit is terug te zien in de omvang van het aantal fte die op 31 december 2024 in dienst zijn. Dit is lager dan hetgeen waar rekening mee was gehouden in de begroting. Hier tegenover staan substantieel hogere personele lasten o.a. door de forse kosten voor woon-werkverkeer en de thuiswerk- en internetvergoedingen van € 0,8 miljoen. Verder is sprake van een hoger dan begrote dotatie aan de personele voorzieningen van € 2,2 miljoen, waaronder de voorziening WAO, RVU, vitaliteit en de voorziening langdurig zieken.
- Het achterblijven van de overige lasten wordt met name veroorzaakt doordat een omvangrijk deel van het budget toegekend voor de Digitale OU niet is besteed. Tevens zijn de materiaal gebonden lasten lager als gevolg van een lagere EC-afzet dan waarmee rekening was gehouden in de begroting. Ten slotte is de organisatie erop gewezen om in het algemeen kritisch te zijn waar het betreft het doen van uitgaven.

Hogere financiële baten en lasten

In 2024 is de gerealiseerde rentebate hoger dan begroot. Dit houdt verband met een hogere rentevergoeding en een hoger gemiddeld uitstaand saldo aan liquide middelen.

Toelichting verschillen tussen realisatie 2024 en realisatie 2023

Het resultaat over 2024 bedraagt € 2,8 miljoen negatief en is daarmee € 3,4 miljoen minder ongunstig dan in 2023. Het resultaat in 2024 is minder negatief door het saldo van hogere baten ad € 5,6 miljoen, hogere lasten ad € 2,5 miljoen en hogere rentebaten ad € 0,3 miljoen. Onderstaand worden de belangrijkste verschillen op hoofdlijnen toegelicht.

Baten

De baten zijn € 5,6 miljoen hoger dan in het voorgaande jaar. Dit bedrag kan als volgt worden gespecificeerd:

	In miljoenen €
Hogere rijksbijdragen	4,9
Hogere cursus-, les- en examengelden	0,4
Hogere baten werk in opdracht van derden	0,5
Hogere financiële baten	-0,2
Totaal	5,6

Toelichting:

- De hogere rijksbijdrage in 2024 houdt met name verband met de ontvangen loon- prijscompensatie. De toekenning volgt de ontwikkeling van de cao en inflatiecijfers. Daarnaast is de referentieraming in 2024 weliswaar naar beneden bijgesteld, echter het aandeel van de OU is door de groei van de afzet EC punten de afgelopen jaren op basis van de t+2 systematiek toegenomen. Ten slotte is ook een lichte groei zichtbaar van het aantal promoties, waarvan de toekenning via de rijksbijdrage plaatsvindt op basis van een driejaarsgemiddelde en de t+2 systematiek.
- De cursus-, les- en examengelden zijn licht boven het niveau van vorig jaar uitgekomen. De gerealiseerde afzet EC punten ligt voor 2024 weliswaar redelijk in lijn met 2023, echter voor studiejaar 2024-2025 heeft in lijn met de ontwikkeling van het landelijk wettelijk collegegeld een verhoging van de prijs per EC punt plaatsgevonden met een percentage van 9,33% .
- De hogere baten werk in opdracht van derden worden grotendeels verklaard door de toename van het aantal subsidieprojecten. Via de inzet van een aantal extra subsidieadviseurs wordt hier met succes aandacht aan gegeven.
- De daling van de overige baten wordt veroorzaakt door lagere opbrengsten van detacheringen, minder verhuur van ruimte en lagere opbrengsten van het bedrijfsrestaurant.

Lasten

De lasten zijn € 2,5 miljoen boven het niveau van 2023 uitgekomen. Dit bedrag bestaat uit de onderstaande componenten:

	In miljoenen €
Hogere personele lasten	-3,6
Lagere afschrijvingen	0,3
Lagere huisvestingslasten	0,1
Lagere overige lasten	0,7
Totaal	- 2,5

Toelichting:

- De stijging van de personele lasten is toe te schrijven aan een aantal ontwikkelingen. Enerzijds houdt de stijging verband met de cao loonstijging van 9,3 procent met ingang van 1 augustus 2023, de cao loonstijging van 4,7 procent met ingang van 1 september 2024 en de eenmalige uitkering. De formatie is redelijk stabiel met een aantal van 711 fte per 31 december 2023 ten opzichte van 712 fte per 31 december 2024. De post externe inhuur blijft een forse kostenpost bij de OU, maar is substantieel lager dan in 2023. Hieraan ligt een aantal redenen ten grondslag, waaronder procesverbeteringen bij het reviewen van proctoring-opnamen, en het CvB-MT besluit tot het beperken van de externe inhuur. Ten slotte heeft in 2024 een omvangrijke dotatie plaatsgevonden aan de personele voorzieningen, waaronder de voorziening WAO, RVU, vitaliteit en de voorziening langdurig zieken.
- De afschrijvingslasten zijn lager dan in 2023 in verband met het uitstellen van groot onderhoud in afwachting van besluitvorming over de huisvesting van de campus in Heerlen.
- De lagere overige lasten ten opzichte van 2023 worden met name veroorzaakt doordat een omvangrijk deel van het budget toegekend voor de Digitale OU niet is besteed. Hier tegenover staat overigens wel dat de kosten voor SAAS en software en licenties zijn toegenomen. Verder is in de jaarrekening 2022 een voorziening gevormd ter dekking van de kosten gerelateerd aan het onrechtmatig verstrekken van de graden Master of Business Administration (MBA) en Master Loopbaan Management (LBM). In 2023 heeft een gedeeltelijke vrijval van dit bedrag plaatsgevonden door afhandeling van de claims. Deze vrijval heeft in 2023 geleid tot lagere lasten. Ten slotte heeft een dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren plaatsgevonden in 2024, maar voor een lager bedrag dan in 2023.

Hogere financiële baten en lasten

In 2024 is een rentebate gerealiseerd van € 1,6 miljoen op uitstaande liquide middelen. Dit is € 0,3 miljoen hoger dan in 2023.

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2024				
Bedragen x € 1.000				
		2024		2023
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		(4.040)		(7.242)
Aanpassingen voor:				
4.2 Afschrijvingen	975		1.236	
2.2 Mutatie voorzieningen	1.235		(355)	
		2.210		881
Mutaties in werkkapitaal:				
1.4 Voorraden	57		266	
1.5 Vorderingen	339		157	
2.3 Kortlopende schulden	4.110		3.371	
		4.506		3.794
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		2.676		(2.567)
5 Ontvangen interest	1.604		911	
5 Betaalde interest	0		0	
		1.604		911
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		4.280		(1.656)
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
1.1 Investerings immateriële vaste activa	0		0	
1.1 Desinvesteringen in immateriële vaste activa	0		0	
1.2 Investerings materiële vaste activa	(218)		(304)	
1.2 Desinvesteringen in materiële vaste activa	0		0	
1.3 Investerings in deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	(300)		(300)	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		(518)		(604)
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		0		0
Mutatie geldmiddelen		3.762		(2.260)
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:				
1.6 Beginstand liquide middelen		35.083		37.343
Mutatie boekjaar		3.762		(2.260)
1.6 Eindstand liquide middelen		38.845		35.083

Het verschil tussen de interestbaten en de ontvangen interest is in het kasstroomoverzicht verwerkt als correctie op de mutatie van de vorderingen voor een bedrag van € 44.

Toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten

Algemeen

Deze jaarrekening heeft betrekking op de Open Universiteit, gevestigd te Valkenburgerweg 177 te Heerlen (KvK-nummer 14128608).

Activiteiten

Aan de Open Universiteit is op basis van de wet (artikel 1 lid 2. Boek 2 BW en artikel 1.8 Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek) rechtspersoonlijkheid toegekend.

De wettelijke taak van de universiteit is beschreven in artikel 1.3 lid 4 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW):

“De Open Universiteit is gericht op het verzorgen van wetenschappelijk onderwijs en hoger beroepsonderwijs, het in overeenstemming met het profiel van de Open Universiteit verrichten van wetenschappelijk onderzoek en onderzoek gericht op de beroepspraktijk, alsmede het leveren van een bijdrage aan de vernieuwing van het hoger onderwijs. Zij verzorgt in elk geval initiële opleidingen. Zij verzorgt deze in de vorm van afstandsonderwijs”.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2024, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2024.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Groepsverhoudingen

De instelling behoort tot een groep met Open Universiteit als hoofd. De jaarrekening van de instelling is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van de Open Universiteit gevestigd Valkenburgerweg 177 te Heerlen.

De geconsolideerde balans en staat van baten en lasten omvat naast de cijfers van de Open Universiteit ook de gegevens van de 100% deelneming OU Holding B.V. te Heerlen.

De belangen van de instelling in andere maatschappijen zijn als volgt verdeeld:

Naam, vestigingsplaats	Aandeel in geplaatst kapitaal in %
Campus Heerlen Management & Development BV, Heerlen	25%

Toegepaste standaarden en verslaggevingsperiode

De jaarrekening van de Open Universiteit is opgesteld in overeenstemming met de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is vastgelegd dat de jaarverslaggeving ingericht dient te worden in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de in de regeling aangegeven afwijkende bepalingen. In het bijzonder wordt verwezen naar richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ).

RJ 660 is specifiek bedoeld voor onderwijsinstellingen. In RJ 660 zijn presentatievoorschriften opgenomen voor onder meer de indeling van de balans, de staat van baten en lasten en het bestuursverslag.

Waarderingsgrondslagen

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de instelling. Alle bedragen zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders wordt aangegeven, afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de instelling zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het College van bestuur het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen: Voorzieningen en vooruitontvangen cursus-, les- en examengelden.

Voor de bepaling van de voorzieningen zijn de veronderstellingen ten aanzien van de verwachte toekomstige uitgaven en de disconteringsvoet relevant, zie hiervoor de grondslagen ten aanzien van de voorzieningen zoals toegelicht op pagina 97 en 98. Ten aanzien van de vooruitontvangen cursus-, les- en examengelden is voornamelijk de verwachte gemiddelde inschrijvingsduur relevant voor de bepaling van de verplichting, zie hiervoor de grondslagen ten aanzien van de vooruitontvangen cursus-, les- en examengelden zoals toegelicht op pagina 100.

Consolidatie

Consolidatiekring

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de instelling en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat.

Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de instelling een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden betrokken financiële instrumenten die potentiële stemrechten bevatten en zodanig kunnen worden uitgeoefend dat ze daardoor de entiteit meer of minder invloed verschaffen.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed. De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep.

Consolidatiemethode

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte resultaten voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd.

Voor een overzicht van de geconsolideerde groepsmaatschappijen wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige balans inzake de Financiële vaste activa.

Transacties in vreemde valuta's

Transacties luidend in vreemde valuta's worden in de betreffende functionele valuta van de groepsmaatschappijen omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum. In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden in de staat van baten en lasten opgenomen.

Stelselwijzigingen

In 2024 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Schattingswijzigingen

In 2024 hebben zich geen schattingswijzigingen voorgedaan.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: debiteuren en overige vorderingen, geldmiddelen, crediteuren en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Debiteuren en overige vorderingen

Debiteuren en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de staat van baten en lasten of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betaling door een debiteur, herstructurering van een aan de instelling toekomend bedrag onder voorwaarden die de instelling anders niet zou hebben overwogen en aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen die door de instelling worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van alle individueel significante vorderingen wordt beoordeeld of deze specifiek onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering. Alle individueel significante vorderingen waarvan is vastgesteld dat deze niet specifiek onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering worden vervolgens collectief beoordeeld op een eventuele waardevermindering die zich al heeft voorgedaan maar nog niet is vastgesteld. Van individueel niet significante vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering door samenvoeging van vorderingen met vergelijkbare risicokenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de instelling historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als de leiding van de instelling van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardevermindingsverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gedisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Verliezen worden opgenomen in de staat van baten en lasten. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Als in een latere periode het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardevermindingsverlies wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de staat van baten en lasten.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de instelling beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de instelling het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De verkrijgingsprijs- of vervaardigingsprijs van een immaterieel vast actief bestaat uit de aankoopprijs inclusief alle direct toe te rekenen uitgaven om het actief voor het voorgenomen gebruik geschikt te maken.

De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de verkrijgingsprijs als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering worden de uitgaven verantwoord als kosten in de staat van baten en lasten.

De economische levensduur van de immateriële vaste activa wordt jaarlijks opnieuw beoordeeld. Bij significante wijzigingen wordt de afschrijvingstermijn herzien.

De grondslagen voor verwerking van een bijzondere waardevermindering zijn opgenomen onder het hoofd Bijzondere waardeverminderingen.

De volgende afschrijvingstermijnen worden bij de Open Universiteit voor de immateriële vaste activa gehanteerd:

Concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom/ Aanschaf software en licenties	Het geactiveerde bedrag wordt lineair afgeschreven over de verwachte economische gebruiksduur van immateriële vaste activa met ingang van de maand van ingebruikname. Voor de duur van de afschrijving is de looptijd van de overeenkomst / factuur leidend. Indien de looptijd niet nadrukkelijk staat vermeld in de overeenkomst / factuur wordt uitgegaan van een looptijd van 3 jaar.
---	--

Bij de Open Universiteit zijn de volgende activeringsgrenzen van toepassing (incl. BTW):

Concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom / Aanschaf software en licenties (inclusief alle direct toe te rekenen uitgaven om het actief voor het voorgenomen gebruik geschikt te maken)	Uitsluitend de extern ontwikkelde c.q. aangekochte concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom, boven een aanschafwaarde van 50 per applicatie en een looptijd langer dan 1 jaar. Bij aanpassingen en uitbreidingen van extern gekochte of ontwikkelde software geldt als aanvullend criterium om tot activeren over te gaan, dat de genoemde aanpassing of uitbreiding de economische levensduur van de applicatie verlengt.
---	---

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

Periodiek groot onderhoud wordt via de componentenmethode geactiveerd.

De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De verkrijgingsprijs- of vervaardigingsprijs van een materieel vast actief bestaat uit de aankoopprijs inclusief alle direct toe te rekenen uitgaven om het actief voor het voorgenomen gebruik geschikt te maken. De kostprijs van de activa die door de instelling in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging.

Investeringssubsidies worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering wordt niet afgeschreven.

Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering.

De volgende afschrijvingstermijnen worden bij de Open Universiteit gehanteerd:

Terreinwerkzaamheden	15 jaar
Nieuwe gebouwen	
Casco	60 jaar
Afbouw	30 jaar
Inbouwpakketten en technische installaties	15 jaar
Verbouwingskosten gebouwen	15 jaar
Verbouwingskosten studiecetra (huur)	5 jaar Tenzij de resterende looptijd van de huurovereenkomst korter is en bovendien geen intentie bestaat tot verlenging. Indien het bovenstaande het geval is, vindt afschrijving plaats over de resterende looptijd van de overeenkomst.
Groot onderhoud	
Daken	15 jaar
Schilderwerk	10 jaar
Vervoermiddelen	5 jaar
Duurzame gebruiksgoederen/Inventaris	5 jaar
Hardware	3 jaar

Bij de Open Universiteit zijn de volgende activeringsgrenzen van toepassing (incl. BTW):

Terreinwerkzaamheden	Alle uitgaven die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend
Nieuwe gebouwen	Alle uitgaven die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend
Verbouwingskosten gebouwen centrale vestiging	Alle samenhangende uitgaven (projecten) voor zover deze 50 te boven gaan en die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Verbouwingskosten worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.
Verbouwingskosten studiecetra	Alle samenhangende uitgaven (projecten) voor zover deze 50 te boven gaan en die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Verbouwingskosten worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.
Groot onderhoud	Alle samenhangende uitgaven (projecten) voor zover deze 50 te boven gaan en die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vervoermiddelen	Activeren boven een aanschafwaarde van 5 per stuk. Betreft alle uitgaven die rechtstreeks aan de aanschaf kunnen worden toegerekend.
Duurzame gebruiksgoederen / Inventaris	Activeren boven een aanschafwaarde van 5 per stuk. Het is hierbij mogelijk om – bij voldoende onderlinge samenhang – de investering projectmatig te benaderen, waarbij het criterium ‘investeren per stuk’ kan worden losgelaten.
Hardware	Activeren boven een aanschafwaarde van 5 per stuk. Het is hierbij mogelijk om – bij voldoende onderlinge samenhang – de investering projectmatig te benaderen, waarbij het criterium ‘investeren per stuk’ kan worden losgelaten.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde. Over buiten gebruik gestelde activa wordt niet meer afgeschreven vanaf het moment van buiten gebruik stelling.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief of een kasstroomgenererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan de boekwaarde van het betreffende actief. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief of kasstroomgenererende eenheid geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde. Boekwinsten uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de post overige opbrengsten in de staat van baten en lasten. Boekverliezen worden begrepen onder de post afschrijvingen.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde.

Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de instelling gehanteerd; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming.

Deelnemingen met een negatieve netto-vermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de instelling geheel of ten dele garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming, dan wel de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) in staat te stellen tot betaling van haar schulden, wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de instelling ten behoeve van deze deelneming.

Vorraden

Vorraden (cursusmateriaal) worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde.

De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, vermeerderd met overige kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de meest betrouwbare schatting van het bedrag dat de voorraden naar verwachting zullen opbrengen.

De vervaardigingsprijs ten aanzien van cursusmateriaal in eigen productie bestaat uit de kosten van papier, drukwerk en afwerking.

Vorraden worden gewaardeerd op basis van de 'first-in, first-out' (FIFO)-methode.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen of incourantheid.

Er is geen sprake van voorverkoop- en/of voorinkoop- contracten.

Onderhanden projecten

De post onderhanden projecten omvat zowel onderhanden projecten voor derden (commerciële projecten) als subsidieprojecten en bestaat uit het saldo van gerealiseerde projectkosten, toegerekende winst, verwerkte verliezen en reeds gedeclareerde termijnen.

De toerekening van opbrengsten, kosten en winstneming op onderhanden projecten geschiedt naar rato van de verrichte prestaties bij de uitvoering van het werk ('percentage of completion'-methode). De mate waarin prestaties van een onderhanden project zijn verricht wordt bepaald aan de hand van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten.

Onderhanden projecten waarvan de gefactureerde termijnen/ ontvangen voorschotten hoger zijn dan de gerealiseerde projectopbrengsten worden gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

Verwerking vindt plaats zodra een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van het resultaat van een onderhanden project. Indien het resultaat van een onderhanden project niet betrouwbaar kan worden ingeschat, worden de projectopbrengsten slechts verwerkt in de

staat van baten en lasten tot het bedrag van de gemaakte projectkosten dat waarschijnlijk kan worden verhaald. De projectkosten worden verwerkt in de staat van baten en lasten in de periode waarin ze zijn gemaakt.

Verwerking van de projectkosten in de staat van baten en lasten vindt plaats als de prestaties in het project worden geleverd en zijn gerealiseerd. Indien het waarschijnlijk is dat de totale projectkosten de totale projectopbrengsten bij onderhanden projecten overschrijden, dan worden de verwachte verliezen onmiddellijk in de exploitatie verwerkt. Indien sprake is van een eigen bijdrage in een subsidieproject wordt dit niet als verlies beschouwd. De subsidie ter dekking van de exploitatiekosten wordt toegerekend op basis van de voortgang van het project. Daarmee wordt een eventuele eigen bijdrage eveneens conform de voortgang verantwoord.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Groepsvermogen

Het groepsvermogen (enkelvoudige jaarrekening: eigen vermogen) bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of -fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

Bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht. Bestemmingsfondsen zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door derden is aangebracht. De Open Universiteit beschikt niet over bestemmingsfondsen.

Voor een verdere toelichting van het eigen vermogen wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige jaarrekening.

Voorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen. Bij het contant maken wordt de lange termijn marktrente gehanteerd. Dit percentage bedroeg op 31 december 2024 2,61% (2023: 2,27%).

Voorziening WW/BW

De voorziening voor WW/BW-verplichtingen wordt berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen, in het kader van de wachtgeldregeling.

Voorziening reorganisatie

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen als op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan is gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben.

In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de instelling.

Voorziening langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces.

Voorziening eigen risico WAO/WIA

De voorziening eigen risico WAO/WIA is verantwoord in de jaarrekening nadat het besluit is genomen eigenrisicodragers te worden voor de wet op de arbeidsongeschiktheid (WAO).

Voorziening jubileumuitkeringen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op verwachte toekomstige uitkeringen gedurende het dienstverband op basis van de datum dat een medewerker in dienst is gekomen van een overheidsinstantie en een daaraan gekoppelde blijfkans.

Voorziening duurzame inzetbaarheid (RVU en Vitaliteit)

In de CAO Nederlandse Universiteiten is opgenomen dat medewerkers met ingang van 1 januari 2019 gebruik kunnen maken van een vitaliteitsregeling. In 2020 is daarom een voorziening gevormd in het kader van de vitaliteitsregeling. De voorziening vitaliteitsregeling betreft een voorziening voor het deel van de salaris- en pensioenkosten waar geen arbeidsprestatie meer tegenover staat.

Daarnaast is in de huidige CAO bepaald dat werkgever en werknemer in het kader van duurzame inzetbaarheid met ingang van 1 augustus 2023 tot afloop van de tijdelijke RVU-verruimingsregeling (1 januari 2026) op individueel niveau (maatwerk)afspraken maken voor een RVU binnen de wettelijke en fiscale voorwaarden om gezond en vitaal de AOW-gerechtigde leeftijd te behalen (artikel 6.12a cao). De voorziening RVU (Regeling Vervroegd Uittreden) is gebaseerd op de geschatte verplichtingen van de werkgever voor toekomstige uitkeringen aan werknemers die gebruikmaken van de RVU-regeling. De waardering van een voorziening RVU is gebaseerd op het aantal verwachte deelnemers en de hoogte en duur van de uitkeringen die zij zullen ontvangen.

Voorziening uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen

Een voorziening uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen wordt gevormd indien het waarschijnlijk is dat het voor de OU zal leiden tot een uitstroom van middelen en deze uitstroom voldoende betrouwbaar kan worden bepaald. De voorziening betreft de beste schatting van het bedrag waarvoor de verplichting kan worden afgewikkeld.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Schulden

De grondslagen voor de waardering van schulden zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Opbrengstverantwoording

Rijksbijdrage OCW

De Rijksbijdrage (lumpsum, normatief) wordt op basis van de jaarlijkse toekenning volledig in de staat van baten en lasten van het betreffende verslagjaar verwerkt. Niet-normatief toegekende rijksbijdragen worden in de staat van baten en lasten verwerkt op het moment van besteding van de middelen.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de instelling zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden.

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Cursus-, les- en examengelden

Opbrengsten uit cursus-, les- en examengelden worden opgenomen in de baten tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen.

Opbrengsten uit cursus-, les- en examengelden worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de prestatie is geleverd, en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de cursus-, les- en examengelden te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

De cursus- les- en examengelden voor de reguliere opleidingen worden na aftrek van de baten (die gelijk worden gesteld aan de kosten) van uitgeleverd cursusmateriaal tijdsevenredig toegerekend aan de inschrijvingsduur van 3, 4½, 6 en 12 maanden.

Baten werk in opdracht van derden

Dit betreft opbrengsten uit contractonderwijs en contractonderzoek.

Opbrengsten uit contractonderwijs worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de prestatie is geleverd, en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de opbrengsten uit contractonderwijs te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Opbrengsten uit contractonderzoek worden naar rato van de voortgang van het project verantwoord op basis van de percentage of completion methode. De voortgang wordt bepaald op basis van de gemaakte subsidiabele projectkosten in verhouding tot de geschatte totale subsidiabele projectkosten.

Overige baten

Overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit baten uit verhuur, inkomsten auteursrechten, detachering personeel, opbrengsten bedrijfsrestaurant en overige baten en worden verantwoord indien deze zijn gerealiseerd.

Personele lasten**Periodiek betaalbare beloningen**

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten, sabbatical leave en bonussen worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van bonusbetalingen worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt.

Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomst). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Pensioenen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door de pensioenuitvoerder of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Naast de premiebetalingen bestaan er geen andere verplichtingen.

De instelling heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Dat mag als de actuele dekkingsgraad op 31 oktober van een jaar 110% of hoger is. Een eerste voorwaarde is dat de actuele dekkingsgraad door de verhoging niet onder de 110% mag uitkomen. Een tweede voorwaarde is dat de beleidsdekkingsgraad niet onder de 105% mag uitkomen. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad (marktwaarde van de beleggingen uitgedrukt in een percentage van de voorziening pensioenverplichtingen volgens de grondslagen van DNB) van de Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP was per balansdatum 31 december 2024 111,9%. Vanaf 2024 dient ABP elk jaar tot de overgang naar het vernieuwde pensioenstelsel een overbruggingsplan in bij De Nederlandsche Bank (DNB). Daarin staat hoe ABP ervoor zorgt dat er voldoende vermogen is als wordt overgestapt op het vernieuwde pensioenstelsel in 2027. In het overbruggingsplan berekent en beschrijft ABP de financiële situatie van het pensioenfonds gedurende de periode tot 2027 wanneer wordt overgegaan naar het vernieuwde pensioenstelsel. Het ABP wil dat de invaardekkingsgraad minimaal 101,5% is als er wordt overgegaan. Hierdoor kan het ABP een ruimer indexatiebeleid voeren, hetgeen in november 2023 is vastgesteld. Dit beleid geldt totdat op 1 januari 2027 wordt overgegaan op het vernieuwde pensioenstelsel.

Leasing

De instelling kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel worden overgedragen, worden aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele leasing

Bij de instelling kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de instelling ligt, waarbij het leaseobject niet wordt geactiveerd. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Bij de Open Universiteit wordt voor de kopieerapparatuur, drankautomaten en twee bedrijfs-wagens gebruik gemaakt van operationele leasing. De kosten worden verantwoord onder de overige lasten.

Financiële baten en -lasten**Rentebaten en rentelasten**

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Resultaat deelneming

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de instelling in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de instelling en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Toelichting op de geconsolideerde balans

Vaste activa

1.1 Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

	2024	2023
Stand per 1 januari		
Aanschafwaarde	31	31
Cum. waardeverminderingen en afschrijvingen	(27)	(16)
Boekwaarde	4	15
Mutaties in de boekwaarde:		
Investerings	0	0
Desinvesterings	0	0
Afschrijvingen	(4)	(11)
Afschrijvingen desinvesterings	0	0
Saldo	(4)	(11)
Stand per 31 december		
Aanschafwaarde	31	31
Cum. waardeverminderingen en afschrijvingen	(31)	(27)
Boekwaarde	0	4
Afschrijvingstermijnen	looptijd licentie	looptijd licentie

Onder immateriële vaste activa zijn de kosten verantwoord voor extern ontwikkelde c.q. aangekochte concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom en software en licenties, boven een aanschafwaarde van 50 per applicatie en een looptijd langer dan 1 jaar.

1.2 Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Grond	Terrein werkzaam- heden	Gebouwen	Inventaris en apparatuur	Totaal
Stand per 1 januari 2024					
Aanschafwaarde	2.069	2.188	30.978	5.618	40.853
Cum. waardeverminderingen en afschrijvingen	0	(1.769)	(26.875)	(4.958)	(33.602)
Boekwaarde	2.069	419	4.103	660	7.251
Mutaties in de boekwaarde:					
Investerings	0	0	0	218	218
Desinvesteringen	0	0	0	(268)	(268)
Afschrijvingen	0	(46)	(477)	(448)	(971)
Afschrijvingen desinvesteringen	0	0	0	268	268
Saldo	0	(46)	(477)	(230)	(753)
Stand per 31 december 2024					
Aanschafwaarde	2.069	2.188	30.978	5.568	40.803
Cum. waardeverminderingen en afschrijvingen	0	(1.815)	(27.352)	(5.138)	(34.305)
Boekwaarde	2.069	373	3.626	430	6.498

De onroerende zaakbelasting 2024 voor de gebouwen in Heerlen is gebaseerd op een waarde van 11.290 op peildatum 1 januari 2024. De opstallen in Heerlen zijn in 2024 verzekerd voor een waarde van 38.227.

De actuele waarde van de bedrijfsgebouwen en –terreinen (exclusief grond) is gedurende de laatste taxatie medio 2020 door onafhankelijke taxateurs gewaardeerd op 6.875.

1.3 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

Deelneming	2024	2023
Campus Heerlen Management & Development B.V.		
Stand per 1 januari	0	0
Agio'storting	300	300
Resultaat deelneming	(300)	(300)
Stand per 31 december	0	0

Flottende activa

1.4 Voorraden

De post voorraad kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	31-12-2024	31-12-2023
Verkrijgingsprijs gebruiksgoederen	1.032	1.090
Voorziening voor incourantheid	(44)	(45)
Totaal voorraden	988	1.045

De voorraadwaardering op basis van de actuele waarde wijkt niet materieel af van bovenstaande waardering.

1.5 Vorderingen

De post vorderingen kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	31-12-2024	31-12-2023
Debiteuren	2.810	3.321
Overige vorderingen	1.325	1.274
Vooruitbetaalde kosten	2.435	2.411
Verstekte voorschotten	428	325
Overlopende activa	2.863	2.736
Voorziening wegens oninbaarheid	(200)	(150)
Totaal vorderingen	6.798	7.181

Onder de vorderingen zijn geen vorderingen opgenomen met een resterende looptijd langer dan een jaar.

Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:

	2024	2023
Stand per 1 januari	(150)	(350)
Onttrekking	81	527
Dotatie	(131)	(327)
Stand per 31 december	(200)	(150)

Debiteuren

	31-12-2024	31-12-2023
Debiteuren	2.810	3.321
Voorziening dubieuze debiteuren	(200)	(150)
Totaal debiteuren	2.610	3.171

Overige vorderingen

	31-12-2024	31-12-2023
Nog te ontvangen subsidiebedragen projecten	832	869
Overige	493	405
Totaal overige vorderingen	1.325	1.274

Vooruitbetaalde kosten

	31-12-2024	31-12-2023
Vooruitbetaalde licenties	860	702
Vooruitbetaald overig	1.575	1.709
Totaal vooruitbetaalde kosten	2.435	2.411

De post vooruitbetaalde licenties heeft betrekking op licenties met een looptijd korter dan één jaar waardoor deze niet zijn geactiveerd.

1.6 Liquide middelen

De post liquide middelen kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	31-12-2024	31-12-2023
Kasmiddelen	3	3
Tegoeden op bank- en girorekeningen	38.842	35.080
Totaal liquide middelen	38.845	35.083

De Open Universiteit heeft twee bankgaranties afgegeven.

- Een bankgarantie ad 23 is verstrekt aan Achtundfünfzigste IFH Geschlossener Immobilienfonds für Holland GmbH & Co ten behoeve van de huurovereenkomst van studiecentrum Zwolle.
- Verder is een bankgarantie ad 13 afgegeven aan M7 EREIP IV Dutch Propco 3 B.V. ten behoeve van de huurovereenkomst van studiecentrum Groningen.

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de Open Universiteit. De OU maakt gebruik van het geïntegreerd middelenbeheer (schatkistbankieren) via het Ministerie van Financiën.

2.1 Groepsvermogen

Het groepsvermogen (enkelvoudige jaarrekening: eigen vermogen) wordt in de toelichting op de balans in de enkelvoudige jaarrekening nader gespecificeerd.

2.2 Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen kan als volgt worden weergegeven:

	Stand per 1 januari 2024	Dotatie	Vrijval	Onttrekkingen	Rente- mutatie	Stand per 31 december 2024
Personele regelingen	3.285	3.044	(319)	(1.036)	(154)	4.820
Claims, geschillen en rechtsgedingen	300	0	(109)	(191)	0	0
Totaal	3.585	3.044	(428)	(1.227)	(154)	4.820

Toelichting voorzieningen personele regelingen:

	WW/BW	Reorga- nisatie	Langdurig zieken	Eigen risico WAO/WIA	Jubiläum uitkeringen	Duurzame inzetbaarheid	Totaal
Stand per 1 januari 2024	688	392	229	709	723	544	3.285
Mutaties:							
Dotatie	15	26	372	1.650	240	741	3.044
Vrijval	(131)	(13)	0	(175)	0	0	(319)
Onttrekkingen	(207)	(101)	(231)	(137)	(187)	(173)	(1.036)
Rentemutatie	7	6	(4)	(135)	(15)	(13)	(154)
Stand per 31 december 2024	372	310	366	1.912	761	1.099	4.820
Kortlopend deel < 1 jaar	150	129	318	297	88	416	1.398
Middellang deel (2026-2029)	100	181	48	1.031	303	604	2.267
Langlopend deel > 5 jaar	122	0	0	584	370	79	1.155

Voorziening WW/BW

De voorziening voor WW/BW betreft de verplichting van de OU om medewerkers salaris door te betalen tijdens de periode van ontslag tot het vinden van een nieuwe baan.

Voorziening reorganisatie

De voorziening reorganisatiekosten betreft de kosten die direct samenhangen met in gang gezette reorganisaties. De reorganisatievoorzieningen zijn gevormd na de formalisering van een gedetailleerd plan voor de reorganisatie en na bekendmaking van de plannen aan de betrokkenen.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken betreft de loondoorbetaling tijdens de eerste twee jaren van langdurig ziekte voor medewerkers waarvan verwacht wordt dat zij niet meer zullen terugkeren in het arbeidsproces. De kosten verband houdend met de salarisdoorbetaling totdat de medewerker 2 jaar ziek is worden in de voorziening opgenomen.

Voorziening eigen risico WAO/WIA

In 2004 is het besluit genomen om ingaande 2004 eigenrisicodragers voor de wet op de arbeidsongeschiktheid (WAO) te worden.

Voorziening jubileumuitkeringen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen.

Voorziening duurzame inzetbaarheid (vitaliteit en RVU)

Deze voorziening bestaat per 31 december 2024 uit de verplichtingen die verbonden zijn aan de deelnemers die op balansdatum deelnemen aan de regeling of naar verwachting nog gaan deelnemen in de komende 10 jaar. De verplichting bestaat uit het deel van de salaris- en pensioenkosten waar geen arbeidsprestatie meer tegenover staat omdat deze medewerkers op grond van de vitaliteitsregeling 0,2 fte danwel 0,4 fte minder zijn gaan werken met behoud

van een deel van het fulltime salaris en een volledige pensioenopbouw. De voorziening uit hoofde van de vitaliteitsregeling bedraagt per balansdatum 499.

De voorziening RVU (Regeling Vervroegd Uittreden) is gebaseerd op de geschatte verplichtingen van de werkgever voor toekomstige uitkeringen aan werknemers die gebruikmaken van de RVU-regeling. De waardering van een voorziening RVU is gebaseerd op het aantal verwachte deelnemers en de hoogte en duur van de uitkeringen die zij zullen ontvangen. De voorziening uit hoofde van de RVU bedraagt per balansdatum 600.

Voorziening uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen

Per 1 september 2017 is in Nederland nieuwe wetgeving van kracht geworden die aan de toekenning van hoger onderwijsgraden de voorwaarde verbindt van accreditatie op opleidingsniveau door de NVAO. De OU heeft ten aanzien van drie programma's in het contractonderwijs verzuimd om als gevolg van deze nieuwe wetgeving de toekenning van een mastergraad te beëindigen. De OU heeft aan de getroffen (oud)studenten gecommuniceerd dat de geleden schade zal worden gecompenseerd. De voorziening betreft de beste schatting van het bedrag waarvoor de verplichting kan worden afgewikkeld.

In 2024 is met alle getroffen studenten een financiële regeling overeengekomen.

Disconteringsvoet

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen. Bij het contant maken wordt de lange termijn marktrente gehanteerd. Dit percentage bedroeg per 31 december 2024: 2,61% (2023: 2,27%).

2.3 Kortlopende schulden

De post kortlopende schulden kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	31-12-2024		31-12-2023
Vooruitgefactureerde en ontvangen termijnen onderhanden werk		3.674	2.565
Crediteuren		4.522	4.344
Loonheffing	1.604	3.364	
Omzetbelasting	196	181	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		1.800	3.545
Schulden terzake van pensioenen		959	886
Vooruitontvangen cursus- en les gelden	7.638	6.755	
Vooruitontvangen subsidies OCW geoormerkt	8.994	5.599	
Vakantiedagen	3.338	3.287	
Nog te betalen vakantietoelage	2.262	2.148	
Reservering eindejaarsuitkering	323	0	
Nog te ontvangen facturen	1.085	1.268	

Te betalen accountantskosten	67	72	
Overige	888	971	
Overige schulden en overlopende passiva		24.595	20.100
Totaal kortlopende schulden	35.550		31.440

Van de kortlopende schulden heeft naar verwachting een bedrag ad 0 (2023: 0) een looptijd langer dan een jaar.

De toename van de vooruitgefactureerde en ontvangen termijnen onderhanden werk is het gevolg van een toename van het aantal subsidies dat is toegekend en betreft voornamelijk het OpenEU project waarvoor de Open Universiteit in 2024 een subsidie heeft ontvangen van € 782 ter besteding in de komende jaren.

De toename van de vooruitontvangen cursus- en les gelden houdt hoofdzakelijk verband met de stijging van het collegegeldtarief per 1 september 2024.

De toename van de vooruitontvangen subsidies OCW geoormerkt heeft betrekking op de ontvangen rijksbijdrage voor starters- en stimuleringsbeurzen waarbij verplichtingen zijn aangegaan die in de komende jaren leiden tot een uitstroom van middelen.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Deze post betreft de afdracht omzetbelasting over het vierde kwartaal van 2024 en loonheffing en sociale lasten over de maand december.

Schulden terzake van pensioenen

Deze post betreft de afdracht pensioenpremies over de maand december.

MODEL G Overzicht geoormerkte subsidies OCW en EL&I (RJ 660, model G)

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	
Subsidie op grond van de regeling Npuls CTL	CTL230007	3 april 2024	N

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Aansprakelijkheid en garanties

Er zijn twee bankgaranties afgegeven. Hiervoor wordt verwezen naar de toelichting op de liquide middelen 1.6.

Voorwaardelijke verplichtingen

De Open Universiteit staat garant voor de financiële positie van OU Holding BV.

(Meerjarige) financiële verplichtingen

De niet uit de balans blijkende verplichtingen bij de Open Universiteit betreffen de verplichtingen uit hoofde van operationele lease. De leaseverplichting kan als volgt worden gespecificeerd:

	Totaal bedrag	Resterende looptijd
Lease kopieerapparatuur	61	16 maanden
Lease drankautomaten	51	10 maanden
Lease personenauto's	11	9 maanden
	123	

Daarnaast zijn huurcontracten afgesloten ten behoeve van de huisvesting van de studiecetra. De totale huurverplichting bedraagt 11.821. De resterende looptijd kan als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2024
Niet langer dan 1 jaar	1.233
Tussen 1 en 5 jaar	3.703
Na 5 jaar (tot 1-9-2043)	6.885
	11.821

De operationele kosten worden lineair verspreid over de looptijd van de overeenkomst in de staat van baten en lasten verwerkt.

Daarnaast resteert er per 31 december 2024 nog een verplichting van 7.730, waarvan 4.230 met betrekking tot jaarlijks te betalen licentiekosten tot en met 2027 en 3.500 met betrekking tot het gebruiksklaar maken van het nieuwe studiecentrum in Den Haag.

De OU Holding B.V. heeft zich gecommitteerd om voor de jaren 2022 tot en met 2025 een agiostorting van 300 te doen in de deelneming Campus Heerlen Management & Development B.V. (CM&D B.V.). De totale verplichting voor boekjaar 2025 bedraagt daarmee 300.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstelt aan markt-, valuta-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de instelling een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de instelling te beperken.

De instelling zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen.

Markt- en prijsrisico

De instelling belegt niet in effecten en loopt derhalve geen significante markt- en prijsrisico's.

Valutarisico

De instelling is voornamelijk werkzaam in Nederland en loopt derhalve geen significante valutarisico's.

Rente- en kasstroomrisico

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (liquide middelen).

Voor vorderingen met variabele renteaftspraken loopt de instelling risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen loopt de instelling risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente.

Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot renterisico gecontracteerd.

Kredietrisico

De onderneming loopt kredietrisico over vorderingen opgenomen onder de posten debiteuren en overige vorderingen. Het kredietrisico is geconcentreerd bij een groot aantal tegenpartijen (of economisch verbonden tegenpartijen). De hoogste individuele vordering bedraagt 281.

Liquiditeitsrisico

De instelling maakt op dit moment geen gebruik van bancaire kredietfaciliteiten. Voor zover noodzakelijk, zullen nadere zekerheden worden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

De instelling bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor de instelling steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan.

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

Algemeen

Voor een analyse van de realisatie 2024 ten opzichte van de begroting 2024 en ten opzichte van de realisatie 2023 wordt verwezen naar de tekst opgenomen op pagina 83 tot en met 86

Baten

3.1 Rijksbijdrage OCW

Deze post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2024	Begroting 2024	2023
3.1.1 Rijksbijdrage OCW	70.163	69.684	65.193
3.1.2 Overige subsidies OCW	(23)	32	96
Totaal rijksbijdragen OCW	70.140	69.716	65.289

3.1.1 Rijksbijdrage OCW

De totaal verantwoorde rijksbijdrage van 70.163 bestaat uit de lumpsum rijksbijdrage van 73.557 voor het jaar 2024, conform brief d.d. 19 december 2024 met kenmerk 2024/2/1.000.005.771. Het verschil van 3.394 heeft betrekking op de niet-normatieve rijksbijdragen die op de balans zijn verantwoord onder de vooruitontvangen subsidies OCW, bestaande uit de nog niet bestede starters- en stimuleringsbeurzen van 3.152 en de nog niet bestede sectorplanmiddelen van 242.

In de lumpsum rijksbijdrage is tevens inbegrepen de sectormiddelen Rechtsgeleerdheid voor een bedrag van 390 en een bedrag van 369 met betrekking tot Duurzame Geesteswetenschappen. Ondanks de oormerking van deze middelen bestaat er op grond van de regeling jaarverslaggeving onderwijs geen mogelijkheid de niet-bestede middelen op de balans te passiveren.

3.1.2 Overige subsidies OCW

Hierin zijn de onderstaande projecten opgenomen:

- middels brief CTL230007 van 3 april 2024 door OCW toegekende subsidie voor uitvoering van het project Npuls.

Tevens heeft in 2024 een correctie plaatsgevonden van 33 als gevolg van een te hoge vrijval in eerdere jaren met betrekking tot een Comenius project.

3.3 Cursus-, les- en examengelden

Deze post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2024	Begroting 2024	2023
Inschrijvingen	16.672	18.185	15.561
Schakelprogramma's	3.145	2.751	2.787
Halvering collegegeld 1e jaars inschrijvingen	(363)	0	(655)
Kortingsregeling KCOU	(73)	(54)	(51)
Overige kortingen	(174)	0	(196)
Vrijstellingsverzoeken	145	110	148
Vrijval/(dotatie) vooruitontvangen cursusgelden	(633)	0	727
Totaal cursus-, les-, en examengelden	18.719	20.992	18.321

3.4 Baten werk in opdracht van derden

Deze post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2024	Begroting 2024	2023
Contractonderwijs	735	1.078	688
Internationale organisaties	1.532	1.449	1.189
NWO / ZonMW	1.051	1.479	912
Aids Fonds	-	-	24
Nationale overheden	862	597	305
NRO	140	77	89
Overige non-profit organisaties	14	6	22
Bedrijven	299	803	509
Contractonderzoek	3.898	4.411	3.050
Overige baten werk in opdracht van derden	177	236	532
Totaal baten werk in opdracht van derden	4.810	5.725	4.270

Het contractonderzoek heeft vooral betrekking op incidentele, nog lopende, projectsubsidies.

3.5 Overige baten

Deze post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2024	Begroting 2024	2023
Detachering personeel	246	180	315
Inkomsten auteursrechten	31	30	34
Verhuur onroerend goed	4	11	59
BTW pro rata regeling	183	130	133
Opbrengst bedrijfsrestaurant	89	140	145
Bijdrage Phd program	54	50	90
Deelname aan expertgroep PO	0	0	34
Overige posten	417	271	379
Totaal overige baten	1.024	812	1.189

Onder de overige posten zijn enkel opbrengsten beneden 50 verantwoord.

Lasten

4.1 Personele lasten

De personele lasten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2024	Begroting 2024	2023
Brutolonen en salarissen	53.638	57.141	51.655
Sociale lasten en pensioenpremies	15.508	15.728	14.218
4.1.1 Lonen en salarissen	69.146	72.869	65.873
Dotatie (vrijval) personele voorzieningen	2.571	400	1.146
Inhuur derden regulier	2.940	1.920	3.801
Overige	2.778	1.570	3.054
4.1.2 Overige personele lasten	8.289	3.890	8.001
Totaal personele lasten	77.435	76.759	73.874

Bovenstaande posten kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

	2024	Begroting 2024	2023
Brutolonen en salarissen			
Salarissen	45.658	48.338	43.697
Vakantietoelagen	3.670	4.013	3.628
Overige toelagen	4.310	4.790	4.330
Totaal beloning voor arbeid	53.638	57.141	51.655

	2024	Begroting 2024	2023
Sociale lasten en pensioenpremies			
Pensioenpremies	8.416	8.627	7.799
Overige sociale lasten	7.092	7.101	6.419
Totaal sociale lasten en pensioenpremies	15.508	15.728	14.218

De pensioenregeling betreft een toegezegde-pensioenregeling, welke verwerkt is als een toegezegde-bijdrageregeling. Het pensioen is toegekend op basis van het middelloonstelsel en is ondergebracht bij ABP/Loyalis. De Open Universiteit heeft in het geval van een tekort geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen, anders dan hogere toekomstige premies.

	2024	Begroting 2024	2023
Dotatie (vrijval) personele voorzieningen (saldo van dotatie en vrijval)			
Voorziening WW/BW	(109)		141
Voorziening Reorganisatie (2011/2013/MST)	19		(22)
Voorziening Langdurig zieken	368		198
Voorziening Eigen risico WAO	1.340		225
Voorziening jubileumuitkeringen	225		114
Voorziening duurzame inzetbaarheid (vitaliteit/ RVU)	728		490
Totaal dotatie (vrijval) personele voorzieningen	2.571	400	1.146

De formatie nam toe van 711 fte ultimo 2023 tot 712 fte ultimo 2024, hetgeen overeenkomt met een stijging van circa 0,1% (fte zijn excl. stagiaires). Alle medewerkers zijn werkzaam in Nederland.

Het gemiddelde aantal fte 2024 bedroeg 714 (2023: 711 fte).

WNT-verantwoording 2024

De WNT is van toepassing op de Open Universiteit. Het voor de Open Universiteit toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 211.000, zijnde het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse F, complexiteitspunten per criterium:

- De totale baten in het tweede jaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin het bezoldigingsmaximum is toegepast ligt tussen de 75 en 125 miljoen. Het aantal punten toegekend voor criteria 1 bedraagt derhalve 8 punten.
- Voor criteria 2 ligt het aantal studenten tussen de 10.000 en 20.000. Het aantal punten hiervoor bedraagt 4.
- Ten slotte biedt de Open Universiteit wetenschappelijk onderwijs aan in zeven verschillende onderwijssectoren, waardoor het aantal punten toegekend voor criteria 3 het maximale van 5 punten bedraagt.

Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Bedragen x € 1

Gegevens 2024	prof. dr. T.J. Bastiaens	dr. M.N.N. Ummelen
Functiegegevens	rector magnificus	voorzitter CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	186.800	186.800
Beloningen betaalbaar op termijn	23.916	23.901
Subtotaal	210.716	210.701
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	211.000	211.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	210.716	210.701
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2023	prof. dr. T.J. Bastiaens	dr. M.N.N. Ummelen
Functiegegevens	rector magnificus	voorzitter CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12	01/09 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	178.353	59.200
Beloningen betaalbaar op termijn	22.935	7.660
Subtotaal	201.288	66.860
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	202.000	67.518
Bezoldiging	201.288	66.860

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1

Gegevens 2024	prof. dr. M. van der Wende	dr. G.A. Schouw	drs. L.L.G.M. van Wees	prof. dr. J.G. Halff	drs. M.E.T. Pigeaud-Wijdeveld RC
Functiegegevens	voorzitter	lid	lid	lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	28.485	18.990	18.990	18.990	18.990
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	31.650	21.100	21.100	21.100	21.100
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	28.485	18.990	18.990	18.990	18.990
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2023	prof. dr. M. van der Wende	dr. G.A. Schouw	drs. L.L.G.M. van Wees	prof. dr. J.G. Halff	drs. M.E.T. Pigeaud-Wijdeveld RC
Functiegegevens	lid/voorzitter*	lid	lid	lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01-31/12	01/01-31/12	01/05-31/12	01/12-31/12	01/12-31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	16.833	16.160	10.773	1.347	1.347
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.058	20.200	13.559	1.716	1.716

* Benoemd tot voorzitter van de raad van toezicht per 1 december 2023

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

4.2 Afschrijvingen

De afschrijvingen kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

	2024	Begroting 2024	2023
4.2.1 Afschrijving immateriële vaste activa	4	4	11
4.2.2 Afschrijving materiële vaste activa	971	996	1.225
Totaal afschrijvingen	975	1.000	1.236

Bovenstaande posten kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

4.2.1 Afschrijving immateriële vaste activa

	2024	Begroting 2024	2023
Afschrijving concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom, software en licenties	4	4	11
Totaal afschrijvingen immateriële vaste activa	4	4	11

4.2.2 Afschrijving materiële vaste activa

	2024	Begroting 2023	2023
Afschrijving gebouwen en terreinwerkzaamheden	523	522	618
Afschrijving apparatuur en inventaris	448	474	607
Tussentelling	971	996	1.225
Af/Bij: boekwinst c.q. boekverlies desinvesteringen	0	0	0
Totaal afschrijvingen materiële vaste activa	971	996	1.225

4.3 Huisvestingslasten

Deze post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2024	Begroting 2024	2023
4.3.1 Huur	1.204	1.275	1.125
4.3.2 Verzekeringen	111	100	97
4.3.3 Onderhoud- en exploitatievoorzieningen	422	335	346
4.3.4 Energie en water	419	530	771
4.3.5 Schoonmaakkosten	367	360	348
4.3.6 Heffingen	96	90	88
4.3.7 Overige huisvestingslasten	259	208	159
Totaal huisvestingslasten	2.878	2.898	2.934

4.4 Overige lasten

Deze post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2024	Begroting 2024	2023
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	651	436	729
4.4.2 Duurzame aanschaffingen	139	148	327
4.4.2 Materiaalgebonden lasten	1.903	1.933	1.904
4.4.3 Dotatie overige voorzieningen	131	50	341
4.4.4 Algemene kosten	14.621	17.471	14.966
Totaal overige lasten	17.445	20.038	18.267

Voorgaande posten kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

4.4.1. Administratie- en beheerslasten

	2024	Begroting 2024	2023
Representatiekosten	187	90	150
Consumpties op de werkplek	44	26	43
Fotokopieerkosten	76	69	115
Vergaderkosten	254	155	260
Mobiele telefonie	35	57	96
Overige administratie- en beheerslasten	55	39	65
Totaal administratie- en beheerslasten	651	436	729

4.4.2. Materiaalgebonden lasten

	2024	Begroting 2024	2023
Verbruik cursusmaterialen	1.568	1.713	1.552
Overige materiaalgebonden lasten	335	220	352
Totaal materiaalgebonden lasten	1.903	1.933	1.904

4.4.3. Dotatie overige voorzieningen

	2024	Begroting 2024	2023
Dotatie voorziening debiteuren	131	50	341
Dotatie voorziening claims, geschillen en rechtsgedingen	0	0	0
Totaal dotatie overige voorzieningen	131	50	341

4.4.4. Algemene kosten

	2024	Begroting 2024	2023
Reis- en verblijfkosten	870	611	836
Computerkosten	5.974	5.350	4.834
Publiciteit en voorlichting	1.452	1.393	1.336
Honoraria derden en advieskosten	3.813	6.456	5.664
Overige algemene kosten	2.512	3.661	2.296
Totaal algemene kosten	14.621	17.471	14.966

De overige algemene kosten kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

Overige algemene kosten

	2024	Begroting 2024	2023
Samenwerkingskosten UM	1.220	1.290	1.141
Contributies, bijdragen en lidmaatschappen	674	570	692
Porti- en vrachtkosten	397	370	422
Kosten bedrijfsrestaurant	121	137	120
Overige algemene kosten	100	1.294	(79)
Totaal overige algemene kosten	2.512	3.661	2.296

Toelichting accountants honoraria

In het boekjaar en voorgaand boekjaar zijn de volgende bedragen (in duizenden euro's inclusief BTW) aan accountants honoraria ten laste van het resultaat gebracht:

	Bedrag externe accountant en accountants- organisatie 2024	Bedrag netwerk- organisatie 2024	Bedrag totaal 2024
Onderzoek van de jaarrekening	150	0	150
Andere controleopdrachten	16	0	16
Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	0	0
Andere niet-controlediensten	0	4	4
Totaal honoraria externe accountant 2024	166	4	170

	Bedrag externe accountant en accountantsorganisatie 2023	Bedrag netwerkorganisatie 2023	Bedrag totaal 2023
Onderzoek van de jaarrekening	143	0	143
Andere controleopdrachten	22	0	22
Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	0	0
Andere niet-controlediensten	1	2	3
Totaal honoraria externe accountant 2023	166	2	168

De bedragen zijn opgenomen onder de post honoraria derden en advieskosten ad 3.813 (in 2023: 5.664).

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de instelling en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2024, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

5 Financiële baten en lasten

Deze post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2024	Begroting 2024	2023
Rentebaten	1.560	750	1.306
Saldo financiële baten en lasten	1.560	750	1.306

6 Resultaat deelneming

Het resultaat deelneming kan als volgt worden gespecificeerd:

	2024	Begroting 2024	2023
Campus Heerlen Management & Development B.V.	(300)	(300)	(300)
Totaal	(300)	(300)	(300)

Verbonden partijen

Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht. De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders is opgenomen op pagina 118 tot en met 120 (WNT).

Er hebben geen transacties met verbonden partijen plaatsgevonden op niet-zakelijke grondslag.

Verbonden partijen (model E):

Bedragen x € 1.000

Verbonden partijen wel opgenomen in de consolidatie

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2024	Resultaat jaar 2024	Totale Baten	Art 2:403 BW	Deel- name	Conso- lidatie
				€	€	€	Ja/nee	%	%
OU Holding BV	BV	Heerlen	4	99	(300)	0	Nee	100	100

Verbonden partijen niet opgenomen in de consolidatie

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten
Campus Heerlen Management & Development B.V.	Besloten Vennootschap	Heerlen	3
NEIMED	Stichting	Heerlen	4
Stichting Open Universiteitsfonds	Stichting	Utrecht	4

ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2024

Na voorstel resultaatbestemming

Bedragen x € 1.000

ACTIVA		31-12-2024	31-12-2023
Vaste activa			
1.1 Immateriële vaste activa		0	4
1.2 Materiële vaste activa			
1.2.1 Gebouwen en terreinen	6.068	6.591	
1.2.2 Inventaris en apparatuur	430	660	
		6.498	7.251
1.3 Financiële vaste activa		99	99
Vlottende activa			
1.4 Voorraden		988	1.045
1.5 Vorderingen			
1.5.1 Debiteuren	2.610	3.171	
1.5.2 Overige vorderingen	1.325	1.274	
1.5.3 Overlopende activa	2.863	2.736	
		6.798	7.181
1.6 Liquide middelen		38.746	34.984
TOTAAL ACTIVA		53.129	50.564

ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2024

Na voorstel resultaatbestemming

Bedragen x € 1.000

PASSIVA		31-12-2024	31-12-2023
2.1 Eigen vermogen			
2.1.1 Algemene reserve (publiek)	12.062	14.767	
2.1.1 Algemene reserve (privaat)	0	0	
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)	697	772	
		12.759	15.539
2.2 Voorzieningen		4.820	3.585
2.3 Kortlopende schulden			
2.3.1 Crediteuren	4.522	4.344	
2.3.2 Belastingen, sociale premies en pensioenen	2.759	4.431	
2.3.3 Overlopende passiva	28.269	22.665	
		35.550	31.440
TOTAAL PASSIVA		53.129	50.564

ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2024

Bedragen x € 1.000

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
BATEN			
3.1 Rijksbijdrage OCW	70.140	69.716	65.289
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	0	0	0
3.3 Cursus-, les- en examengelden	18.719	20.992	18.321
3.4 Baten werk in opdracht van derden	4.810	5.725	4.270
3.5 Overige baten	1.024	812	1.189
Totaal baten	94.693	97.245	89.069
LASTEN			
4.1 Personele lasten	77.435	76.759	73.874
4.2 Afschrijvingen	975	1.000	1.236
4.3 Huisvestingslasten	2.878	2.898	2.934
4.4 Overige lasten	17.445	20.038	18.267
Totaal lasten	98.733	100.695	96.311
Saldo baten en lasten	(4.040)	(3.450)	(7.242)
5 Financiële baten en lasten	1.560	750	1.306
Resultaat	(2.480)	(2.700)	(5.936)
6 Resultaat deelneming	(300)	(300)	(300)
Nettoresultaat	(2.780)	(3.000)	(6.236)

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en voor Resultaatbepaling

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2024 van de instelling. Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige staat van baten en lasten hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk.

Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de op pagina 88 tot en met 102 opgenomen toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde.

Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de instelling gehanteerd; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de instelling geheel of ten dele garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming, dan wel de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) in staat te stellen tot betaling van haar schulden, wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de instelling ten behoeve van deze deelneming.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de instelling in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de instelling en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Toelichting op de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten

1.3 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

Groepsmaatschappijen OU Holding BV, Heerlen	2024	2023
Stand per 1 januari	99	99
Agiostorting	300	300
Resultaat deelnemingen	(300)	(300)
Stand per 31 december	99	99

1.5 Vorderingen

Debiteuren

	31-12-2024	31-12-2023
Debiteuren Studenten/deelnemers/cursisten/overige	2.610	3.171
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	0
Totaal	2.610	3.171

1.6 Liquide middelen

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2024	31-12-2023
Kasmiddelen	3	3
Tegoeden op bank- en girorekeningen	38.746	34.981
Totaal liquide middelen	38.746	34.984

De Open Universiteit heeft drie bankgaranties afgegeven.

- Een bankgarantie ad 23 is verstrekt aan Achtundfünfzigste IFH Geschlossener Immobilienfonds für Holland GmbH & Co ten behoeve van de huurovereenkomst van studiecentrum Zwolle.
- Verder is een bankgarantie ad 13 afgegeven aan M7 EREIP IV Dutch Propco 3 B.V. ten behoeve van de huurovereenkomst van studiecentrum Groningen.

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de Open Universiteit. De OU maakt gebruik van het geïntegreerd middelenbeheer (schatkistbankieren) via het Ministerie van Financiën.

2.1 Eigen vermogen

	Stand per 1 januari 2024	Resultaat 2024	Overige mutaties 2024	Stand per 31 december 2024
2.1.1 Algemene reserve				
Algemene reserve publiek	14.767	(2.705)	0	12.062
Algemene reserve privaat	0		0	0
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)	772	(75)	0	697
Totaal	15.539	(2.780)	0	12.759
	Stand per 1 januari 2023	Resultaat 2023	Overige mutaties 2023	Stand per 31 december 2023
2.1.1 Algemene reserve				
Algemene reserve publiek	20.589	(5.822)	0	14.767
Algemene reserve privaat	0	0	0	0
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)	1.186	(414)	0	772
Totaal	21.775	(6.236)	0	15.539

Bestemmingsreserve

Bestemmingsreserve (publiek)

Het verloop van de bestemmingsreserve kan als volgt worden weergegeven:

	2024	2023
Stand per 1 januari	772	1.186
Dotatie	314	389
Onttrekking	(389)	(803)
Stand per 31 december	697	772

Voorgaande bestemmingsreserve wordt als volgt gespecificeerd:

Bestemmingsreserve it-transitie en informatieveiligheid	2024	2023
Stand per 1 januari	0	128
Dotatie	0	0
Onttrekking	0	(128)
Stand per 31 december	0	0

In 2021 is door het college van bestuur besloten om het niet bestede IT-budget 2021 te doteren aan een bestemmingsreserve, ter financiering van de uitgaven in 2022 en 2023 verband houdende met de voorbereiding en implementatie van de IT transitie en de informatieveiligheid. De bestemmingsreserve is ultimo 2023 volledig besteed en bedraagt 0.

Bestemmingsreserve kwaliteitsafspraken	2024	2023
Stand per 1 januari	383	587
Dotatie	214	0
Onttrekking	0	(204)
Stand per 31 december	597	383

Over de middelen met betrekking tot de kwaliteitsafspraken worden bestedingsafspraken gemaakt met de medezeggenschap en hierover wordt inhoudelijk separaat gerapporteerd in het jaarverslag. De bestemmingsreserve kwaliteitsafspraken bestaat uit de nog niet-bestede bedragen die door het Ministerie van OCW via de rijksbijdrage worden toegekend. Het budget voor de kwaliteitsafspraken 2024 bedroeg 2.880, dit is inclusief 384 overloop uit 2023. De realisatie kwaliteitsafspraken 2024 bedraagt 2.284, het restbudget per jaareinde 2024 bedraagt 597.

Bestemmingsreserve strategische middelen	2024	2023
Stand per 1 januari	277	279
Dotatie	0	277
Onttrekking	(277)	(279)
Stand per 31 december	0	277

De bestemmingsreserve strategische initiatieven is gevormd voor initiatieven waarvan de uitvoering overloopt naar het volgende boekjaar. Hier ligt een bestuursbesluit aan ten grondslag. Per ultimo boekjaar 2024 zijn de gereserveerde middelen voor strategische initiatieven volledig onttrokken.

Bestemmingsreserve sectormiddelen	2024	2023
Stand per 1 januari	112	192
Dotatie	100	112
Onttrekking	(112)	(192)
Stand per 31 december	100	112

De sectormiddelen Rechtsgeleerdheid uit 2024 van 390 zijn nog niet volledig besteed per einde boekjaar. Ondanks de oormerking van deze middelen bestaat er op grond van de regeling jaarverslaggeving onderwijs geen mogelijkheid de niet-bestede middelen op de balans te passiveren. Om de middelen desalniettemin te oormerken heeft de Open Universiteit voor de niet in 2024 bestede middelen, net als in voorgaande boekjaren, een bestemmingsreserve gevormd. Het in 2024 nog niet bestede deel van 100 is gedoteerd aan deze bestemmingsreserve.

2.2 Voorzieningen

Het verloop van deze post is als volgt weer te geven:

	2024	2023
Stand per 1 januari	3.585	3.940
Mutaties	1.235	(355)
Stand per 31 december	4.820	3.585

2.3.1 Crediteuren

	31-12-2024	31-12-2023
Crediteuren	4.522	4.344
Schulden aan groepsmaatschappijen	0	0
Totaal	4.344	3.378

6 Resultaat deelneming

De opbrengst deelneming kan als volgt worden gespecificeerd:

	2024	2023
OU Holding BV	(300)	(300)
Totaal	(300)	(300)

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum heeft het College van Bestuur voorbereidingen getroffen voor een reorganisatie die in het nieuwe boekjaar zal worden geëffectueerd. Deze reorganisatie is gericht op het realiseren van minimaal sluitende begrotingen vanaf 2026. Met het reorganisatieplan wordt de organisatie beter ingericht om de strategische ambities te realiseren, onder meer door zaken beter te organiseren, efficiënter en effectiever te werken, focus te kiezen en interne samenwerking te verbeteren. De noodzakelijke bezuinigingen zijn in lijn met de strategische prioriteiten en moeten mede aan de hand van een verbeterde organisatie-inrichting op zo kort mogelijke termijn leiden tot een meerjarig gezonde financiële balans.

Op 11 februari 2025 heeft het College van Bestuur een voornemen tot reorganisatie kenbaar gemaakt. Het document met het voornemen tot reorganisatie is daarbij onder de aandacht gebracht van onder meer de Ondernemingsraad en het Lokaal Overleg. Daarnaast is het document via het intranet van de Open Universiteit (OU) voor alle medewerkers beschikbaar gesteld.

Op 31 maart is de reorganisatie intern aangekondigd en zijn de betrokken organisatie-onderdelen en stakeholders geïnformeerd. De met deze reorganisatie gemoeide kosten hebben voornamelijk betrekking op ontslagvergoedingen, afvloeiingsregelingen en overige herstructureringskosten. Op dit moment worden de exacte financiële consequenties verder uitgewerkt. De met de reorganisatie samenhangende kosten zullen in het nieuwe boekjaar worden verantwoord conform de geldende verslaggevingsrichtlijnen.

Nevenvestigingen

De Open Universiteit heeft nevenvestigingen in de vorm van zeventien studiecetra verspreid over Nederland en Vlaanderen. Naast Heerlen zijn de studiecetra gevestigd in Amsterdam, Vlissingen, Leeuwarden, Groningen, Zwolle, Enschede, Utrecht, Rotterdam, Nijmegen, Eindhoven, Antwerpen, Brussel, Gent, Hasselt, Kortrijk en Leuven.

Ondertekening door College van bestuur voor akkoord
Heerlen, 4 juni 2025

origineel getekend door:
dr. M.M.N. Ummelen

origineel getekend door:
prof. dr. T.J. Bastiaens

Ondertekening door Raad van Toezicht voor akkoord
Heerlen, 4 juni 2025

origineel getekend door:
prof. dr. M.C. van der Wende

origineel getekend door:
dr. G.A. Schouw

origineel getekend door:

drs. L.L.G.M. van Wees

origineel getekend door:

drs. M.E.T. Pigeaud-Wijdeveld RC

origineel getekend door:

Prof. dr. J.G. Halff

Overige gegevens

Voorstel tot resultaatbestemming

Van het resultaat 2024 ad 2.780 negatief is 2.705 onttrokken aan de algemene reserve (publiek) en 75 onttrokken aan de bestemmingsreserves. Vooruitlopend op een definitieve goedkeuring door de Raad van toezicht is de resultaatbestemming reeds in de jaarrekening verwerkt.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina's.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het college van bestuur en de raad van toezicht van de Open Universiteit

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de Open Universiteit te Heerlen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Open Universiteit op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2024;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2024; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Open Universiteit, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden en uitgezonderd het effect van het voorgaande zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024 is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Maastricht, 4 juni 2025

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door:

drs. T.A.G. van Bortel RA

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Open Universiteit
Bezoekadres
Valkenburgerweg 177
6419 AT Heerlen
Postadres
Postbus 2960
6401 DL Heerlen

Foto verantwoording

Echt Mooij fotografie: pag. 11, 46, 74

Marcel van Hoorn: cover, pag. 32, 39, 60, 70

Laurent Stevens: pag. 4

Maurice Erven: pag. 21

David Cenzer: pag. 28

Alles uit deze uitgave – met uitzondering van de foto's – mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt onder de vereisten van de Creative Commons-licentie Naamsvermelding-Niet-commercieel-Gelijk delen 3.0 Nederland. Zie de licentie voor details: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/nl/>.

Een digitale versie van Jaarverslag en jaarrekening staat op www.ou.nl/jaarverslagen.

